

Paa Orlogstogt

til Vestindien
for 100 Aar siden

ved H. F. Garde

SCHULTZ

125.-

PAA ORLOGSTOGT
TIL VESTINDIEN

PAA ORLOGSTOGT
TIL VESTINDIEN
for 100 Aar siden

BREVE *fra* H. G. F. GARDE
1851-52, 1867-68 og 1872-73

Ved
H. F. GARDE

J. H. SCHULTZ FORLAG / KØBENHAVN 1962

Direktionen for Carlsen-Langes Legatstiftelse
bedes modtage en ærbødig Tak for et Tilskud
til Bogens Udgivelse.

H. F. GARDE

*Billedet paa Forsiden forestiller Korvetten »Dagmara»
ved Gibraltar paa Vej til Vestindien. Efter Maleri af
Victor Hansen. (Kontreadmiral Victor Hansens Minder,
Memoirer & Breve, L.)*

Indledning

Dengang Danmark havde sin vestindiske Koloni, de 3 smaa Øer i det caraibiske Hav, indgik Vestindietogterne som en vigtig og regelmæssig Bestanddel af Marinens Liv. Skibene blev sendt ud som Assistance for den lokale Administration og for at vise Flaget i Farvandet, og i urolige Perioder laa der altid et Marinefartøj paa Stationen, saaledes at det ene først sejlede hjem, naar Afløseren var ankommet. Paa Vejen ud anløb man ofte en spansk Havn, i Reglen Cadiz, eller Madeira, eventuelt ogsaa Rio de Janeiro, og under Opholdet ved vore Øer foretoges Afstikkere til Puerto Rico eller til Trinidad, Curaçao og Venezuela.

For Mandskabet blev disse maaned- eller aarlange Togter med Ophold under fremmedartede Forhold i Troperne en Oplevelse for Livet; nogle døde underveds, navnlig fordi Klimafølelsen af og til gjorde en rig Høst, og ogsaa paa anden Maade kunde Deltagerne møde deres Skæbne derude. Minder fra disse Togter gaar da ogsaa jævnlig igen i Memoirelitteraturen, f. Eks. Hans Birch Dahlerup »Mit Livs Begivenheder, 1815-48« (udg. 1909) og A. G. Drachmann: »Min Rejse gennem Livet« (udg. 1942), og enkelte Gange har Deltagere skrevet hele Bøger om Togterne, jfr. saaledes I. Holm: »Korvetten Heimdals Togt til de vestindiske Farvande i Aarene 1861 og 1862« (Kbh. 1863). Senest har Frits Hammer Kjølens i sin Bog »Fregatten fortæller«, 1962, skildret et Togt til Vestindien med Fregatten »Jylland«, saaledes som det kunde være foregaaet i 1860'erne - med særlig Vægt lagt paa det marine-tekniske -, og Vestindietogterne er iøvrigt for en vigtig Periode Vedkommende indgaaende behandlet i J. H. Schultz og K. E. Ackermann: »Den danske Marine 1814-48«, Bind 2 (Kbh. 1950).

Den, der har skrevet de her foreliggende Breve, Hans Georg Friboe Garde, var født 30. November 1825 i Allinge som Søn af Janus

Andreas Garde (1792-1874), der senere i mange Aar var Byfoged i Rønne og fra 1857 By- og Raadstueskriver i Helsingør; Moderen Cathrine, født Qvistgaard, f. 1786, døde 1851. To ugifte Søstre, Kathinka (1815-96) og Thora (1818-1908), boede sammen med Faderen indtil dennes Død. Følgende sin Farbroders, Kommandør Hans Georg Gardes Eksempel gik H.G.F. Garde - som siden saa mange andre af Slægten - Søofficersvejen og tjente Marinen i et halvt Aarhundrede, indtil han, lige udnævnt til Kontreadmiral, døde d. 13. December 1885 som Chef for Fregatten »Fyen« paa et Middelhavstogt. Han ligger begravet paa Malta. Han var kendt som en sjældent retsindig og pligtopfyldende Søofficer, hvem man trygt vilde kunne overlade Ledelsen i Farens Stund (Nekrolog i »Tidsskrift for Søvæsen«, 1887).

Garde deltog 4 Gange i Vestindietogter, første Gang med Briggen »Ørnen«, 1851-52, hvor han paa St. Croix blev forlovet med Anna Kirstine Elisabeth Knudsen (1834-1919), Datter af Garnisonslæge Adrian Benoni Bentzon Knudsen (1806-79); Moderen Susanne Elisabeth Knudsen, født Miller (1811-1902), var en født Vestindianer. Brevene fra dette Togt til Hjemmet i Rønne har tidligere været trykt i Uddrag i Personalhistorisk Tidsskrift, 1952, og genoptrykkes i nærværende Samling i noget ændret Redaktion. Senere var han med Briggen »St. Thomas« til Vestindien 1859-60; men fra dette Togt er kun bevaret enkelte Breve. Endelig var han 1867-68 og 1872-73 med Korvetten »Dagmar«, første Gang som næstkommanderende, anden Gang som Chef, og det er Brevene fra disse 2 sidste Togter, rettet til Hustruen Anna i København, der optager Størstedelen af denne Bog.

Skønt der altsaa er Tale om 3 Togter med samme Maal og tildels samme Rute, er Brevene dog helt forskellige. Den første Række er præget af ungdommelig Friskhed og Kaadhed og den unge Løjtnants Modtagelighed for Oplevelser, svingende over til Alvor ved Efterretningen om Moderens Død og hans Meddelelse om Forbindelsen med Anna Knudsen.

2. Række, den længste, er opfyldt af en næstkommanderendes mange Genvordigheder, hvortil kommer Ufordragelighed ombord, Sygdom hos Chef og Mandskab, Orkan og Jordskælv paa Øerne, Avancementsbekymringer. Iøvrigt præges disse Breve af Salgssagen,

Planerne om Salg af St. Thomas og St. Jan til U.S.A., som netop var under Behandling paa den Tid. (Der var 1867 indgaaet en Traktat med U.S.A. om Salget, som vedtoges baade i Folketinget og Lands-tinget og ved Afstemning paa Øerne; men bl. a. paa Grund af Præsidentskifte i U.S.A. og dettes Køb af Alaska, blev Salget alligevel ikke til noget).

Brevene fra den sidste Rejse er igen helt anderledes: Garde befinder sig her ret i sit Es paa den Post, han – som han selv har sagt – satte højest af alle, den som Chef for et godt Skib med et godt Mandskab; han har en Flok unge Lærlinge med, deriblandt sin egen ældste Søn, hvilket selvsagt giver Livet ombord en egen Karakter; endelig præges disse Breve af Samværet med Fætteren, den 1872 udnævnte Guvernør Janus August Garde (1823–93) og Bedømmelsen af hans Virksomhed.

Iøvrigt optræder i begge Rækker Breve fra »Dagmar« Fru Gardes vestindiske Familie, boende paa Landstedet »Büllowsminde« (i Brevene i Reglen kaldet »Bakken«) ved Christiansted, som tidligere havde tilhørt Generalguvernør Peter von Scholten og Anna Heegaard og af hende var testamenteret til et Par Søsterdøtre, hvoraf den ene var Fru Overlæge Knudsen (se iøvrigt H. F. Garde: »Anna Heegaard og Peter von Scholten« i Personalhistorisk Tidsskrift 1958, S. 25–37). Dr. Knudsens havde 4 Børn, hvoraf Anna Garde var det ældste. Den næst yngste Datter Agnes, f. 1839, var død af gul Feber 1857. I Brevene optræder Sønnen Peter (1837–82), der var Købmand og havde Forretning i Christiansted, og den yngste Datter Williamine (Villa) (1840–1903), der 1858 var blevet gift med Guvernementssekretær, tidl. kst. Kontorchef i Udenrigsministeriet Carl Didrik Lorentz (1818–68), men maatte forlade ham efter faa Aars Samliv. Endvidere møder vi ofte Charlotte Bentzon (1848–1937), Datter af Planteren, Kaptajn F. W. Bentzon (1808–53, Generalguvernør Adrian Benoni Bentzons »kulørte« Søn) og Hustru Julie Helene Therese Peneke (1811–99); hun blev 1871 gift med Dr. Knudsens Søn Peter.

I Ægteskabet med Anna Knudsen havde H. G. F. Garde flg. 7 Børn, som – bortset fra det yngste – nævnes i Brevene: Cathrine (1856–68), Alfred (1858–1944), som Lærling med paa Togtet 1872–73, senere Kommandør, Thomas Vilhelm (Villy) (1859–1926) (opkaldt efter nedennævnte Th. V. Pedersen), ogsaa Søofficer, næstkommanderende

paa Konebaadsekspeditionen paa Grønlands Østkyst 1883-85, senere Direktør i Marineministeriet og Kontreadmiral, Agnes (1863-64), Peter Svane (1866-1919), senere cand. theol. et mag. og Adjunkt ved Nykøbing Katedralskole, Anna Elisabeth (f. 1870), senere gift Schmedes, Guldbroderer og Leder af Gobelinrestaureringen paa Rosenborg Slot, og Agnes (f. 1876), senere Overmeteorologassistent.

Om Forholdene i Dansk Vestindien i de nærmeste Aar efter 1850 skal blot nævnes, at Slaveoprøret havde fundet Sted i 1848 efterfulgt af Generalguvernør v. Scholtens Proklamation af Slavefrigørelsen. Efter Scholtens Hjemrejse kort efter styredes Øerne midlertidigt af en Kommissær, indtil de fik deres Forfatning ved Kolonialloven af 26. Marts 1852. Stillingen som Generalguvernør var i Mellemtiden blevet afskaffet, og en ny Guvernør, Feddersen, udnævntes i Foraaret 1851. Efter Slavefrigørelsen var Vanskelighederne for Plantagedriften, som allerede noget tidligere var begyndt p. Gr. af Konjunkturerne, taget til, og den lange Nedgangsperiode indledet efter Blomstringen i Aarhundredets første Aartier.

Herom samt om Forholdene omkring 1870 - herunder Kolonialraadens og Guvernørens Stilling efter Kolonialloven af 27. November 1863, de voldsomme Orkaner og Jordskælv i Efteraaret 1867, Flytningen af Guvernementets Sæde fra St. Croix til St. Thomas i 1871, Guvernørens Vanskeligheder med Selvstyrebevægelsen paa St. Thomas etc. - maa henvises til de senere Aars Fremstillinger i Sophie Petersen: »Danmarks gamle Tropekolonier«, Kbh. 1946, og det store Værk: »Vore gamle Tropekolonier«, Bind II, 1953.

Ikke alle Skibe egnede sig for Vestindiefarten. »Ørnen«, der hørte til de mindre og benyttedes flere Gange omkring Aarhundredets Midte, var bygget paa Nyholm 1842. (Længden var 101 Fod 4 Tommer, Bredden 28 F.; Skibet var armeret med 16 Stkr. 18-pund Kanoner). Blandt de Skibe, der i 2. Halvdel af Aarhundredet ofte anvendtes til Vestindietogter, var Skruekorvetten »Dagmar«, bygget paa Orlogsværftet 1861 og udgaaet af Flaadens Tal 1901 (Længde 173 Fod 4 Tommer, Brede 32 F. 9 T., Displacement 1222 Tons, Maskineri 500 Hestekræfter fra Baumgarten & Burmeister, Armering oprindelig 16 Stkr. 30-pund. 40 Ct. Kanoner). »Dagmar« blev i mange Aar anset for et af vor Marines smukkeste Skibe. Den senere Kommandør og kar. Kon-

treadmiral Victor Hansen, der var med paa dens første Togt 1862-63, fortæller i sine Minder (Memoirer og Breve L, 1927), at »overalt, hvor vi paa Togtet kom hen, blev Dagmar ---- beundret for sin Skønhed, i Vestindien blev den kaldt for »the beauty«, og Digteren L. C. Nielsen, der som ung Lærling deltog i et af Dagmars mange Togter som Kadetskib, kaldte den mange Aar senere (»Det langsomme Træ«, Kbh. 1928) »et levende Kunstværk« og skriver: »hvilken Finhed i dens Linier, hvilken rank Ynde og Uforfærdethed i Tegningen af dens Takkelage! Den laa paa Vandet med en Fugls Lethed og dog med den tunge Styrke, der kan kløve Søer, paa én Gang svævende og vægtigt vejende«.

De nøjagtige Data for og Officersbesætningerne paa Briggen »Ørnen« Togt 1851-52 og Korvetten »Dagmar«s 2 Togter var:

1851-52: Togtet varede fra 5. Maj 1851 til 11. September 1852.

Chef: Kaptajnløjtnant Jost Ferdinand Guillaume van Dockum (1808-1868), senere Bogholder i Helsingørs Lodseri.

Næstk.: Gerhard Frederik Wilhelm Wrisberg (1816-96), Premierltnt., senere Viceadmiral.

Officerer iøvrigt: Thomas Vilhelm Pedersen (1820-59), Premierltnt., særlig kendt som Illustrator af H. C. Andersens Eventyr (jfr. Niels Th. Mortensen: »H. C. Andersen-Illustratoren Vilhelm Pedersen«, Kbh. 1949).

H. G. F. Garde.

Peter Holger Braëm (1829-97), Sekltnt., senere Kommandør og Kommandant i Nyboder.

Hans Lauritz Magdalous Holm (1830-1905), Sekltnt., senere Kommandør og kar. (d. s. s. Afsked med Titel af) Kontreadmiral.

Skibslæge: Edvard Theodor Vöhtz (1817-63), Overskibslæge 1849-52, fra 1853 prakt. i Næstved.

Proviantregnskabsfører (Forvalter): Hans Jacob Claessen, død 27. Maj 1890 som Sekr. v. Værftskommissionen.

1867-68: Togtet varede fra 14. September 1867 til 17. August 1868.

Chef: Kaptajnltn. Emil Francois Krieger (1819-92), 28. Maj 1868 Kapt., 23. Juni 1868 Kommandør, senere Kontreadmiral.

Næstk.: H. G. F. Garde.

Officerer iøvrigt: Peter Ferdinand Giødesen (1829-1905), Premierltnt. 28. Maj 1868, 23. Juni 1868 Kapt., senere kar. Kommandør; fmlt. Messeforstander under Togtet.

Georges Johan Jakob Preben Jacobson (1832-97), Premierltnt. 28. Maj 1868, senere Kommandør.

Vilhelm Ferdinand Koefoed (1837-1930); Premierltnt. 28. Maj 1868, senere Kommandør.

Gustav Adolf Caroc (1845-1905), Sekltnt., senere Kontreadmiral
Frederik Carl Christian Bardenfleth (1846-1935), Sekltnt., senere Kommandør, 1906-25 Hofchef hos Dronning (senere Enkedronning) Louise.

Hans Peter Holm (1847-1929), Sekltnt., senere Kommandør.

Skibslæge: Christian August Hagen (1828-1902), Korpslæge i Søetaten 1867-71, derefter Korpslæge i Odense.

Proviantregnskabsfører (Forvalter): B. W. Jordening (1841-1903).

Maskinmester: William Major, f. i England ca. 1823, død 1890.

1872-73: Togtet varede fra 28. September 1872 til 31. Marts 1873.

Chef: H. G. F. Garde.

Næstk.: Fritz Peter Adolph Uldall (1835-1911), Premierltnt., senere Viceadmiral.

Officerer iøvrigt: Niels Christian Randbøll Møller (1837-1909), Premierltnt., senere Kapt. og Lodsinspektør i Dragør.

Sigurd Bojesen (1842-99), Premierltnt., senere Kapt. og kar. Kommandør.

Ulrik Anton de Fine Skibsted (1846-1931), Premierltnt. Afsked 1880 med Kapt. Kar.

Christian Gjørtz Middelboe (1852-1920), Sekltnt., senere Kontreadmiral, 1900-01 Marineminister.

Victor Julius Schoustrup (1852-1922), Sekltnt., senere Kommandør.

Jean Charles Tuxen (1854-1927), Sekltnt., senere Direktør for Skibbygning og Maskinvæsen og Chef for Maskinkorpset, Kammerherre.

Skibslæge: Erik Jansen Pontoppidan (1847-1919), senere Professor, dr. med., Digteren Henrik Pontoppidans Broder.

Proviantforvalter: W. Aamodt (død 1900, 81 Aar).

Maskinmester: C. F. Larsen.

Om de iøvrigt i Brevene omtalte Personer m. v. henvises til Noterne, til hvilke jeg – uden at Kilden er angivet i hvert enkelt Tilfælde – først og fremmest har benyttet de gængse Haandbøger, navnlig: for Sø-officerer T. A. Topsøe-Jensen og Emil Marquard: Officerer i den dansk-norske Søetat 1660–1814 og den danske Søetat 1814–1932, for Læger Kristian Carøe's Den danske Lægestand og de senere Lægefortegnelser, for Jurister A. Falk-Jensen og H. Hjorth-Nielsen: Candidati og examinati juris etc. 1736–1936; endvidere Hof- og Statskalenderen. For saa vidt angaar Vestindianere, der ikke findes i nogen af disse Bøger, er Oplysninger hentet i de vestindiske Folketællinger, Kirkebøger m. m. Oplysningerne om Marinens Skibe hidrører fra H. Degenkolv: Oplysninger vedr. den danske Flaades Skibe i sidste Aarhundrede (Kbh. 1906).

Henved $\frac{1}{4}$ af Brevstoffet har maattet udelades som værende af mindre Interesse eller af særlig privat Karakter. Udeladelser er betegnet ved - - - - .

I. 1851-52

Briggen »Ørnen« den 2. Juni 1851 (paa Madeira).

--- I have, haaber jeg, faaet Brev fra mig fra Portsmouth. [1] Efter at vi vare blevne klare med Reparationen og havde gjort de nødvendige Afskedsvisiter seilede vi den 18. Mai om Aftenen, og vi havde ikke været under Seil i $\frac{1}{2}$ Time før Roret begyndte at muntre sig lige saa godt som før Reparationen og vi maa nu haabe at Tiden, som raader Bod paa saa meget, ogsaa vil helbrede den Sygdom. [2] Vi havde Modvind til Landsend og ankrede nu og da naar Strømmen var imod i een eller anden lille hyggelig Bugt, hvorfra vi saa gjorde Udflugter i det grønne. Vi vilde dog tage Afsked med den nordiske Sommer. Vi vare imidlertid snart ude af Canalen fik efter Bestilling en frisk Nordenvind, som fulgte os lige til Madeira, hvilken Øe vi vare saa heldige at træffe en skjøn god Morgen, jeg troer den 29. --- Naa nu ere vi jo komne til Madeira og fryder os ved Varmen, spiser Sydfrugter, drikker Madeira-Viin og dandse Polka, saa at Vandet hagler af os. Den første Aften morede vi os med at see paa de Madeira-Skjønheder paa Alamedaen og med at være i Aftenperipher hos Consul Selbyes [3]; jeg maae dog beskrive dem; Consulen er en 50-aarig Pebersvend, høi, stiv, rødhaaret og kjedsommelig, men meget forekommende. Han har 2 Søstre, begge Pebermøer, begge unge Damer imellem 55 og 60, den ene rødhaaret, den anden en antik Skjønhed, men begge klædte som unge Damer med Brystbouquetter o.s.v. den røde endog med bart Haar for desto lettere at tænde i de stakkels Mandfolkehjerter. Huset er indrettet paa sin engelsk elegant og net. Naa vi slog Aftenen ihjel saa godt vi kunde med at conversere nogle halvgamle Fruentimmer een med Brillen paa Næsen Thora, men alle à prendre. Vi kjedede os paa engelsk og skumlede paa Dansk. Det var den Aften. Den næste Dag gjorde Capitainen og jeg Visiter hos gamle Bekjendte, [4] vi besøgte Familien

Phelps, hvis ene Datter Kongen engang forærede en Dolk. Hun var med Fader og 3 Søstre i England for at giftes, men der var endda 4 tilbage. Dernæst besøgte vi Mrs. Gordon, som leverer den bedste Viin og i den Anledning er verdensberømt; hun er Enke, har en smuk Datter og 2 Sønner; vi bleve budne til Dandseglæder til den næste Aften (forgaars). Ltnt. Holm og jeg kom iforgaars op paa et Par Heste og reed op til Camachus, hvorfra der er en yndig Udsigt over Byen og Rheden, og hvor Mr. Taylor, en rig engelsk Kjøbmand, boer; vi besøgte Familien, i hvilken alle danske Sø-Officierer, som overalt paa Øen, ere velkomne. Ridetouren var smuk, vi kom ombord, klædte os paa for at spise til Middag hos Hr. Selby; jeg sad ved Siden af den røde, og for ikke at falde i Forlibelse slog jeg mig paa Flasken, dog uden derefter at behøve at gaae hen for Speilet og skamme mig selv ud. Efter Middagen (Kl. 8½, man begynder at spise Kl. 7) gik vi hen at dandse hos Mrs. Gordon, jeg behøver vel ikke at gjøre Regnskab for, med hvem jeg dandsede, nok – vi morede os meget godt, endskjønt vi maatte dandse Holsteensk Vals efter Wienervalsmusik. Herrerne vare alle noget paa et Contoir. Husets Søn og Byens Løve for Tiden, er i den engelske Armee, ligner et vredet Vidskestykke, han har mistet sin Skjønhed i Vest-Indien. Damerne vare næsten alle smukke, især Husets Datter, med hvem vi vare saa heldige, Holm og jeg, at faae en Dands, ja jeg troer saagar to. Vi gik ombord Kl. 1, og saa var vort Dagværk endt. Ltnt. Wrisberg er uhyre morsom at være sammen med overalt, men især paa saadanne Steder; han er jo for gammel [5] til at dandse, men han skumler saa fortræffeligt. Igaar havde jeg Vagt; men idag skulle Holm og jeg op i St. Clara Kloster og see paa Nonner og Blomster, dernæst skulle vi ombord i en amerikansk Corvet og gjøre Visit, saa iland til Middag hos Consulen og saa til Dandseglæder iaften igjen. Imorgenaften har Sviren en Ende, for saa seile vi. De første Dage af Juli haabe vi at være i Vest-Indien, og saa skal jeg skrive til mit Hjem. Pedersen og endeel andre vare igaar ude at ride og havde bestemt at tage et Sted hen, som kaldes the curals, [6] hvor jeg var med Kronprindsen; naa – de faae Førere og Heste, accorderer om Prisen og reiser afsted; vi blive meget forundrede ved at see dem komme hjem, længe før man skulde troe, og da de skal fortælle, kommer det ud, at Førerne

har bragt dem et Sted hen, som laae meget nærmere, men som de har bildt dem ind var the curals. See, saaledes bliver man narret. Pedersen har det nu godt. Han skrantede lidt i Begyndelsen. De ere alle prægtige Folk i vor Messe; men ham holder jeg dog meest af; men han er ogsaa en Kjærnekarl. Chefen er en *meget skikkelig* Mand efter Anna Gorms [7] Ordbog. Bring hende en venlig Hilsen. ---- Du kan troe kjære Moder at jeg ret er taknemmelig for alt det gode Tøi du har forsynet mig med; Alt er saa complet og saa godt syet, at det ret gjør Bornholm Ære. ---- Hvorledes befinder Archimedes [8] sig, Fader? Lader hans Høiherlige Majestæt endnu intet høre fra sig? Jeg tænker at Du snart skal over i Anledning af Slagelse. [9] ----

Ørnen den 8. Juni 1851 paa 24. N.Br. og 26. W.Lgde fra Gr.

Kunne I, kjære Søstre, efter den Overskrift udfinde hvor hans Majestæts Brig befinder sig? Seer I, det er midt i den vilde Sø, 120 Miil fra de canariske Øer, hvor der groer Canarifugle paa Trærne; det er 1ste Pindsedag idag, Folkene har faaet Punsch, og derfor ere de glade og synge høit om de danske Bøge, men Bølgerne her i spanske Søen de synge ogsaa, og saa synge de i Munden paa hinanden; men det lyder dog godt, Solen er lige ved at gaæ ned, endskjønt Kl. ikkun er halv syv, Maanen skal snart til at skinne - kort, Naturen er yndig. Siden Madeira, som vi forlode i Tirsdags Aftes, have vi ikke seet noget levende Væsen, hverken i Form af Fugl eller Fisk; men idag have vi faaet Øie paa en Brig, som seiler samme Vei som vi, og det er nu Gjenstanden for vore Betragtninger i dag. Det er en besynderlig Tanke at vide sig saa langt fra alle andre Mennesker i saadan en Smule Skude, som er overladt til Vind og Vove, og som dog befinder sig særdeles vel. Hvad Varmen angaar saa generer den mig ikke, skjønt vi stadig have 21° Varme; men hvide Buxer grasserer i høj Grad.

*Samme Brig den 25. Juni tilankers ved
Christiansted paa St. Croix.*

Og saa kom vi til Vestindien. Vi havde en overordentlig heldig Reise, den 22. fik vi et lille Kig af Antigua [10] (en engelsk Ø). Veiret var

taaget, og det er en Sjeldenhed her. Uden at kjende noget synderligt seilede vi ind paa Lykke og Fromme, og det var nu nok saa rask, saa længe det var Dag, men saa kom Natten, og I kunne troe en uhyggelig Nat; Taagen havde forhindret os i at see Land, og dog vidste vi, at vi seilede med farlige Klipper omkring os, Natten var mørk og Blæsten var stærk; men godt gik det, og den 23. Juni ankrede vi her. Og her er godt at være; man behøver ikke at tage Transpirationspulver, for man bestiller Intet uden at transpirere og drikke Svaledrikke (det vil sige Vest-Indianerne). Vi andre ere endnu ikke ret vante til Driverlivet, og ombord i den Brig, som vi skulle afløse paa Stationen, [11] forbause de dem over vor Activitet; men de siger: »Det gaaer nok over«. Endnu generer Varmen mig slet ikke; jeg har anlagt Moders Flonels Trøier og befinder mig saare vel ved det. Etatsraad Feddersen er igaar kommet hertil for at være Generalgouvernør, [12] og nu skulle vi vel til at svire lidt i den Anledning. Negerne har sviret samme Dag vi kom i den Anledning. Paa alle mulige Kneiper hørtes Negermusik og Dands, og da vi om Aftenen skulle ombord, saae vi os pludselig omringede af en Masse stinkende, drukne, syngende og dandsende Negerfruentimmer, som begyndte at gjøre eet Støi aldeles uvant for et Par europæiske Øren; tilsidst skreg de Hurra og forsvandt. Jeg vil ikke fortælle Fder videre om Vest-Indien end at Folk ere overordentlig gjæstfrie og venlige imod os og at alt lover et behageligt Ophold. Men Madeira bliver dog altid det bedste Sted paa Jorden. Den sidste Aften fornærmede jeg Consul Selby uhyre ved at bede ham fra de unge Damier om Tilladelse at dansde i hans Dagligstue, og han svarede meget tørt, at han var bange, vi skulde falde igjennem Gulvet, til megen Moro, men stor Forargelse for de unge Piger, som dog ikke synes de vare *saa* tunge. Dette Brev sender jeg hjem med Mercurius. Friedrich Lund [13] vil nok være saa god at besørge det, han har en Æske med med nogle Erindringer fra Santa Clara Kloster. Krandsen skulle være en Myrthekrands til Hanne Arboe til hendes Bryllup; fra Søster Clementine som har fabrikeret den. Hvis hun vil modtage den og stundom bære den, vil det være mig overordentlig kjært. Hils og gratuleer hende til hendes Formæling med Hr. Schmiegelow; [14] jeg vil ret ønske hende at hun maa blive lykkelig. ---

den 1ste Juli paa St. Thomas.

Efter at have ligget 5 à 6 Dage i Christiansted, seilede vi til St. Thomas, hvor vi kom igaar. Vi fortsatte strax hvad vi havde begyndt igaar at spise og drikke; men det er ogsaa nogle Fandens Mennesker til at holde Gilder; idag er det første Dag i mange Dage at vi have spiiist ombord. Igaar vare vi tilligemed Øens Honoratiores og nogle Off. fra en østerrigsk Fregat [15] til Middag hos Commandeur Rohde [16]; idag har jeg været ombord i en amerikansk Brig for at stryge hans Reisning ned, da han var kommet i det ubehagelige Omstændighed, at der var kommet Ild i hans Ladning (Kalk), [17] og imorgen skulde jeg gjøre Visiter og dandse imorgenaften. See I, saaledes tilbringe vi Tiden. Forleden Dag var jeg ude paa en Plantage paa St. Croix og havde seet deres Tilberedelse af Sukker og skulde netop beundre Udsigten uden for Sukkerhuset, da Hans Georg o.s.v. paa engang befandt sig trillet ned i et Vandreservoir, som ikke var af de reneste, og da jeg just havde Munden aabnet for at beundre Udsigten, fik jeg en ækel Snaps. Forvalteren paa Plantagen var elskværdig nok til at laane mig sin Dragt, og saaledes saa jeg mig pludselig forvandlet til Planter. Forleden Dag saae jeg et Negerbal, og I kunne troe det var grinagtigt i høj Grad; tænk Eder en Mængde Abekatte i fine Klæder dandsende paa Bagbenene, og I har et tro Billede.

Frederiksted paa St. Croix, den 6. Juli.

See I, nu ere vi her paa et andet Sted igjen, Mercurius har nu været rundt og sagt Farvel og vi for at sige Goddag, og om faae Dage skilles vi; han for at bringe Danmark vore Hilsener og vi for at ligge her og seile fra den ene Øe til den anden. Hør, I ere nogle slemme Mennesker, nu har jeg været 2 Maaneder ude; men ikke en Tøddel har jeg hørt fra Eder. — — — Igaaraftes gjorde jeg Bekjendtskab med St. Thomas' skjønneste Damer paa et Bal hos Justitsraad Stenersen [18]; vi morede os godt, blev præsenteret for en Masse Mennesker, af hvilke vi ikke kunne erindre de halve, passiarede og dandsede med Damerne, drak og vrøvlede med nogle franske Søofficierer, men blev uhyre uglesete af Skuffeskyderne (Kræmmersvendene), hvoraf der er en Masse af alle Nationer, og som ikke kunne taale at see Orlogsbriggen komme

ind i Havnen; thi saa kunne de ikke beholde Damerne for dem selv. Kl. 2 kom vi ombord i et brillant Humeur, og Kl. 6 seilede vi hertil. Hvad Damerne angaae, da ere de smukke, morsomme (paa et Bal); men disse ere allerede gifte; de fleste ugifte ere temmelig uheldige. Snakke om hinanden gjøre de for et godt Ord, og det er just det, der er morsomt i Begyndelsen; men ordentlig Conversation troer jeg ellers ikke de føre. Vi have faaet en lille Kosak ombord, den ligner i det mindste frappant Bassen derhjemme. Det er endnu kun en Hvalp; men jeg haaber vi faae Fornøjelse af den; den hedder forresten Dash og er uidentvivel fornærmet paa mig iaften fordi jeg gav den en Lusing, da den var uartig midt paa Hans Majestæts Skandse. — — —

den 8. Juli (i Christiansted).

See I, nu synger Brevet paa sit sidste Vers. Imorgen gaar Mercurius hjem og derfor slutter jeg idag. Imorgen gaae vi herfra for at være den Presenteerbakke, paa hvilken den nye Gouverneur, Hr. Feddersen skal presenteres paa St. Jan og St. Thomas. Foruden ham skulle vi have den pukkelryggede Frøken Wulff [19] og Ltnt. Carstensen (salig Tivoli) [20] med som Passagerer. Vi ere forresten endeel fordundrede af Middagsgilder, Dandseglæder o.s.v. og nu skal det først ret til at begynde, nu da Gouverneuren skal presenteres. Før Slutningen af August faae I da ikke dette Brev men nu skriver jeg ikke før i næste Maaned enten ved Skibsleilighed eller Paketten. Lad mig nu see, at I leve vel og skriv lidt flittigt til mig, og husk paa hvad du lovede Thora at begynde og fortsætte i længere Tid, saa at Brevet bliver dygtigt langt. Hils de kjære Forældre mange Gange og tænk somme-tider paa Eders hengivne Broder

Georg

Ørnen den 2. August 1851, St. Thomas Rhed.

God Aften!! See saa, nu have vi spiiet godt til Middag med nogle franske Søofficerer, [21] og jeg er som en Følge deraf i et prægtigt Humeur – ja, de Franskmand, det er nogle elskværdige Folk; imorgen

skulle vi spise Frokost hos dem; – ja, at være her er en ganske anden Ting end at ligge paa Blokade, [22] man spiser, drikker, dandser og leer, kort, nyder Livet, og saaledes gaaer een Dag efter den anden, uden at man selv veed, hvor Tiden bliver af; – – – – mange af vore Folk ere som Syge iland; i det Hele er Sygeligheden større end sædvanlig i denne Tid paa Grund af den megen Regn; for at ikke fleer skulle blive syge, har Capitainen bestemt sig til at forlade Vest-Indien for det første, og Briggen vil som en Følge deraf iøvermorgen gaae til Syd-Amerika, besøge Trinidad, la Guaira, Puerto Cabello og Curaçao, en Tour paa 6 Uger; som en Følge heraf kunne I ikke vente Breve fra mig før om 2 Maaneder (i Begyndelsen af October vil jeg skrive). – – – – Gjæstfriheden herude er stor, man trækker Uniformen paa, og den baner Veien overalt. Jeg vil kun fortælle eet Træk. Forleden Dag skulde vi dandse paa en Plantage ude paa Landet, vi leier en Vogn og vare muntre, da vi havde været til Middagsgilde; vi vare selv Kudske, paa Veien mødte vi en Mand i et smukt Kjøretøj; paa godt Dansk holde vi paa vor høire Side af Veien, han paa Engelsk paa sin venstre Side, som en Følge deraf kjøre vi paa ham og brække Stang og sprænge Skagler paa vor Vogn. Hvad skulle vi gjøre? bal-klædte, midt paa Landeveien, Regnveir. »Mine Herrer,« siger Manden, som vi havde kjørt paa, »de ere Sømænd, og de lægge tilsøes altid Roret Bagbord for at gaae fri af Seilere (det er en Sømandsregel), følgelig er Feilen min, der lagde Roret Styrbord, sæt Dem op i min Vogn, og jeg vil kjøre Dem til Deres Bestemmelse.« Efter nogen Deliberation modtog vi Tilbudet. Manden som skulde et ganske andet Sted hen, opgav sin Reise, kjørte os paa Bal og derfra sig selv hjem, og om Aftenen, da vi skulde hjem, holdt hans Vogn for Døren til vor Afbenyttelse igjen. Dog lad os tale om andet end Vest-Indien, som jeg gjerne vilde forlade for at gjøre et Kik i Hjemmet – ja hvad er ikke Hjemmet, naar man er saa langt borte, for os uhyre meget; men man finder Sympatier i den Retning i Land, alle regne de Danmark for deres Hjem, om de end ikke nogensinde have været der, og en Skaal som aldrig udelades ved nogen Leilighed, er de fraværende Venners og hvem troe I saa, jeg tænker paa? Det forundrer mig, at der endnu ikke er blevet noget bestemt om Slagelse [23]; Archimedes Historien maa jo nu være tilende – ja hvorledes alt er hjemme kan jeg

jo ingen Ahnelse have om dog seer jeg Eder ofte i Tankerne hver med sin Sysse og stadig Moder med det gamle Fingerbøl i Spisestuens sydlige Vindue og med et eller andet Stykke Linned paa Skjødet, Thora med Kosak paa Armen og Briller paa Næsen, og Thinka filosofierende over Verdens Skrøbeligheder og endelig Fader be-
trægtende Eder alle med Cigaren i Munden til Caffen. Jeg maa nu slutte da Folk kommer ombord og begynder at passiare; — — — Hans Majestæt kom da ikke til Burgunderholm [24] — stakkels Folk, som havde gjort dem Uleilighed for Intet; og Anna Gorm, som igjen holdt sig inde, Hils hende mange Gange saavel som alle andre fra Eders hengivne Georg, som længes meget efter de Kjære i Hjemmet.

Ørnen, den 17. August 1851 (paa Trinidad).

I Elskede i Hjemmet. Aftenen er saa smuk og hele Naturen saa yndig, at det har bragt mig til at tænke paa Hjemmet — Tanken flyver afsted, og hvor skulde den vel befinde sig bedre end i det kjære Hjem; da jeg nu først kom til at tænke derpaa, besluttede jeg at snakke lidt med Eder — kort at begynde et langt Brev og at fortsætte dette, naar Leilighed gives paa de Steder, hvor vi komme hen. Lad mig først forsøge saa poetisk som muligt at beskrive, hvor vi ere. Have I et Kaart over Vestindien? See efter bag Pulten inde paa Kontoret, Fader — Naa her er det. Nede paa Hjørnet af det caraibiske Hav og Atlanterhavet tæt ved Kysten af Sydamerika ligger Hendes engelske Majestæts, Fru Victorias Ø, Trinidad, adskilt fra amerikanske Kysten ved en Sø, et Stræde eller Bugt hvad man vil kalde det; denne Bugt hedder Paria Bugten og der ere vi for Øjeblikket krøbne ind oppe ved en By paa Trinidad som hedder Porto D'Españia, paa Dansk den spanske Havn. Det var nu Beliggenheden geographisk. Nu kommer Poesien. Vi ere omgivne af skyhøie Fjelde, og det er ikke urimeligt, da Skyerne ofte kommer meget lavt. Maanen er nylig staaet op og beskinner nok saa venligt vor lille Verden af en Brig, Klokkerne ringe til Ave inde i Byen i de catholske Kirker, og Vind er der netop nok af for at tilveiebringe en behagelig Kjølning, i det Fjerne lyner det, og Tordenen ruller op og ned af Gaderne — naa nu troer jeg at jeg slaer ind i den

bekjendte Vrøvleroman [25] – jeg tier derfor bomstille med det og bryder overtvært med at sige Eder, at her er saare smukt iaften, meget smukkere ombord end iland, da det er Søndag og saa er der altid død stille i en engelsk By. Vi ere først komne idag, jeg har endnu ikke været iland og kan altsaa intet sige om de Indfødte, undtagen om en sort Skjønhed, der udmærkede sig ved nedtraadte Brünelsstøvler, og som bemægtigede sig Alt hvad her var ombord af smudsigt Tøi. Vor Reise hertil fra St. Croix har været 9 Dage, temmelig længe; men vi har haft Storm, Stille og Strøm at kæmpe imod; af Mærkværdigheder findes ingen her paa Øen, undtagen en Begsøe, i hvilken jeg har isinde at dyppe mine Vidskelædersgaloscher, der have faaet en svær Læk, og Beeg maa vel saa være dem heldige; jo, saa er her et Nonnekloster; men da de ikke fabrikere Blomster, kan jeg neppe være saa heldig at aflægge dem en Visit. I kunne troe, at det glædede vore Ører at høre Danske Tunger her paa Øen. De to eneste Danske, som findes, en Apotheker [26] og en Musiklærer [27], kom strax ombord og vare naturligviis lige saa glade som vi, og maaske lidt til, da vi jo kunne fortælle dem en Deel om Hjemmet, den ene Apothekeren er en Brodersøn af General Beichman. [28] ---

den 26. Samme Sted.

Vi ere ikke komne en Smule videre end sidst jeg skrev, endskjøndt vor Bestemmelse var kun at blive her 3 à 4 Dage; men seer I, vor Skipper har været syg, vi synes lidt, han selv synes meget; for at faa hans Skade repareret har han boet iland hos ovenomtalte Apotheker, der i Forbigaaende være det sagt, er et stort Vrøvl; nu er Manden jo rask igjen, og vi have de glædeligste Udsigter til i de første 14 Dage kun at høre om hans indbildte Sygdoms Gang; idag har han fortalt til os allesammen, at han har spüist 7 Æg. Imorgen seiler vi til La Guayra. Capitainen har altsaa ikke faaet sig seet synderlig om; men vil ikke de Syge, da ville de Sunde, og derfor have vi muntret os dygtigt i de 9 Dage, vi have været her. Vi have været til Middagsgilde hos Gouverneuren, i Officiersmessen af et engelsk Regiment her paa Øen, havt Damer ombord – kort brugt Tiden. Igaar aftes forbausede vi de Indfødte ved at give en af de Damer, som havde været herombord en

Seneradesoidisant; og Enden paa Legen blev da, at endeel Politibetjente – ja det Politi er nu altid unge muntre Mennesker i Veien – maatte tørne ud af deres varme Seng for at underrette os om, at Sang var forbudt paa Gaden om Søndag Aften. Indignerede vendte vi ham Ryggen og gik hen til vor Ven, den tydske Consul, som ventede med det skønneste Regiment Flasker, man kunde tænke sig. Der var den ranke Rhinskviinsflaske som høre Fløimand, Champagnen med det ærværdige hvide Hoved, den tykmavede Madeira, og til syvende sidst venstre Fløimand, med en hvid Klat paa Maven, min Ven Peter Heerings Kirsebærbrændeviin, som vi ret kjælede for. Vi drak, sang tydske og danske Viser, drak paa das grosse deutsche Vaterland, sang Rundsange, saa længe til Regimentet var ganz ruinirt og vi selv berusede, ikke af Viin, hvor kunne I troe det? nei af Seiren; saa gik vi ombord. Til min Glæde behøvede jeg ikke gaae hen for Speilet og sige Fy; nei jeg gjorde Hundevagt; men var overordentlig glad. Vinen er forresten slaaet ud igjennem Doctorens [29] store Taa, saa han maa have Grødomslag paa den. Iaften vare vi inviterede til Damen vi gav Serenaden; men da vi desværre vare indbudne til et andet Sted, maatte vi til vor store Sorg sige nei. Jeg har nu Vagt, og er melancholsk over at vi formodentlig aldrig meer see den Skjønne; men glæder mig til at see de andre komme ombord med en Streg eller to; thi det er nok egentlig et Sold, de ere til. See nu have I faaet nok om Trinidad. Vi skulle nu til at hilse paa de smukke Damer i Republiken Venezuela. Det lange Ophold her foraarsager, at vi nok komme til at opholde os meget kort Tid der, da Capitainen har hollandske Venner i Curacao og den 20. September skulle vi være tilbage paa St. Croix: saa lyder Gouverneurens strenge Bud. Herombord have vi det ganske godt, Folkene ere raske og Officiererne ditto, naar man undtager Doctorens bemeldte store Taa og Forvalterens [30] Mave, som er syg af Peter Heering; en stor Sorg have vi idag oplevet – Vor sidste Suppeterrin endte sin jordiske Løbebane ved en brat Død; den døde i sit Kald; thi den var fuld af Suppe. Fred være med dens Skaar. Paa Nedreisen hertil morede vi os en heel Dag med at fange Haier, vi fik een, og den var ikke glad ved at blive sprættet op i Maven. Det var forresten et graadigt Afskum; thi den havde eengang bidt paa Krogen, men var kommet af igjen, men det generede den ikke videre

end at den beed sig nok engang fast i Krogen for ikke at komme af igjen. God rolig Nat, vi snakkes igjen ved, om ikke før saa paa Curacao.

Curacao den 7. Sept.

See saa, nu ere vi paa sidste Station af vor Reise og gaae herfra paa Onsdag directe tilbage til vore egne Øer. 2 Dage efter vi forlode Trinidad, saaes Briggen tilankers paa la Guayra Rhed, som I vide er Havnen til Carracas, der ligger 3 Mile længere inde i Landet og er Hovedstaden i Republiken Venezuela. Denne Republik er en rask Republik, kunne I troe, Præsidenten er Communist, Socialist o.s.v., og et Foster af hans Galskab er en Lov, der fritager alle Debitorer i de første 6 Aar at betale deres Creditorer (hele hans Ministerium er meget forgjældet). Der er nu i St. Thomas endeel Danske Huse, som have Fodringer paa Folk i Venezuela, og de ville jo have deres Penge. For om muligt at virke i den Retning, bleve vi sendte derhen, [31] og Capitainen maatte jo op til Carracas og være Diplomat. Pedersen reiste med som hans Adjutant; men da der var Plads paa Vognen til 3, blev jeg den heldige Kantøffel at trække Knobene paa Lommeterklædet. Endskjøndt kun 3 Miil i lige Linie er Veien dog idetmindste dobbelt lang og uhyre møisommelig igjennem Bjergene og dertil meget kostbar. Naa, vi satte af en skjøn Morgen ifølge med en anden Vogn, i hvilken en spansk Familie (et af sammes Medlemmer en Señora var stærkt søsyg og ofrede i eet væk til Bjergenes Guddom). Veien var deilig. De deiligste Udsigter til Havet fandtes, og de Bjerge, som vi fra Briggen havde fundet høie, laae nu dybt under os. Cactusser af Størrelse som Piletræer. Mais, Kaffe, Bananer, kort alle et sydligt Climas Producter voxede her vildt, ikke at glemme Cacaoen – ja, I kunne troe, vi have levet paa Chocolate, 3 Gange om Dagen i Almindelighed. Naa vi kom til Carracas heimod Middag, indlogerede os paa en Posada eller Hotel, klædte os paa, fik fat i den danske Consul [32] og traskede med ham op til Hove. Omkvædet paa vor Vise var omtrent: »Vil De betale eller vil De ikke hvad?» [33] Men hans Excellence Udenrigsministeren var meget diplomatisk og yttrede, at dersom vi ville bruge Magt, saa skulle de ikke blive Svar skyldig; men det var jo kun en Floskel, jeg tænker, vi slaer vore Fordringer sammen med

vor lange Broder i den anden Gade, jeg mener Frankrig, der ogsaa har Penge tilgode. [34] Da vi nu havde skjændtes lidt med Ministeren, blev vi lukket ind til Præsidenten, der en passant før han blev Præsident har været Hestehandler og han svarer ganske til sit tidligere Haandværk. Da vi kom ind i Audientsværelset og havde gjort de skyldige Buk for Præsidenten, krøb Fyren, en lille tyk Mand, op paa en meget høj Stol under Bolivars [35] Portrait. Hans korte Skanker kunde ikke naa Gulvet og dog gjorde han fortvivlede Forsøg paa at naae det. Hænderne foldede han og lod Tommelfingrene løbe rundt, krum Ryg havde han, i det Hele lignede han fra vore lave Sæder saa grangiveligt en Abekat at det næsten var umuligt [ikke] at lee. Naa - Audientsen varede kun kort - Vor tykke Ven forsikkrede, at Kongen af Danmark var hans gode Ven o.s.v., og saa bukkede vi jo et Par Gange, og saa var den Historie forbi. Den næste Dag var Søndag og vi gik i Messe. Alle de katholske Skjønheder fandtes her. Damerne ere alle knælende midt i Kirken paa dertil indrettede Bedeskamler. En Mantille er deres Hovedbeklædning; men denne maae være af gennemsigtigt Tøi, for at de kunne ses og selv tillige have en vid Udsigt. Det er nogle store Coketter. Vi maatte jo ogsaa paa Knæ alle tre, og Gud veed hvad de andre tænkte; men jeg bad ikke Pater nostre, men tænkte paa den afskyelig haarde Gravsteen som jeg var kommet til at ligge paa; tilsidst maatte Kaskjetten bruges. Resten af de 3 Dage, vi vare i Carracas, brugte vi til Udflugter, Besøg hos vore Landsmænd, af hvilke en Apotheker, som hedder Stürup [36], en Uhrmager (ikke bornholmsk) med en Typus paa en kjøbenhavnsk Rappenskraldekjærting, som skulde være fiin, men var uhyre simpel »Værsgo Hr. Captain, et Glas Puns og en Kave, det er saa godt om Aftningen«. Den elskværdigste Mand vi traf paa, var en polsk Jøde, der var efterhaanden blevet den rigeste Mand i Byen, saa havde han giftet sig med en fattig men smuk Kone og fører nu et elegant Huus; en smuk Svigerinde som, skjøndt Spanierinde og altsaa ikke huslig, laver en ypperlig Kop The, gjør hans Huus end smukkere. Hotellet i hvilket vi boede var dygtigt skident, desuden vare Byens Mærkværdigheder snart seete og derfor kjørte vi hjem efter 3 Dages Ophold. Sengen smagte godt den Nat i Briggen, og næste Morgen seilede vi til Puerto Cabello, [38] hvor vi traf meer dansk Apotheker [39] som

kjendte Onkel Søren [40] meget godt og tidt havde danset med Anna Nielsen. [41] Der blev vi kun 2 Dage, og igaar kom vi til Byen St. Anne paa den hollandske Ø Curacao, Det er en By med en Masse skidne Huse, ditto Gader og ditto Indvaanere; man kan forresten nok more sig her et Par Dage. ---

Ørnen er nu paa St. Croix den 29. Sept.

Paa Curacao fordærvede vi vore Maver, da det gik haardt paa med Drikkeriet; de Hollændere er nogle Sataner til at drikke; overhovedet maa I belave Eder paa at see mig komme hjem med en vældig rød Næse; thi denne Prydelse erhverves let herude. Paa Curacao var en saadan Handelsaand faret i Skibet at jeg var ved at blive tosset; Skibet vrimlede af Sælgere og Kjøbere og blandt de sidste udmærkede sig vor høie Chef, der apropos er een af de største Schäfer jeg har seet; jeg var saa gal i mit Hoved over al den Uorden at jeg ikke kjøbte en Stump. Og man kunde blive gal i sit Hoved, Abekatte, Papegøier, Tropicalfugle og Mennesker blandede deres Stemmer med hinanden. Naa det fik ogsaa en Ende og en Skjøn morgen seilede vi fra vore Venner Hollænderne; og det begav sig at vi 8 Dage efter var paa St. Croix, hvor vi naturligvis ventede at finde Breve; men i det Sted fandt jeg en lang Næse. --- Imidlertid veed jeg dog at I have det vel, dels igjennem Ltnt. Grove [42], der har sendt mig en Hilsen fra Hjemmet igjennem en Familie han har herude [43]; dels har jeg seet at Fader har takket Hans Majestæt for en Spadserevei [44] og holdt en Tale ved Afskeden fra Rønne. [45]. Det har nok været en lustig Tid; Mama maatte dog ikke til Hove; men det tilgiver jeg aldrig de Rønne-Damer at de har fundet Grevinden, det gamle grimme Uhyre, sød; det viser en meget slet Smag. Tante [46] der er blevet Kammerherre; han maa see godt ud med en Nøgle agter. Vegener [47] er jo ogsaa blevet Kammerherre; ville I ikke være saa artige at gratulere alle dem, der ere blevet noget, item Ridder Lerke [48] og den kjække Jæger Rasmussen, der var saa elskværdig at stoppe Hans Majestæts næsten løbske Hest [49] --- . Messekammeraterne ere prægtige Fyre. Vor meste Fornøielse er naturligvis iland, og hveranden Aften, naar Holm og jeg have Frivagt er vi regelmæssigt hos en eller anden Familie;

her er mange nette Folk her og der paa St. Croix, en stor Masse unge smukke Creolerinder, der alle skumle over hverandre; vi komme her fra Briggen næsten overalt; men det er ogsaa nødvendigt for at more sig. --- Igaar var jeg til en Begravelse, den foregaar saa uhyggeligt herude, saa man næsten kan væmmes; det var Fru Simmelkjær [50], som døde i forgaars - 24 Timer efter laae hun i Graven, og i al den Tid har den stakkels Mand ikke havt Ro skabt for Condolationsvisitter. --- Onkel Georg gik da af, det kunde man da vente, [51] hvorledes har de det? Skriv mig snart til om dem. --- En af Dage skal jeg slutte. Bornholmerne maa vel nu være meget gode Venner med Kongen; vil I derfor ikke gratulere ham til hans Geburtsdag fra mig. ---

---

Ørnen den 29. October 1851 (St. Croix).

Kjære Fader, Moder og Søstre! Pyh, hvor det er varmt, jeg sidder her med en Skjorte paa Kroppen, et Par hvide Buxer, og det er alt; men Vandet hagler over hele Hans Georg Fribo Garde, og Vandet hagler ned fra den trykkende Luft - noget meget sjældent herude, hvor man i Almindelighed har de deiligste stjerneklare Nætter og Aftener, og naar Maanen er oppe, er det da ret romantisk og poetisk. Af den Mening er ogsaa de vestindiske unge Damer, der allerede i længere Tid have spidset deres Næser paa et Roparti her i Havnen, naa - paa Søndag, hvis Veiret bliver godt, skulle vi da see at faae et i Stand, men det er reent forkert her; thi her er som i Rønne 2 Partier: De hvide Creolerinder (la noblesse) og dem, der have en om end nok saa lille Draabe Negerblod i deres Aarer (det hjælper ikke om de end have været hjemme i Kjøbenhavn og gjordt Lykke der). Da vi nu komme overalt, maa vi gjøre det af i 2 Gange; men denne Gang skal det nu være de sidste, da vi paa Fredag skulle til Bal hos en af disse Familier. Der skal være Tableau, og de ville, Gud hjælpe mig, have mig til at være den tappre Landsoldat, der tager Afsked med sin Pige; hun skulde staae og græde i Armene paa mig - tænk jer. I min Egenskab som Skumler kunde jeg jo ikke godt give den Forestilling, men fik Lieutenant Braëm til at være Soldat. Imorgen

aften skal jeg hen at see paa Prøven; men dandse det skal jeg – ja med det sidste gaaer det haardt paa herude; min Kjole er sommetider saadan, at jeg kan vride den, men jo mere man transpirerer, jo sundere er det. Orkantiden er nu forbi [52] og vi skulle nok nu snart til at begynde vore Opmaalinger under Portorico, hvor man dandser spansk Contradands til man styrter. Folk ere i det hele taget dandsegale herovre – forresten ligner Hr. Sørensen her accurat Hr. Sørensen hjemme. Forleden vare vi komne i St. Thomas Avis, der forundrede sig over, at vi laae mere her end der; men saa kom vi ogsaa derover for at – proviantere. — — —

Den 31 te.

Noget langt Brev bliver dette ikke; thi imorgen Kk. 2 skal dette bort, idag har jeg havt meget at bestille herombord med Kaarttegning, Exercits o.s.v. og iaften skal jeg iland; men Hovedsagen at jeg er rask melder jeg hermed. — — — Jeg hører at Capitain Grove er blevet forlovet; det er da ikke en bornholmsk Skjønhed, der har endelig bragt Fyr i hans 37 aarige Hjerte. [53] August er jo bleven Premier-Liutenant, [54] hils og gratuleer ham; det er et mageløst stærkt Avancement i Marinen. Vores Chef venter med det første at blive virkelig Capitain; [55] han er den ældste. Det er rart, at Du kjære Fader har været i Kbhvn; det er godt for Din Helbred, at Du stundom løsriver Dig fra de kjedsommelige Forretninger. Hør Moder! Du kan gjerne bare lade mig see et Par Ord af Din Haandskrift, bare saa meget som »Goddag, min Dreng«. Det forekommer mig altid saa beroligende naar jeg seer, at I alle have skrevet. Søstrene ere artige Børn, for de skrive saadanne pæne lange Breve; men de skulle ogsaa faae Klap og Cocusnødder naar jeg kommer hjem. — — — Min Oppasser seer jeg nu er inde at lægge Skjorte, hvide Buxer, ditto Strømper, Frakke og Brunels-Støvler frem, det er hans Beskjæftigelse hveranden Aften Kl. 7. I kunne troe, at det vilde være rart, om jeg kunde sende Tøi hjem til Vadsk, 16 Rdl. er min maanedlige Vadskeregning, og saa bryder Vadskekonerne sig aldrig om det er heelt eller itu; thi naar blot Linnedet er reent, da bryder man sig her ikke om en lille Rift i det — — —

Ørnen paa St. Thomas den 30te November.

Kjære Forældre og Søstre. Idag holder jeg Geburtsdag, og da jeg veed, at Eders Tanker have beskjæftiget sig lidt med min Ringhed idag, synes jeg at det var ganske passende for mig om jeg begyndte mit nye Aar med at skrive til Eder Kjære derhjemme; desuden nærmer den kjære Juul sig jo, og muligviis mine Ønsker for Eders Held kunne komme før den eller idetmindste før Nytaar, der for os jo har en dobbelt Betydning; [56] jeg ønsker Eder altsaa, at I maa tilbringe denne Fest paa bedste Maade nemlig med indre Tilfredshed og at vi til næste Aar maa være samlede, hvor det nu bliver, naar kun Glæden er tilstede med. Hav Tak for det gamle Aar; endskjøndt vi have været fjernede fra hinanden, have vi dog vist i Tankerne været hinanden nær, og lade os takke Gud for det og bede ham, at det altid maa blive saadan. En hjertelig Lykønskning og et dygtigt Kys forestiller jeg mig at give Dig min egen kjære Moder den 1ste Januar; den Dag vilde jeg saa gjerne tilbringe hos Eder; men det lader sig nu ikke gjøre denne Gang; naar Du bliver 68 [57] skal jeg, det haaber jeg nok give Møde. Ville I vide, hvorledes jeg har tilbragt Dagen, da see her. Imorges var jeg i Kirke og hørte en smuk Prædiken, som jeg ret kunde tage mig til Hjertet, og det gjorde jeg ogsaa, saa gjorde jeg et Par Visitter før Middag, og dernæst spiste jeg ægte Skilpadde-suppe, Lammecoteletter, Melon og drak min egen Skaal i Champagne; nu er det paa Eftermiddagen. Hvorledes Aftenen skal gaee veed jeg ikke. ----

Den 2. December.

---- Igaar blev hele Mandskabet delikateret. En Brig ladet med Iis kom fra Nordamerika, og den forærede os nogen mægtig store Stykker, som øjeblikkelig kom i Folkenes Ranconfad. En god Dyreryk, skudt i Nordamerikas Urskove, Æbler og Grønsager kom med samme Skib og det bedste nogle prægtige Østers og de frydede vore med slige Ting afvænte Maver igaar. ---- Det glæder mig at høre at min Present til Hanne Arboe har gjort Lykke og prydet hendes smukke Hoved paa Bryllupsdagen. ---- Er det sandt, at Grevinde Danner har naaet den høie Rang af Hertuginde af Bornholm? [58]

Det er et almindeligt Rygte herude. ---- Og Manna Johnson, som gik hen og forlovede sig med Grove, [59] jeg troer Pigebarnet er tosset, saa skulde hun da hellere have taget Chr. Kofoed [60] for lige Børn lege dog bedst. ---- naar jeg kommer hjem, er der vel kun gifte Koner; jeg faaer se at finde mig en sort Skjønhed herude, for ellers bliver jeg nok Pebersvend, og her er plenty af unge giftfærdige Damer; men Søofficererne have et slemt Renomee, for her gaer dunkle Traditioner om dem, hvorledes de have været forlovede paa hver af de danske Øer, og derfor troer de ikke rigtig de mange smukke Ting, man fortæller dem med det uskyldigste Ansigt af Verden. Landofficererne bide stærkt paa Krogen. Her kom 5 ud i 1848; af dem er 1 gift 2 Gange, 2 gift een Gang og een forlovet, og den femte courede frygtelig og alle Mennesker troede at han skulde forloves, men saa fik han paa cengang Ordre at gaac hjem og det frelste ham. ---- Her ligger stundom fremmede Orlogsmænd her i St. Thomas. Østrigere, Tyskere, Spaniere, Engellændere og Sydamerikanere have vi truffet paa forskellige Steder; det er overordentlig interessant at gjøre Bekendtskab, hvor flygtigt det end er med en saadan Mængde fremmede Mennesker som vi siden Mai-Maaned have truffet paa, og naar vi saa i al den Mylder af Fremmede hører det danske Sprog, da kunne I troe at det glæder vore Øren.

Sygeligheden i Skibet har i de sidste 2 Dage heldigviis taget betydeligt af, saa at vi nu næsten alle her i Messen ere raske. Doctoren holder Rosen i Foden, og det er den eneste Syge. Paa Bornholm skulle I vel have Nytaarsbal, det gjør mig ondt at jeg ikke kan være med. Lad mig see at I gaaer derhen og seer det unge Rønne dandse; naar jeg kommer hjem er min Dandsetid forbi; jeg dandser af herude i Vestindien; men det er ogsaa med en dygtig Kehraus. Maaske kan jeg være saa heldig at være Premier-Lieutenant, naar jeg kommer hjem, [61] og saa passer det sig jo heller ikke. Gud veed hvad man skal tage fat paa, naar man kommer hjem; Dampskibsfart har jeg ingen ret Lyst til; men det bliver vel Enden paa Legen, hvis jeg ikke kan komme til Coffardies, hvilket jeg altid har haft Lyst til; saa kommer man ogsaa hurtigere til at sætte Foden paa eget Dæk. Og nu, hils alle gode Venner.

Ørnen den 6te Januar 1852 (St. Thomas Havn).

Kjære Forældre! [62] Saa nu ere vi slupne ind i et nyt Aar og Gud maa vide hvad det fører med sig; jeg vil haabe at vi maa sees inden Aarets Ende lykkelige og tilfredse, ikke sandt det ønsker I ogsaa? og det gaaer nok i Opfyldelse. Juul og Nytaar tilbringes herude blandt de europæiske Familier og Creolerne, der jo have de europæiske Sæder, som hjemme. Den sorte Befolkning derimod bruger Tiden fra Juleaften til 3. Nytaarsdag udelukkende til at dandse i. Her existerer en Dands, som kaldes »Gombay«, der kun dandses af Negerne; den kan dandses overalt, i den frie Luft, i en ussel Stue oplyst af en enkelt Tællepraas og paa ordentlige Dandseboder. Musikken bestaaer i en uhyre stor Tromme, der bliver bearbejdet ikke med Trommestikker, men med de flade Hænder; skal det være fiint, accompagneres denne af et Par Bordklokker; een af Selskabet (altid et Fruentimmer) synger for, og de dandsende og Tilskuerne Alle svare i Chor. Ofte er Forsangeren Improvisatrice, og naar man kommer og stikker Hovedet ind for at see paa de Løier, er det ikke sjældent, at man bliver besjunget. Det var Musikken. Dandsen kan ikke let beskrives, det er ingen Waltz, ingen Francaise eller »lang engelsk«. De bliver næsten staaende paa eet Sted og figurere, Dandsen ligger meest i en taktmæssig Bevægelse i alle Ledderne som gjøre at disse sorte Væsener der dandse med megen Alvor blive uhyre grinagtige; som sagt, de begynder Juleaften og holder ved hver Aften til den næste Morgen; undertiden afbrydes Dandsen ved at de finde paa at gaae i Masse om paa Gaderne og synge for alle Embedsmændenes Huse, og de har altid noget i deres Sange som angaaer disse Folk. Nytaarsmorgen er den rette Svir for dem. De have valgt dem en Konge og Dronning og disse atter et helt Hof; disse er stundom til Hest i Spidsen for en heel Bande af disse Sorte, ere altid klædte meget elegant i Silke og Atlask og føre an ved alle Leiligheder. Mange saadanne Bander streife omkring paa den Dag. Tidlig Nytaarsmorgen begynde de at komme i Gouvernementshuset, synge, dandse og raabe Hurra, gjøre Støi og Grimasser; det er ei muligt at høre Øren Lyd. Gouverneuren sagde et Par Ord og kastede Skillinger i Grams, og hvad Støien ikke var gal før blev den da værre nu. Den ene Bande Negere afløste den anden, og samme Scene

gjentog sig hele Dagen med Undtagelse af Gramsningen som ophørte paa Grund af at Skillingerne ophørte at komme. Gouverneurens Taler fik ogsaa en Ende. Kl. 12 holdtes Levee hos Gvrn. Embedsmænd og andre Honoratiores gave Møde, ønskede glædeligt Nytaar og fik et Glas Maderaviin. Nytaarsaften tilbragte vi hos Etatsraad Frederiksen [63] og morede os fortræffeligt. Han har en meget lille Leilighed [64] af en vestindiansk at være; ingen Mennesker vare inviterede; men han havde ladet Folk vide at hans Huus stod aabent for alle den Aften, og hele Christiansted By gav Møde, og mange fra Landet. Der var saa lidt Plads, at Damerne kun fik Stole langs Væggene, Herrerne maatte staae midt paa Gulvet, og i Gallerierne; men da det havde været noget, lod Frederiksen 5 Musikanter hente og Gud veed hvor vi fik Plads men dandsede gjorde vi: unge, Gamle, Store og Smaa, det gamle Aar ud, det nye ind, drak Champagne, ønskede hinanden glædeligt Nytaar og kom først ombord Kl. 3. Alle Folk vare saa glade og saa gemytlige den Aften; det er de forresten i Almindelighed paa St. Croix, der ere de fleste Embedsmænd og Plantere, her paa St. Thomas ere de Kjøbmænd og Tonen stiv og kjedelig; de give ofte her store Baller (paa St. Thomas). Alverden kommer der, der spilles Kort, dandses, drikkes, ryges Tobak, snakkes om sine Naboer, men muntre ere de sjeldent, fordi alt skal være i den store Stiil; selv Dandsen faaer et alvorligt Anstrøg; D'Hrr. Handlende, som jo ere vante til at betragte Livet fra den alvorlige Side, dandse med et Alvor, som om det var en Handelsspekulation de vare iværk med at bringe i Gang og det er det maaske stundom ogsaa. Briggens Off. have de altid været vante at betragte med skjæve Øine og da de fleste Kjøbmænd ere Tydske, saa ere de siden Krigen blevet endnu mere skjæve. ---

Den 12/1.

---- I kunne ikke forestille Eder hvad et Brev fra Hjemmet gjør godt at faae her, hvor man er saa langt fra det. Enhver Erindring fra Hjemmet hilses med Jubel. Selv gamle Berlings Avis synes jeg er morsom og Fædrelandet venligt og det er noget man rigtignok skal have været nogle Maaneder fra Hjemmet for at opdage. I Frankrig slaaes man da igjen; det er et uroligt Hovede det franske. Her ligger

en fransk Orlogsdampbaad, [65] som bittert beklager Frihedens Nederlag i deres Skjønne Fædreland, og som med Længsel imødeseer Postens Komme for at høre Efterretninger fra Hjemmet. [66] St. Thomas Havn er altid livlig. Skibe komme og gaae hver Dag og ofte findes Orlogsmænd her. I denne Tid ligger her et stort amerikansk Skib, som har hentet Jernbaneskiner i England, hvormed han har stuvet sin Last; men da han ikke havde fuld Last med dette, tog han i Irland 200 Udvandrere ombord til Amerika. De have været 7 Uger i Søen, stadig med haardt Veir og i den Tid have disse Stakler, der gaae ind paa noget, hvormed de ingen Idee have ikke smagt en Stump Kjød, ikke engang Brød have de faaet leveret, noget Meel dagligt, og deraf kunne de selv bage Brød, det er, hvad de faae; men enhver kan forestille sig hvor slemt det er at bage Brød, naar man er søsyg; de have ogsaa lidt uhyre meget; men i en stærk Storm løb Skibet læk og han maatte løbe hertil for at reparere. Der er saadan et Svineri derombord af alle disse Menneskers Udgydelser at man kan lugte det langt borte; vi have en Deel Interesse af dette da vor Hjælp er bleven forlangt af Skipperen derombord; han var nemlig bleven entret 2 Nætter i Træk af Matroser fra de engelske Kulskibe, der havde fundet Behag i Fruentimmerne, der vare ombord som Udvandrerrinder. [67] Skipperen faaer forresten et dygtigt Tab ved denne Leilighed; thi han var bestemt til Ny-York, men maa nu betale deres Forpleining iland, medens Skibet bliver halet paa Land og repareret, og da der hersker Blodgang imellem dem maa han ogsaa betale Doctorpleie, der ikke er nogen Bagatel herude; men han har godt af det. Det er for deres Skyld at jeg er ombord i Aften; thi bliver der Spektakler skal jeg derover iaften. Politiet er nok ikke stærkt nok til at holde Orden derovre; det burde være stærkt; thi her forefalder hyppigt Slagsmaal imellem den Masse Matroser, her findes af alle mulige Nationer.

Den 13.

Nei hvor jeg har gjort en deilig Tour idag. Imorges Kl. 6 gik Holm og jeg iland, fik fat i et Par Heste og reed ud i Verden paa Lykke og Fromme for at glæde os over den smukke Natur. Det er netop det morsomme ikke at have nogen Bestemmelse. Da vi havde redet et

godt Stykke, seet Solen staae deiligt op, begyndte vi at blive flauere og derfor tog vi viseligen ind paa en Plantage, saae dem malke Køerne og drak et saadant Glas ganske varm nymalket Mælk, saa gik vi os en god Tour om imellem Bjergene og nød den deilige Udsigt – og den var deilig – en Mængde Øer, som ligge i Nærheden af St. Thomas toge dem herligt ud i den deilige Morgenbelysning, her saa man en Drift Kør og Mulæsler og Faar blive drevne paa Græs, hist red Negere til Byen med Mælk, og alt dette saae vi med saa lyse Farver, som de hvormed et Par unge Mennesker betragte Livet. Kl. 11 kom vi ombord og vare enige om at en Frokost kunde smage deiligt og det gjorde den; men jeg har lovet mig selv snart at gjøre en lignende Tour op imellem Bjergene.

---- i Begyndelsen af Juli skulle vi vel vende Stevnen mod Danmark, og saa skal Ørnen faae at føle, at den skal hjem – hei hvor vi skulle presse Seil; men Moder kan dog ikke synge: til Sommer kommer Georg hjem med Bønner fra Vest-Indien; thi da vi vare i Syd-Amerika – Kaffens Hjem –, da var Høsten forlængst forbi og ingen Kaffe at faae.

Ørnen den 6/4 52, St. Croix.

---- Siden mit sidste Brev, som jeg sendte herfra midt i Marts, [68] har jeg modtaget Eders kjære Brev af 22. Februar og seer at Alt Gud være lovet efter Omstændighederne er ganske vel hos Eder. I kunne ikke troe hvor glad jeg bliver, eller rettere hvor let jeg bliver i Sindet, naar jeg nu faaer Eders Breve og efter at have aabnet dem seer Alle Eders Haandskrifter; thi saa veed jeg dog at I ere raske; ---- I kunne tænke at jeg blev glad ved at høre at Fader og Thinka ville møde mig i Kbhvn; ---- det skal være en Glæde paa begge Sider at sees, ikke sandt; men længe skal det ikke vare inden vi skulle *alle* samles i vort kjære Hjem. Jeg har ofte prøvet at sætte mig ind i den Tanke, at jeg skulde muligviis finde Eder i Slagelse; men oprigtig talt har jeg ikke haabet det; jeg synes at det gamle Huus paa Storepladsen, hvor vi med vor elskede Moder har tilbragt saa mange lykkelige Timer, er mig saa kjært at det vilde bedrøve mig aldrig mere at see det. Desuden er mange af de Rønneboere bleven mig kjære, de have altid

Sejlskibe i Øresund; i Forgrunden Briggerne »Ornen«, »Mercurius« og »St. Jan«. Tegning af C. W. Eckersberg, 1843 (Kobberstiksamlingen).

vist mig Venlighed og Velvillie – og heller aldrig at see dem ville ogsaa være lidt kjedeligt. Der er har jeg opdaget i det Hele taget mange flere elskværdige Mennesker end jeg før har troet, naar man blot vil gjøre sig Umage for at finde dem. Vil I troe at jeg ofte, endskjøndt jeg nu meer end nogensinde længes efter Hjemmet, føler at det vil gjøre mig ondt at forlade Vestindien – især St. Croix, for der er vist os den høieste Grad af Gjæstfrihed. Alle ere glade ved at see os og om de end taler om hinanden indbyrdes, saa have vi dog aldrig været bagtaledede. Jeg elsker nu ogsaa Climaet, generes aldrig af Varmen, har ikke havt Feber eller nogen anden Sygdom, og hvis Omstændighederne ved vor Moders Død ikke havde forandret sig, havde jeg ikke blevet meget bedrøvet ved at Briggen havde blevet her et Aar endnu; men nu er det jo en anden Sag, nu siger jeg idag have vi kun 3 Maaneder til at vi skulle hjem. I skrive mig til at I have været paa Rahbekkegaarden [69] og at I følte Eder ikke vel blandt muntre Mennesker. Det er saa naturligt at man, naar man ikke kan stemme i med i Munterheden, føler sig tilovers og uhyggelig stemt; jeg skal fortælle hvorledes det gik mig. Vor Messe er en af de livligste og muntreste, jeg har været i, og jeg forglemte ikke at være med til enhver Spøg iland og ombord. Den første Dag da jeg havde faaet Eders sørgelige Brev, blev jeg et Par Timer i mit Lukaf, og da Spisetid kom og Oppasseren kom og sagde mig til, følte jeg at jeg hvad det skulle koste maatte overvinde mig selv og bære med Kraft hvad der var blevet os paalagt, og jeg besluttede at gjøre en Prøve endnu den Dag – naa, jeg maatte jo fra Bordet paa Halvveien; men Begyndelsen var gjordt, og hver Dag vandt jeg mere og mere Styrke, saaledes at jeg 8 Dage efter kunde deltage i Selskabeligheden i Messen; – i Begyndelsen skurrede Latteren og Spøgen, det er sandt; men Vanen gjør meget og Nødvendigheden endnu mere, thi det ansees som en Pligt saa vidt muligt ikke at genere andre, og et bedrøvet Ansigt imellem andre generer paa begge Sider; – – –

Den 16/4 52 (St Thomas).

Vort omflakkende Liv vedbliver her i Vest-Indien; da vi kom fra Sydamerika midt i forrige Maaned, var her kommen Efterretning

om at en Ildebrand havde afbrændt den halve By paa den svenske Ø St. Barthelemy, [70] og vi bleve ufortøvet sendt derhen for at tilbyde enhver Assistance, som vore Colonier kunde yde. Vi opholdt os der 4 Dage, have været paa St. Croix 14 Dage og er kommen her for at tage Proviant, da vi om 8 Dage skal gaae til Portorico for at oplodde Farvandet imellem denne Ø og Crab-Island. [71] Vi ere saaledes heldigvis i uafbrudt Virksomhed; men det er ogsaa en Nødvendighed for at holde Tingene i Orden ombord i et Krigsskib. ---- Et af Eders Breve fra i Januar Maaned er borte, og saa vidt jeg kan mærke paa Eders Breve er ogsaa eet af dem jeg har skreven udebleven. Ltnt. Holm har 4 à 5 Breve der ere sendte med Posten, og som dog ikke er kommen til Dato; men naar man seer, hvorledes det gaaer paa Posthuset her, kan man nok forstaae det; thi her er Posthuset for hele Vest-Indien og endeel af Sydamerika, saaledes at Antallet af Breve er uhyre; Postsækkene blive aabnede og Brevene til de forskjellige Steder kastede i hver sin Bunke, og det er da en let Sag, at et Brev kommer i en eller anden Krog af Værelset. Sommetider kommer de Maaneder efter. Naar man har denne Mulighed for Øie skriver man naturligviis saa kortfattet som muligt, og det er derfor bedst, at vi opsætter med at tale rigtig sammen, før vi faae en god Passiar paa 3 à 4 Maaneder, naar jeg kommer til Hjemmet; jeg vilde ønske, at vi kunne komme saa tidligt hjem, at vi kunne tilbringe en kort Tid af Sommeren paa Bornholm, det er dog den bedste Tid, og endskjøndt her er evig Sommer, er jeg langtfra blevet kjed af den; desuden er en smuk Sommer hjemme skjønnere end det tropiske Clima; men det er mange Aar siden jeg saa Sommeren hjemme. ---- Moders og Faders Portraiter holde sig fortræffeligt; de og Søstrenes Daguerotyper er den bedste og eneste Prydelse i mit Lukaf, og det er saa rart at have Eder alle samlede, de ligner ogsaa fortræffeligt. ---- Hvad kan det være for noget Onkel skriver paa, det er da vel ikke meer om den ulykkelige Eckernförde-Sag; jeg synes at han burde lade den Sag hvile; jeg troer, at hans Partie i Marinen er meget lille. [72] ---- Varmen begynder nu at tiltage igjen herude, det har været saa deiligt kjøligt i Vintermaanederne; men om ikke mange Dage ville vi have Solen lige over vore Hoveder om Middagen, og saa er der intet andet for end at holde sig i Skyggen eller tage sig

en Middagslur i sin Køie. Regn have vi ikke havt i flere Maaneder, og af den Grund græder alle Planterne; thi Regn er en absolut Nødvendighed for Sukkerets Production. — — —

Ørnen, den 11te Mai 1852 (St. Juan paa Portorico).

— — — Vi ere komne hertil i dag for af Generalcapitainen at erholde Tilladelse til at foretage Opmaalinger paa en lille Ø, som hedder Crab-Island, og som ogsaa tilhører Spanierne. Disse Opmaalinger, som jeg har endeel med at gjøre, bestaae i at maale Vinkler fra forskellige høje Punkter paa Land, og jeg faaer saaledes tilligemed Ltnt. Holm den Fornøjelse at bestige endeel ganske interessante Punkter, og naar kun Veiret vil blive heldigt og Luften klar, haaber jeg, at Resultatet ogsaa vil blive godt. For at hente Oplysning om tidligere Opmaalinger har jeg oftere i denne Tid besøgt en gammel Mand, som hedder Major Lang [73]; han interesserer sig i høj Grad for Astronomi og har benyttet sin meste Tid til at studere denne Videnskab og at skaffe sig en smuk Samling af astronomiske Instrumenter. Han har sit Observatorium og sit Huus paa en Høi, som ligger en lille Ridetour fra Christiansted; der lever han med sin Familie og sin Videnskab, og jeg har tidt moret mig ved at tale med den gamle Mand, der skjøndt sine 72 Aar føler som nogen Yndling for alt hvad der er stort og skjøndt i Naturen. Hvad der maaske end mere har tiltrukket mig til dem, er hans Kone, der er akkurat saadan en rar, venlig og huslig gammel Kone som vor egen kjære Moder var, og det er mig umuligt at lade være at tænke paa Moder, naar jeg kommer ind i Dagligstuen, og hun og hendes Sønnebørn (et Par forældreløse Pigebørn) [74] sidder og læser eller arbejder; men den gamle Kone ligesom Mutter med Bogen op til Lyset og Brillen paa Næsen. Hendes Børn er alle Sønner, og de ere ude i den vide Verden, og hun faaer dem maaskee aldrig mere at see; derfor har hun ogsaa ret Glæde af at have disse 2 nydelige Piger til hendes Omgang.

— — — vi have faaet Nys om, at der er oprettet en Embedsstilling, som hedder en Flaadecommissair, [75] og at denne Herre skal ud og

seile 14 Dage med hvert Skib, der kommer hjem; mon vi skulde faae saadan en Størrølse ombord til at see os efter i Sømmene. Vi synes i det Hele, der er skeet saadan en Mængde Forandringer hjemme, at vi ere bange for ikke at kjende Kjøbenhavn igjen; men lad mig først komme der; det skal saamænd ikke vare mange Dage, før jeg skal søge om at komme derfra igjen. --- Herombord ere alle raske. Det er den sunde Aarstid for Menneskene herude, men usunde for Sukkerrørene paa vore Øer; det har ikke regnet i flere Maaneder, og St. Croix er saa forbrændt af Solen, at der næsten ikke findes en grøn Klat paa hele Øen og mange Cisterner ere tomme; men Regnen maa vel komme og med den Plantageeiernes Humeur. Lieutenant Duntzfelt af Marinen, som fører Skibet Hermann, [76] og Luit. de Coninck, [77] der er Passageer med ham har ligget en Tid sammen med os i St. Thomas, og vi have været glade ved at have nogle af vore egne herude. ---

Den 12. Maj.

--- Vi ligger her paa Puertorico og have den Glæde at see paa et deiligt Land hver Dag. Alt er saa grønt og friskt saa det er en Fornøjelse, og det er desværre nyt for os i denne Tid. --- her er i det hele en Deel nyt at see, da Spanierne jo endnu have Negerslaveriet i fuld Gang; [78] som Creaturene blive de efter endt Arbeide, der i Høstens Tid ikke sjældent er 16 Timer i Døgnet, indespærrede Alle i een Stald hvorfra de kun komme ud for at gaee til Arbeide igjen; ved Siden af dette seer man temmelig Luxus hos de Blanke. Jeg kan mærke at jeg har faaet 6-7 Aar meer paa Bagen siden sidst jeg var i Spanien, for da gjorde Spanierindernes sorte Øine et meget stærkt Indtryk paa mit da let fængelige Hjerte - men nu - ja nu holder jeg mere af de Øjne blaac. ---

---

Ørnen den 16de Juni 1852 (St Thomas).

Elskede Fader og Søstre. Snart er vort Ophold her i Vestindien forbi, om tre Uger tænker jeg at Ørnen begynder sin lange Flugt mod Øst - og jeg vil haabe, at Flugten vil blive hurtig - jeg haaber det nu meer

end nogensinde; thi, for at tale reent ud paa eengang – min tilkommende Brud [79] er idag med Barkskibet Argo [80] reist til Kjøbenhavn. Ja, kjære Venner – nu er det sagt – jeg er forlovet; at det Valg jeg har gjort kun er skeet af Tilbøielighed fra begge Sider, behøver jeg ikke at sige Eder; I kjende mig tilstrækkeligt til at kunne troe at jeg vil forlove mig af anden Grund – ja jeg elsker min Anna saa inderligt og saa oprigtigt som jeg troer at det er muligt, og jeg veed, at min Kjærlighed er gjemgjeldt. Alt i længere tid har jeg mærket alle disse Symptomer som gaae forud; men jeg troede en Tid at det var samme Slags, som saa tidt finde Sted, og jeg tænkte at det nok skulde gaae over, naar jeg fik et endnu smukkere Ansigt at see end Annas. Men Aaret gik og paa Slutningen gik der Lys op for mig; jeg havde besluttet at vente med Afgjørelsen, til vi begge kom hjem; men saa – den sidste Aften – og saa videre. Hendes Svar havde jeg strax og Forældrenes Ja Dagen efter og jeg følte en Steen væltet fra mit Hjerte. Vor Forlovelse begyndte strax heldigt. Briggen skulde seile næste Dag, men blev opholdt, saa at vi fik en heel Eftermiddag extra, og mod al Forventning kom Briggen 4 Dage efter ind igjen som Følge af en ringe Sygdom hos een af Off. Jeg blev strax sendt iland i Tjeneste til Fortchefen; men da jeg saae Anna i Vinduet, glemte jeg for første Gang i mit Liv Tjenesten samt Fortchef o.s.v. og var i et Nu oppe hos hende. Samme Aften sagde jeg hende Farvel, og næste Aften seilede vi; idag gaaer hun og hendes Moder som sagt til Kbhvn., hvor hendes 2 Søstre og eneste Broder (alle Børn) bliver opdragede. Men nu er det vel paa Tiden at fortælle Eder hvem Anna er. Hun er en *god*, sød, barnlig, kjærlig, lille Pige og saa fornuftig, nei en Deel fornuftigere end man er, naar man er 18 Aar, og det bliver Anna først i October. De 9 Aars Forskjel i vor Alder synes vi er meget tilpas, da der endnu er lange Udsigter til Giftermaal. Om hun er smuk – ja, det synes jeg rigtignok – kulsort Haar, blaae Øine, godt fromt Udtryk i Ansigtet. I troe maaskee hun er sort eller halv ditto, nei – hun er født i Danmark, opdraget og gaaet i Skole der, og er først kommet herud i 1849. I behøver saaledes ikke være bange for ikke at kunne tale med hende; thi hun og hendes Familie taler meget bedre Dansk end Engelsk. Faderen er Læge ved Tropperne herovre, [81] er af anerkjendt Dygtighed og har meest Praxis paa

St. Croix af alle Lægerne; han har være Læge ved een af Orlogsbriggerne her i Westindien [82] og senere ved Armeen, gjorde Tjeneste hjemme under Krigen. [83] Moderen er Creolerinde, [84] og jeg holder meget af hende. See, det er Doctor Knudsens Familie. Som det er Coutume her saa ofte – han bliver herude ved sine Forretninger, medens hans Kone er hjemme hos Børnene for at faae dem opdragne; da her ingen ordentlige Skoler ere, bliver dette en Nødvendighed. Forlovelsen er hemmelig; jeg har ikke ønsket den offentlig før vi kom hjem og før jeg kan faae Din Velsignelse min elskede Fader til Knyttelsen af dette Baand; Anna skrev mig til forleden Dag at naar hun engang kommer til at see min Fader og Søstre, da vil hun søge at gjøre sig elsket af Eder og hun er saa bedrøvet over at vor elskede Moder skulde gaae bort før hun fik hende at see. O kjære Fader, modtag hende som en kjær Datter thi det vil hun altid være for dig, og I kjære Søstre ville I ikke være gode imod hende, og maa hun ikke nok være Eders Søster; naar I faae hende at see, tror jeg nok at I ville komme til at holde af hende; thi hun har saadan et rart Ansigt og Alle herovre holde ogsaa saa meget af hende. Omendskjøndt Gud veed jeg elsker Anna inderligt, saa bliver min Kjærlighed til Eder elskede Fader og Søstre den samme og troe mig jeg vil dele Eders Sorger saavel som Annas som en sand Ven; dette ville I nu og altid finde i Eders Georg.

Imorgen mere – dog nei – det er bedre jeg vedbliver iaften; thi imorgen skal jeg have Vagt og saa bliver der maaskee ingen Tid til at skrive. Det var nu saa herligt, dersom Fader og een af Søstrene vare i Kbhvn., saaledes som I i et af Eders Breve lovede det; thi saa kunde vi jo strax faae Eder bekjendte med hinanden; men dersom dette ikke sker, saa tænker jeg, at vi reise samlede over til Bornholm, naar jeg kommer hjem og har faaet mine Sager lidt arrangerede. I alle Tilfælde indretter jeg det saaledes, at jeg snarest muligt kan komme over til Eder og tilbringe 2 à 3 Maaneder hjemme; thi dertil føler jeg fremfor alt en inderlig Trang, og det skal blive en herlig Tid; naar man ret har gaet og gjemt paa sine egne Tanker saalænge, føler man Længsel efter at dele dem med sine Kjære. Og Anna havde jeg jo næppe faaet, saa bleve vi jo skilte ad. I to Aftener, der endog blev afbrudt af Visiter saa at vi formelig maatte rende ud af Bagdøren

og ud af Byen for dog lidt at være ene, skal man ikke faae mange Ting sagt; men det vigtigste for os have vi lovet hinanden: at gaae Livet igjennem med hinanden under Armen, og at den Stærkeste støtter den Svageste, naar det kniber, at have et let, tilfreds Sind og mange andre Ting; men alle Ting, som vi have isinde at holde. Naar jeg har været hjemme et Par Maaneder, maa jeg see at faae noget Extra at bestille; thi arbeides maa der for at faae Udstyr og noget at gifte sig paa, jeg havde meest Lyst til at komme paa Opmaaling, og naar jeg kommer hjem har jeg isinde at henvende mig til Admiral Zahrtmann [85] i den Retning. Naa noget finder vi vel paa. Onkel Georgs ønsker jeg ikke skulle vide noget om det Hele, før jeg kommer hjem. Nu vil det første Sted jeg gaaer hen være St. Kongensgade 268 2. Sal, naar jeg kommer til København. Saadan gaaer det, nu har den By faaet Tillokkelse for mig, men det er ogsaa min første og sidste Kjærlighed der boer. Nu for Alvor God Nat.

den 17. Juni (ST. Thomas).

---- I denne Tid har jeg havt overmaade meget at bestille; de Opmaalinger vi foretog under Crabisland og som medførte uafbrudt Virksomhed i den frie Luft fra Morgen til Aften, skulle nu afsættes i Kaartet og dermed er jeg beskjæftiget. De Opmaalinger vare forresten interessante og medførte ganske eventyrlige Toure. Endog maatte vi to Gange svømme iland og ombord igjen i Brændingen, da vi ikke turde lade Fartøiet komme for nær Brændingen. Instrumenter og Madkurve var det eneste nogenlunde tørre i Selskabet og man saa mange forunderlige Figurer (f. Ex. mig uden Skjorte – om Forladelse – et Par hvide Buxer, bare Fødder i Skoene, stribet Trøje, Straahat, og Glacéhandsker for ikke at blive forbrændt) – man generer sig ikke, da Øen hvor vi landede var ubeboet, og det eneste der generer er Varmen, især naar man skal stige op paa et 600 Fod høit Bjerg ved Middag og de afskyelige Kaktusplanter, der med deres Spidser saarer Hænder og Fødder; disse Kaktuser er en Deel større end dem hjemme i Urtepotterne. ---- Paa eet Bjerg, 1300 Fod høit have vi kappet cirka 400 store Træer for at faae en fri Udsigt til alle Sider; jeg vilde ønske at jeg havde de Træer som vi har kappet, saa troer jeg nok jeg havde Raad til at gifte mig; der er store Mahogni-

træer, Pokkenholt og andre kostbare Sorter. I de Dage fik jeg Kl. 5 om Morgenen et Fartøi, 10 Mand, Øxer og Sauge, Huggertter, Mad og dygtig at drikke for Dagen, og saa kunde jeg gaae paa Opmaaling og holde mig lystig med det til det blev mørkt om Aftenen. Ltnt. Holm har altid været med mig; men desværre har det været ham for anstrengende og han fik Feber deraf; nu er han Gud skee Lov rask igjen. --- I kunne ikke fatte den Længsel jeg har efter at komme til at tale med Eder om hende, den elskede Moder. O Gud give hun havde levet og havde kunnet seet Anna; thi endskjøndt hun naturligviis ikke har Idee om Husholdningssager, saa troer jeg dog at Moder vilde have holdt af hende og engang imellem taget hende om Hovedet og kysset hende og bedet hende gjøre hendes Dreng lykkelig; men det tænker jeg ogsaa nok skal gaae; en Nyboders-Leilighed afskrækker hende slet ikke, og hvis det kniber har vi aftalt at gaae tilsøes sammen, N.B. hvis jeg kan faae et Skib at føre; saa seile vi helst til Middelhavet; ja Luftkasteller mangler ikke. Saa nu blev Papiret fuldt og der er nok netop Plads til at sende Hilsener til gode Venner. ---

---

Ørnen den 23. Juni 1852. Basinet. [86]

Ja nu, min egen lille, smukke Anna – nu maae jeg rigtig have mig en lille Pasiar med Dig, ---- Du eller det skjæve Billede af Dig ---- befinder sig foran mig paa Bordet og Din Haarlok ved Siden deraf saavel som Dit Brev, Pungen i Lommen med ikke mange Penge i. Før vi gaae videre takker jeg Dig for alle fire Dele. ---- Originalen er meget smukkere end Daguerotypen, der forresten er ganske skjæv; men never mind det milde Udtryk er der i Øinene og Du kan troe, at jeg ikke saa meget sjældent seer derpaa. Naa altsaa vi sidde ganske roligt – ikke et eneste Kys skal afbryde vor fornuftige Conversation; thi det kan ingen Fornøielse være til at trykke det døde Glas til mine Læber – jeg havde nær som Romanskriverne skrevet brændende Læber; men saa kom jeg til at føle paa dem, og de have en meget passende Temperatur – og desuden vilde det dugge Glasset; men Haarlokken – Smask – der fik den det. ----

Vi kom til Vestenden om Fredagen, som Argo var gaet om Tirs-

dagen; ---- vi opholdt os der i 4 Dage, uden at opleve noget mærkværdigt; Folk spurgte, om de maatte gratulere til Forlovelsen, og jeg svarede stadig »vær saa god, naar De er sikker paa, at jeg er forlovet med Anna Knudsen, jeg vilde ønske det.« Den gamle Ferral [87] var i Grunden lumsk og havde nær faaet mig til at forløbe mig – Veed Du, hvad han siger, det gamle Afskum? Han siger ganske alvorlig om Dig »Hun er i Grunden styg« – jeg vendte mig jo om til Manden som et Lyn og havde nær sagt »Det er sku ikke sandt«, men klarede mig dog ganske godt endda ved kun at beklage hans Smag. Dette var hos Ltnt. Petersen [88] en Formiddag. ---- Dagen efter vare vi til Middag hos Doctor Smith [89] paa la Grange. Jeg sad ved Siden af gamle Doctor Worm [90] og var nær ved at falde under Bordet i Latter over hans Doctor-Historier, der alle var af den curieuseste Slags, og alt som han fortalte, puffede han mig i Siden, om for at vække min Opmærksomhed eller for videnskabelig at undersøge Beskaffenheden af mine Ribben skal jeg lade være usagt; i Distraction eller Blindhed tager han pickles for Kartofler, putter een i Munden; men ved at opdage Feiltagelsen begynder han at spytte og hoste og bande, altsammen halvundertrykt og afbrudt, saa det var ikke muligt andet end at udbryde i en hjertelig Latter, men han syntes, »at det var s'gu intet at lee af«. Næste Dag seilede vi til Basinet – vi kom her igaar; men hvad kunde det hjælpe at jeg saae med Kikkerten paa det lange gule Huus, [91] der var ikke nogen i Vinduet, som jeg brød mig om. ---- Stakkels Holm er syg igjen og paa Hospitalet; men jeg tænker nok snart, at vi faae ham ombord igjen. Efter at have besøgt ham gik Braëm og jeg til Rahrs. [92] Idag har Din Fader ---- været paa Landet, men Huset har ikke været ubeboet; for jeg har faaet Lov at være i Salen og tegne nogle Kaarter over Crab-island, og der var jeg idag; min Plads er ved det store Spisebord henne ved Vinduet, og engang imellem, naar jeg havde Tid, tænkte jeg paa de bedste Timer i mit Liv, som jeg har tilbragt i den Sal – i det Vindue ---- Cook [93] gav mig Tamarintesyltetøi, og Major bed mig i Støvlerne, saa jeg maatte sparke ham; det var den eneste Forstyrrelse jeg havde. Jeg synes, der er saa hyggeligt i den Sal, og den er mig saa kjær, at jeg ordentlig glæder mig til iovermorgen, da jeg skal derind igjen. ----

den 25de Juni. Kl. 8 Aften.

Igjen iaften sidder jeg ene her i Ruffet og lader Tankerne flyve ud i Atlanterhavet for at see at finde Argo. Jeg seer den løbe med rask Fart mod Øst for alt hvad trække kan. Det er Maaneskin, og saa tager Alt sig jo saa smukt ud. Maanen skinner paa det hvide Skum, som Skibet stolt kaster tilside for at komme frem uden at sige et Ord; men Bølgerne – de ere gnavne over at blive forstyrrede i deres Ro af Skibet – dog de maa gjøre Plads for den stærkere, men give deres Mishag tilkjende ved at efterlade lange lyse Striber i Vandet, de more dem som saa mange andre ved at spadsere i Maaneskin. Paa Dækket af Argo sidder en ung Pige med Straahat uden Baand om og en violet Mantille; – – – hun seer paa Søen og paa Delphinerne og paa Skibets Seil og paa Maanen, og skjøndt hun troer ikke at kunne sværme, saa finder hun dog, at alt dette er saa skjøndt; – – –

– – – Jeg paaskjønner og takker Dig, min egen Anna, for hvad Du skrev om, hvem Du nedstammer fra [94] – dog for det første vidste jeg det i Forveien, og desuden kjender Du mig tilstrækkeligt til, at Du skulde kunne troe, at dette skulde have nogen Indflydelse paa mine Følelser for Dig; det er mig akkurat det samme, om Du var Chineserinde eller Japaneser- eller Hottentot ditto, naar Du bare har det Ansigt, som Du har, og det Hjerte, som nu er mit. – – –

Den 27. Juni Kl. 9 Aften.

Endnu engang træffer Du mig ved Skrivebordet, min Anna, og det bliver ikke sidste Gang, thi troe mig, min kjæreste Beskjæftigelse med Undtagelse af de, der høre til min Stand vil være, naar jeg er skilt fra Dig, at skrive til Dig. Den Undtagelse jeg har gjordt, maa Du nu finde Dig i; thi vel holder jeg inderligt af min Anna; men Søen troer jeg dog, jeg endnu holder mere af; men den har ogsaa ældre Krav paa mig. Jeg vilde være i stor Forlegenhed, naar jeg skulde vælge imellem at fare tilsøes og saa aldrig see Dig mere, eller gifte mig med Dig og aldrig tumle mig paa Søen meer. Hvad skulde jeg gjøre? Jeg troer, at jeg maatte antage for sandt, hvad der staaer i Frithjofs Saga [95] »Bølgen er kold, den slukker Elskov«, endskjøndt det er ikke sandt;

men saa vilde jeg ogsaa altid være paa Søen. – Igaar var jeg atter inde hos Din Fader; efter vi havde spiiist, kjørte vi i Praxis, først hos Capitain Benzen paa Judits Fancy, [96] der saa vi den eengang smukke Miss Carstens, [97] derfra vare vi paa Sionfarm [98] og saae paa Dine Forældres forrige Pige Sophy, som gjorde store Øine, da jeg kyssede Dig, hun har sore eyes, Stakkel; saa besøgte vi Holm paa Hospitalet; han er nu næsten rask, og om Aftenen vare vi hos Feilbergs. [99] Du seer, at Atter og jeg rigtig munter os sammen; vi morede os med at bygge Luftcasteller og bleve enige om, at om 2 Aar matte vi være gifte, om 6 Aar i det høieste skulde jeg komme herud som Næstcommanderende i Briggen, og saa gaaer Du ud med et Coffardieskib og boer her, medens Briggen er her. – – – Pedersen er nu ogsaa syg og bor hos Borchs [100], saa Braëm og jeg maa skiftes til at gjøre Vagt, og det bliver altsaa hver anden Dag. I Basinet er her saa tomt og kjedeligt, siden Du er reist, og ikke en Smule nyt – Gamle Kaalund længes efter sin Agnete [101], men hun kommer ikke før midt i næste Maaned. Det lader ret som den megen Lystighed her var før Du reiste har været et Punktum. – – – jo længere Tid, der gaaer, inden jeg seer Dig, jo meer kommer jeg til den Overbeviisning, at jeg kommer til at bryde det Løfte jeg gjorde een Gang til Holm og Braëm, nemlig naar vi kom til Kbhvn at tage deres Vagt den første Dag – dog nei – har jeg lovet det, maa og vil jeg holde det – jeg kommer ikke i Land den første Dag. Hvem havde nu ogsaa ahnet, at man nogensinde skulde komme til at bryde sig om Kbhvn; men saadan er det – Mennesket spaer og Gud raader. – – –

Til Brevene 1851–52

1. Mangler.
2. Iflg. Kommandoprotokollen (RA) sendte Chefen d. 13. Maj 1851 Indberetning til Marineministeriet om Uregelmæssigheder ved Roret, bilagt en Kommissionserklæring af 11. Maj, hvorefter »Skibet bør gaae i Havn snaest muligt for at faae Roret aftaget og Grunden til dets Slag afhjulpen«.
3. Den danske Konsul paa Madeira James Wilhelm Selby. Han omtales

- udførligt af Dahlerup, der taler om »min herlige Ven Consul Selby og hans to fortræffelige Søstre« (Mit Livs Begivenheder, II, S. 316).
4. Baade Garde og van Dockum havde været paa Madeira i 1846 med Fregatten »Gefion«, der blev sendt ud med Dahlerup som Chef og med Kronprinsen, den senere Frederik VII, ombord, for at man kunde have ham afvejen, medens hans 2. Skilsmisse blev bragt iorden.
  5. 35 Aar!
  6. En dyb Kedeldal, Curral das Freiras.
  7. Datter af Familien Gardes gode Venner Byskriver i Rønne og Herredsskriver i Bornholms Vester Herred Johan Peter Gorm og Hustru Else Marie, f. Sørensen.
  8. Om Strandingen af den russiske Orlogsdampfregat »Archimedes« ved Bornholm d. 18. Okt. 1850 og Forsøgene paa at faa den af Grunden se K. Thorsen: Rønne Søfarts Historie, 1939, S. 168-70.
  9. Hvor et Borgmesterembede var ledigt efter Peter Lund Birchs Død i 1850.
  10. En af de engelske Antiller, i Nærheden af St. Thomas.
  11. Briggen »Mercurius«, som var paa Vestindietogt 7. Sept. 1850-25. Aug. 1851 med Kaptajn løjtnant Christian N. Wulff som Chef.
  12. Jfr. Indledn. Hans Ditmar Frederik Feddersen (1805-63) var Guvernør fra 1851 til 1855. Han var kendt som en dygtig og kundskabsrig Embedsmand; desuden Politiker (Biogr. Leks.).
  13. Friedrich Ernst August Emil Lund (1823-1907), Premierløjtn., senere Kommandør og kar. Kontreadmiral, 1850-51 med Briggen »Mercurius«.
  14. Johanna Barbara Arboe (1827-66), Dt. af Købmand i Rønne, Konsul Otto Henrik A. og Hustru Oliva Elisabeth, f. Saxtorph, blev 5. Sept. 1851 gift med Apoteker i Rønne Fritz Adolph Schmiegelow (1819-62) (Dam og Schæffer: De danske Apotekers Historie, II, 1928, S. 331-32).
  15. Iflg. Kommandoprotokollen fandtes ved »Ørnen« Ankomst til St. Thomas d. 30. Juni 1851 i Havnen den østrigske Fregat »Venus« og den engelske Opmaalingskonnert »The Scorpions«.
  16. Levin Jürgen Rohde (1786-1857), Havnekaptajn paa St. Thomas, kar. Kommandørkaptajn.
  17. Iflg. Skibsjournalen for d. 2. Juli 1851 sendtes 1 Officer, 1 Underoff. og 20 Mand ombord til Assistance i den amerikanske Brig »Commaquid« af Boston, som havde taget Ild i Lasten, der bestod af Kalk.
  18. Adolph Casper Albert Stenersen (1802-74), Overformyndet paa St. Thomas.

19. H. C. Andersens Veninde, den vidtberejste Henriette Wulff (1804-58), Dt. af Kontreadmiral Peter Frederik W. og Søster til den i Note 11 nævnte Chef for Briggen »Mercurius«, med hvem hun var rejst til Vestindien i 1850; tog senere til U.S.A. og vendte 1852 tilbage til Danmark (se H. C. Andersen og Henriette Wulff, en Brevveksling, ved H. Topsøe-Jensen, I, 1958, S. 18 og 20; II, 1959, S. 54 ff.). Hun omkom ved Postdampskibet »Austria« Brand paa Atlanterhavet d. 13. Sept. 1958, se nærmere anf. Værk, II, S. 391, jfr. H. C. Andersens Mindedigt: »I det brændende Skib paa det rullende Hav«.
20. Tivolis og Casinos Grundlægger Georg Carstensen (1812-57). Efter forskellige Skuffelser tog han i 1848 til St. Thomas, hvor han blev Løjtnant og senere Kaptajn i den vestind. Hærstyrke. Vendte 1855 tilbage til Danm. (bl. a. Biogr. Leks.).
21. Iflg. Kommandoprotokollen indberettede Chefen 1. Aug. 1851, at den franske Dampfregat »l'Asmodee« ankom til St. Thomas 4. Juli, og at endvidere Dampbriggen »le Castor« havde anløbet St. Thomas, kommende fra Guadeloupe.
22. I 1848 laa Garde med Fregatten »Gefion« paa Blokade i Nordsøen.
23. Se Note 9; Borgmesterembedet blev først besat 1852.
24. Fr. VII's og Grevinde Danners Besøg paa Bornholm blev bestemt i Foraaret 1851, men af forskellige Grunde udsat flere Gange; det fandt Sted i Dagene 7.-16. Aug. 1851, se H. St. Holbeck: Kongebesøget paa Bornholm 1851, Bornholmske Samlinger, 1907, S. 57-82, og Brev nedenfor af 29. Sept. 1851.
25. Af Skuespilleren C. N. Rosenkilde.
26. Fortl. den S. 52 m. Note 4 nævnte danske Konsul Carl Frederik Ludvig Beichmann.
27. ?
28. Valdemar Nicolai Bryggemann Beichmann (1783-1962), Generalmajor.
- 29-30. Se Indledn.
31. Under Vestindietogterne foretoges ofte Afstikkere til Sydamerika for at inddrive Fordringer m. m., jfr. saaledes den i Indl. nævnte Bog om Korvetten »Heimdal« Togt 1861-62 og nedenfor om Korvetten »Dagmar« Togt 1867-68 samt Schultz og Ackermann: Den danske Marine 1814-48, Kbh. 1950, Bd. 2, Orlogsfarten. I Indberetning af 20. Sept. 1851 til Gouvernøren nævner Van Dockum »El Ley del espera«, en Lov, »der tilsteder Debitor i en Række af Aar ikke at betale sin Creditor, hverken Capital eller Renter«.

32. W. Ackers, dansk Generalkonsul for Venezuela.
33. Citat fra J.L. Heibergs »Recensenten og Dyrets«. I sin foran nævnte Indberetning af 20. Sept. anfører Chefen, at han var i Audients hos Udenrigsministeren Hr. Aranda sammen med Generalkonsul Ackers, »der ved denne Leilighed talte et meget kraftigt Sprog«.
34. Det anføres i Indberetningen af 20. Sept., at de danske Fordringer var ca. 150.000 Pjastre, og at Chefen har forhandlet med den franske Chargé d'affaires, der oplyste, at man overvejede at blokere Havnene i Venezuela fra Midten af November. De franske Fordringer var paa ca. 300.000 Pjastre; ogsaa Hollænderne, Amerikanerne og Spanierne havde lignende Reklamationer at gøre.
35. Simon Bolivar (1783-1830), Sydamerikas Frihedshelt i Kampen mod Spanierne.
36. Wilhelm Lauritz Theodor Stürup, f. i Skanderup Sogn 1815, død i Caracas 1891, Apoteker og Købmand i Caracas, senere tillige dansk Generalkonsul der (Th. Hauch-Fausbøll: Familien Stürup, Personalhistoriske Samlinger I, 1906, S. 305 ff.).
37. ?
38. Havneby i Venezuela, ca. 100 km. Vest for La Guayra.
39. Fmtl. Christian Rudolph Anker Heide (1821-59), Apoteker og dansk Vicekonsul i Puerto Cabello (Th. Hauch-Fausbøll: Slægthaandbogen, S. 349).
40. En Fætter til Faderen, Søren Georg Garde (1799-1868), Sognepræst i Horslunde og Nordlunde paa Lolland.
41. Fmtl. Skuespillerinden Anna Nielsen, f. Brenøe (1803-56), Johanne Luise Heibergs Rivalinde.
42. Fmtl. Hans Herman Stephen Grove (1814-66), Kaptajnløjtn. 3. Aug. 1851, Chef for Dampskibet »Ægir«, der førte Fr. VII og Grevinde Danner til Bornholm.
43. Fmtl. Apoteker i Frederiksted Samuel Frederik Grove (1802-70).
44. Gennem Skoven Nord for Rønne, kaldet Kongestien.
45. Se H. St. Holbecks anførte Artikel i Bornholmske Samlinger.
46. Muligt Øgenavn for Anton Günther Ellbrecht, Kommandant paa Christiansø, der udnævntes til Kammerherre 7. Aug. 1851.
47. Amtmanden Julius Henrik Wegener (1806-65) udnævntes til Kammerherre 12. Aug. 1851.
48. Henrik Georg Flemming Lerche (1808-90), Amtsforvalter for Bornholms Amtstuedistrikt, fra 1855 for Frederiksborg Amtstuedistrikt.

49. Garde maa vel have taget fejl af Navnet. Om den Begivenhed, der frnd. sigtes til, skriver Holbeck i Bornholmske Samlinger:
 »Ved Indkørslen til Allinge blev Hestene for Kongens Vogn sky, og Situationen var et Øjeblik ret uhyggelig. Det lykkedes dog Vognmand Rottensten, der kørte Kongens Vogn, i Forbindelse med 2 haandfaste Mænd, der uden at agte Faren greb til i rette Øjeblik, at hindre et Ulykkestilfælde. Rottensten og den ene af de 2 Mænd, Havnefoged Hansen, blev i den Anledning belønnet med Sølvkorset.«
50. Louise Christiane Simmelkjær, f. Wallich (1817-51), gift m. Hospitalsforstander i Christiansted Johan Carl Wilh. S., død 8. Marts 1871, 56 Aar.
51. Farbroderen, Kommandør H. G. Garde (1790-1875) var i 1849 Chef for Eskadren i Østersøens vestlige Del. I Anledning af Affæren i Eckernförde Fjord d. 5. April 1849, hvor Linjeskibet Chr. VIII sprang i Luften, blev han idømt 6 Ugers Fæstningsarrest. Den 3. August 1851 fik han sin Afsked i Naade og med Pension. Historiens Dom har frikendt ham for Skyld i den ulykkelige Affære, jfr. Thorkel Bjerre: Eckernförde, Kbh. 1940.
52. Orkantiden regnedes at vare fra 25. Juli til 25. Okt.
53. Se Note 42. H. H. S. Grove blev d. 31. Dec. 1851 gift m. Maren (Manna) Kirstine Johnson (1834-64), Dt. af Konsul Peter J. i Rønne.
54. Fætteren Janus August G. (se Indl. og Brevene fra 1872-73) blev Premierltnt. 21. Sept. 1851.
55. I. F. G. v. Dockum blev ikke Kaptajn, men fik 1. Dec. 1852 Afsked med Kaptajns Karakter.
56. Moderen havde Fødselsdag d. 1. Jan.
57. Moderen var født 1. Jan. 1786 og vilde altsaa ikke blive 67 Aar d. 1. Jan. 1852, men kun 66. Hun døde imidlertid d. 4. Dec. 1851.
58. Dette var ikke Tilfældet.
59. Se Note 53.
60. ?
61. Garde blev Premierltnt. d. 28. Jan. 1855.
62. Han har endnu ikke faaet Underretning om Moderens Død.
63. Friedrich Friedrichsen (1781-1863), Byfoged, Auktionsforvalter og Politimester i Christiansted. Han var gift m. Digteren Fr. Paludan-Müllers Ungdomskærlighed og senere Svigerinde Henriette Borch, der levede i Danmark (se Sejer Kühle: Frederik Paludan-Müller, Kbh. 1941, I, S. 57 ff.).

64. Ved Folketællingen i 1850 boede Friedrichsen i Ejendommen Østergade 4 i Christiansted, som han ejede.
65. Iflg. Skibsjournalen ankom 9. Januar 1852 det franske Orlogsdampskib »Le Milan«, Kapt. Peronneau. Iflg. Indberetning af 26. Jan. kom Skibet fra Port au Prince (paa Haiti) og var bestemt til Martinique.
66. Der sigtes til de Begivenheder, der endte med Napoleon d. III's Proklamation af det 2. Kejserdømme i Dec. 1852.
67. I Skibsjournalen anføres 13. Januar 1852: »St. Thomas Havn. Kl. 9 (Aften) blev givet Signal fra Skibet »Blanchard« af Yarmouth, U.S., Capt. Davis, for Assistance imod Overfald af endeel Matroser mod hans Passagerer; sendte Officerer og 2 Fartøier med bevæbnet Besætning til Assistance. Kl. 11 kom Fartøierne ombord uden at have udrettet noget, da Urostitferne toge Flugten, da Baadene kom til Skibet. De 20 Mand fik ekstra Brændeviin.«
68. Mangler. Af Kommandoprotokol og Skibsjournal fremgaar, at Briggen efter Ordre igen har været i Venezuela, hvor Chefen fandt, at Sagen ang. »El Ley del espera« havde taget en heldig Vending. Under et Besøg hos Præsidenten sagde denne, at »Alt nu var arrangeret til Tilfredshed, og at den venezuelanske Regjering ville altid handle med den største Ærlighed«. – Endv. har man undersøgt Fængsler og Strafferegler (for emanciperede Slaver) i de hollandske, engelske og franske Besiddelser.
69. Rabekkegaarden i Knudsker Sogn ved Rønne ejedes af Familien G.s gode Venner cand.pharm. Jochum Steenbech Hoffmann og Hustru Thea Hoffmann, f. Jespersen (se »Brev fra Sekondløjtnant H.G.F. Garde til Thea Hoffmann« ved H.F. Garde, Bornholmske Samlinger 1953, S. 107-113).
70. Nu fransk; i svensk Besiddelse i Aarene 1785-1877. D. 24. Marts 1852 fik Briggen af Gouvernør Feddersen Ordre til snarest at gaa til St. Barthelemy i Anledning af en Ildebrand, der havde ødelagt en stor Del af Byen Gustavia.
71. Mellem Portorico og St. Thomas; se iøvrigt Brev af 11. Maj 1852. Øen er paa Størrelse med St. Croix og blev en tid betragtet som dansk (se Schultz og Ackermann: Den danske Marine 1814-48, Orlogsfarten, Kbh. 1950, S. 341-42). Danskerne foretog ofte Opmaalinger her.
72. Onklen H. G. Garde skrev paa »Den dansk-norske Sømagts Historie«, hvoraf 1. Bind udkom 1852. Se iøvrigt Note 51.
73. Andrew Lang, født i Skotland, død paa St. Croix 17. Maj 1870, 91 Aar

Anna Garde, f. Knudsen, med de 3 ældste Børn; Fotografi 1867, sendt ud til Manden i Vestindien, jfr. S. 66 og 69.

P. v. Scholtens og Anna Heegaards, senere Overlæge B. Knudsens Landsted »Bülowsminde« paa St. Croix.
Efter Gouache fra 1830'erne, tilh. Udgiveren.

- gl. Gennem mange Aar en fremtrædende Borger paa Øen, hvor han var Overvejsinspektør. Boede paa Plantagen »Elizas Retreat« i Nærheden af Christiansted, hvor han beskæftigede sig med Opmaalinger.
74. Astronomi og Vejrobservationer; gift med Eliza Gray. Ved Folketællingen i 1850 havde han i Huset 2 Børnebørn, Ellen Lang, 13 Aar, og D'arcy Lang, 8 Aar, begge født i Skotland.
  75. I Skr. af 14. April 1852 meddelte Marineministeriet Chefen, at Kongen under 7. Febr. 1852 havde resolveret, at »det for Fremtiden skal overdrages en af Etatens ældre Officerer at fungere som Flaade-Inspecteur, saaledes at han inspicerer et hvert Skib, medens det er under Commando, for at kunne afgive Indberetning til Ministeriet om vedkommende Chefs Dygtighed og Forhold, samt om alt Skibets Personel og Materiel vedkommende.«
  76. Eduard Duntzfelt (1821-92), 26. Febr. 1850 Premierltnt., senere Kommandør og kar. Kontreadmiral. 1851-55 i Koffardifart som Fører af Barkskibet »Hermann«, tilh. P. de Coninck, paa Vestindien.
  77. Waldemar de Coninck (1828-1915), Sek.ltn. 23. Sept. 1849, senere kar. Kommandør, 1851-52 i Koffardifart til Vestindien som Styrmænd paa Barkskibet »Hermann«.
  78. Slaveriet blev paa Puerto Rico ophævet 1873.
  79. Se Indl.
  80. St. Croix Avis meddeler 18. Juni 1852, at den danske Bark Argo, Capt. Hansen, fra København, d. 15. Juni er sejlet fra Frederiksted. Passagerer: Mrs. Knudsen og Datter og Miss Julia Delan.
  81. A. B. B. Knudsen udnævntes 30. Jan. 1847 til Garnisonslæge paa St. Croix.
  82. Med Briggen St. Thomas 1830-31.
  83. Var i Danmark under Felttoget 1849 som kst. Overlæge i Hæren.
  84. Moderen, Susanne Elizabeth Knudsen, var født paa St. Thomas 30. Jan. 1811, Dt. af en skotskfødt Købmand James Miller og Frimustice Christine Birgitte Charlotte Cappel.
  85. Christian Christopher Zahrtmann (1793-1853), Søofficer, 1848-50 Marineminister, 1852 Viceadmiral og Flaadeinspektør.
  86. Lokal Betegnelse for Byen Christiansted.
  87. Enten Kammerjunker, Kaptajn Robert Fritz o'Ferral, død i Kbh. 1857, boende paa Plantagen Annally v. Frederiksted, der i mange Aar ejedes af hans Fader Kammerherre Roger Ferral, eller Kammerjunker, Toldkontrolør Roger Edmund Ferral, død paa St. Croix 1862, 63 Aar.
  88. Fmtl. Peter Andreas Carl Petersen (1796-1880), Snedkermester i Chri-

- stiansted og Løjtnant i Christiansted Jægerkorps, Fætter til Anna Knudsens Moder og Broder til den Afsnit II, Note 9, nævnte kgl. Kasserer H. P. W. P.
89. Richard Forster Smith (1814-62), Læge i Frederiksted.
  90. Rasmus Petersen Worm (1787-1862), født paa St. Croix, praktiserende Læge og Garnisonslæge i Frederiksted.
  91. Dr. Knudsen boede paa det Tidspunkt paa Kasernen i Hospitalsgade i Christiansted, senere paa Bülowsmünde.
  92. Christian Emil Rahr (1806-72), Guvernementsembedsmand, senere Toldforvalter i Frederiksted, g. m. Anna Elizabeth Cathrine Müller (1813-94).
  93. Alm. benyttet Betegnelse for Negerkokkepigen.
  94. Anna Knudsens da endnu levende Tipoldemoder paa mødrene Side, Charlotte Amalie Bernard (1753-1856) var $\frac{3}{4}$ Neger og tidligere Slavinde, se H. F. Garde: Anna Heegaard og Peter v. Scholten, Personalh. Tidsskrift, 1958, S. 25-37.
  95. Af Esajas Tegner.
  96. Plantagen »Judiths Fancy« i Dronningens Kvarter Nordvest for Christiansted ejedes af Frederik William Bentzon (1808-53), Kaptajn og Guvernementsfuldmægtig, Søn af Generalguvernør A. B. B. og Frimustice Henrietta Franciska Coppy.
  97. Sammen med Henrietta Coppy boede ved Folketællingen 1846 Miss Christina Carstens, 23 Aar. Hun var Datter af Frimulatinde Susannah Maria Uytendahl (Gavebrev af 19. Febr. 1834, Pantebog Christiansted 1833-46, RA.).
  98. Plantage i Dronningens Kvarter, tilhørende Kongen.
  99. Jens Frederik Feilberg, f. 1815, cand. theol., Lærer ved den danske Skole i Christiansted, g. m. Laura Dorthea Almind.
  100. Gerhard Frederik Borch (1792-1852), Prokurator i Christiansted, Svo-ger til den Note 63 nævnte F. Friedrichsen, g. m. Catharina Baronesse de Bretton.
  101. Carl Alexander Kaalund, død 1856, 58 Aar, kgl. Bogholder paa St. Croix. Datteren Agnete (1829-74) blev 1854 g. m. Læge C. R. Struckmann i Nykøbing F.

II. 1867-68

Dagmar i Nordsoen 25. September.

Min elskede Anna. Saa vil jeg da begynde mit første Brev til Dig og lade det blive efterfulgt af mange andre, i hvilke jeg vil, som naar jeg er hjemme, betroee Dig mine Glæder og Skuffelser, min Læn og Savn, men vel ogsaa stundom, naar jeg er sangvinsk nok dertil mine Forhaabninger. Du har jo nu i 16 Aar havt min hele Fortrolighed, kjender mig derfor, og kan saaledes af disse Breve nok slutte Dig til, hvorledes jeg har det og det skal jo være Meningens med dem. Fra Helsingør fik Du jo min sidste Hilsen og Du blev vel, som jeg, glad over det smukke Farvel Ministeren lod mig bringe. — — — Jeg saa ikke Søstrene, der var til Gilde med gamle Fru Borries [1] i Julebækshuset; men jeg saa Fader, fandt ham paafaldende vel og blev af ham fulgt ned til Havnen, hvor Fartøiet ventede. Vi dampede i et yndigt Veir igjennem Kattegat, men modtoges med en høist ubehagelig Storm i Skagerak; den bragte al Dagmars Pynt i Uorden, en Deel af dens Besætning paa den søsyge Liste og forsinkede Reisen i 3 Dage, som vi tilbragte under norske Kysten. Giødesen og Jacobson fandt det naturligvis yderst ubehageligt og vilde i Havn; men det blev der nu ikke noget af og som alt faaer en Ende, saaledes ogsaa Stormen der endte med en væmmelig Regnbyge med megen Blæst, der i Gaar paa Dagvagten nok saa lumskelig sneg sig paa os fra en uventet Kant, men traf os vel forberedt og ikke gjorde anden Skade end at dyppe mig. — — — Du maa endelig være udførlig i Beskrivelsen af vort Hjem i Dine Breve — fortæl mig kun om Drengenes Spilopper og Peters Tænder og om Hønenes Underligheder — ligesom ogsaa om Dine Pige- og andre Sorger hvis Du har nogen; frygt ikke for at være trættende; Du veed at hver Enkelthed interesserer mig. Desuden skal jeg jo nu som Næstcommanderende leve for Enkeltheder og have min Næse allevegne, hvilket generer mig meget. Naar en Lampe ikke vil brænde eller et Uhr ikke vil gaae, eller Bagerovnen ryger, eller Num-

mer 56 har mistet en Skjorte, eller Nr. 100 er et Sviin; straks er det den ulykkelige Næstcommanderer, som skal frem. Naa man vænner sig vel til det med, og jeg haaber ikke, at Posekigerevnen skal hænge ved mig, naar jeg engang kommer hjem igjen. ---

Portsmouth 1. October. Efter at have banket om i Nordsøen, stadigt væk i Storm, kom vi endelig herind i Formiddags Kl. 11. Vort Øjemed med Opholdet her er ene alene at fylde Kul og Vand, hvormed vi vente at være klare imorgen. Senest i overmorgen gaee vi herfra, som Du jo veed til Cadiz. --- Om 3 Dage har Du dette Brev; hvis Du da strax sætter Dig ned og skriver og sender Brevet bort vil det naae os endnu i Cadiz - et Brev er nemlig kun 5 Dage til Cadiz fra Kbh. - Adresser alle Dine Breve to the care of the danish Consul - i Cadiz er det Christoffersen [2], i Rio Prytz [3], i Trinidad Beichmann [4]. --- Jeg læser Pickwick ud herombord. Du har nok gjemt mine spanske Bøger derhjemme. --- Papiret er daarligt Kjøbmandskab, Kone, det er jo Klatpapir.

Dagmar Atlanterhavet 6. October.

Min Anna. Efterat have været knocked about i Storm og daarligt Vcir siden vor Afsked fra Danmark, have vi idag for første Gang faaet en Forsmag paa et sydligt og mildt Clima. Vi ere paa Høiden af Cap Finisterre og Corvetten glider for fulde Seil rask mod Syd; Maanen skinner, Folkene synge og nyde den friske Aftenluft paa Dækket - kort Sølivets idylliske Side er idag traadt frem efterat vi i 14 Dage udelukkende have seet den barske. Vi have en Mængde Sangforeninger ombord: Dagmar-Foreningen, Phoenix og »Den Gamles. Det er min Opgave at faae dem smeltet sammen til een Forening, det giver bedre Tone baade i den ene og den anden Retning, og med Taalmodighed gaer det vel nok. I Portsmouth var jeg en Eftermiddag iland og gjorde et forgjæves Forsøg paa at skaffe Straahatte til Mandskabet. Byen tiltalte ikke nogen og naar man ikke vil see Værfterne er der heller ikke meget at bestille der. Jo det er sandt jeg kjøbte mig for 9 Pence Papirflipper og gjemte de 3 øvrige Pence af Shillingen til Alfreds Møntsamling. For Øieblikket giver

jeg den altsaa med Papirflipper – man siger at de kunne bruges som note-paper efter at have gjort Tjeneste om Halsen. – – – – Jeg haaber at Du har besøgt Fru Krieger. [5] Krieger er meget elskværdig og Touren synes i det Hele at love godt, naar vi kun ikke havde den ene bussybody, som vi jo alle kjende. Vi leve godt – det maa man lade ham. Det kneb i Begyndelsen at komme op Kl. 4; men nu er det snart en Nydelse. Styrtebadene skulle nu snart tage deres Begyndelse. Naar Du skriver til Rio venter jeg at høre at P. S. Garde [6] er vænnet fra – paa Trinidad haaber jeg at høre at han kan gaae og paa vore Øer at han kan snakke. Hils vore Børn. Godnat min Anna.

Den 9. October Aften – 20 Miil fra Cadiz. Troer Du at jeg husket paa vor lille Dreng [6] i Dag? Naar jeg skal være ærlig har jeg mere tænkt paa Dig min elskede Kone. Du var min første Tanke imorges Kl. 4; det var jo ved den Tid, at jeg foretog min Nattevandring til Madam Nielsen. Gudskelov at Du sund og rask overstod den Dyst – den var slem og jeg var meget angst for min bedste Skat. Nu har Du da vænnet den store Dreng fra. Naar han bliver stor maa han jo skamme sig naar man fortæller ham hvorlænge han har været Pattebarn. Imorges tidlig da det gryede af Dag saae vi en Kammerat som skulde samme Vei som vi – det viste sig opad Dagen at være en norsk Fregat som rimeligviis hedder St. Olaf. Den signalerede til os, men paa Grund af Afstanden kunde hans Flage ei skjælnes. Dagmar løb den let forbi og den er nu agterude. Vi har endnu ikke truffet vor Overmand.

Cadiz 10. October. Saa! min Anna nu naaede vi da Viinlandet; men ak 2 à 3 Dages Quarantaine. De Spaniere er dog gale. Det er netop Dronningen af Spaniens Fødselsdag [7] idag og da vi kom ind Kl. 5 Eftermiddag blev der strax heiste Flage paa alle Topper, samtidigt med det grønne Flag paa Fortoppen. Jeg modtog Dine kjære Linier og er henrykt over at I have det godt. Jeg seer at I have været lidt urolige over os; Veiret var jo nok slemt men ikke overhaands slet. Jeg venter nu et Brev fra Dig inden vi gaae herfra, hvilket skeer 16. eller 17. Dennes. Maskinmester Major beder mig hilse Dig og bringe Dig hans Tak for den smukke og fornuftige Maade, hvorpaa Du har trøstet hans Kone [8], der nok har været en heel Deel urolig. Hils Alle.

Dagmar 15/10 Cadiz.

Min egen kære Anna. Endskjøndt jeg jo havde bestemt at Du først skulde have Brev fra Rio saa seer jeg ingen Udvei til at knibe ud efter at have modtaget Dit Brev over Portsmouth og derfor – here goes. Nei – min Anna – jeg synes rigtignok slet ikke om Ideen, at leie Din Spisestue ud, hverken til den Ene eller til den Anden, og jeg er vis paa, at naar Du havde prøvet det i 2 Maaneder, vilde Du love Dig selv aldrig at gjøre det mere; thi den Logerende kan være saa elskværdig som han være vil – han generer meget, og naar det saa ovenikjøbet er Bekjendte, af hvem man faar en lille Leie, saa skulde Pokker lade sine Møbler ødelægge og sig selv plage af dem. 5 Rd. om Maaneden er jo ikke mere end Du bruger til at reparere efter Hans [9], der vist kan være meget skikkelig men dog har Ben [10] til Broder og naturligvis maa se ham hver Dag. Og Gad [11] er vist et meget prægtigt Menneske; men jeg vil dog sige Dig een Ting, uden at forringe hans Værd i mindste Maade – med enhver ung Mandsperson, som Fru Schmidt [12] siger, følger 2 Ting, og det er Punschegilder og Fruentimmer og det er dog vel ikke værd at vi aabner vore Døre for det – Huset er lidt for lille dertil – lad altsaa den Fugl flyve. – – – Den stakkels Consul har en meget ubehagelig Sag i denne Tid. Han er norsk Consul ogsaa og nu er der kommet en norsk Bark fra Amerika; ½ Folkene, Capitain og Styrmand ligge dødssyge af Skjørbug og da de stupide Spaniere mene at det er en smitsom Sygdom forlange de at Skibet skal gaae til Søes igjen og, da der ingen Folk er til at manøvrere det, true de med at lade et Dampskib slæbe det tilsøes og saa slippe det der – det er humant ikke sandt? Det blev dog vist en Røverhistorie om Negeropstanden [13] paa St. Thomas; havde den bekræftet sig var vi sagtens blevne beordrede til strax at gaae derud. Vi have det mildt og rart her i Cadiz, skjøndt Spanierne kalde det en raakold Tid; jeg tager Styrtebad hver Morgen Kl. 4 ½, og finder det prægtigt. Vore sorte Fyrbødere have benyttet Badekarret adskillige Gange. Nu stop for idag, imorgen slutter jeg, saaledes at Du kan have Brevet den 22., saa skal Geburtsdagsbarnet [14] faae et aparte for sig selv. Hvad giver jeg ham? Og hvad giver jeg Dig min egen Kone? [15] 1000 Kys – det er noget

magert især naar man ikke faaer dem. --- I have dog nok været lidt i Vinden for os da vi vare i Nordsøen. Fru Krieger lader sig vist ogsaa hurtigt alterere. ---

---

Dagmar 31. October. 40 Miil Sydvest for Capverdiske Øer.

Min Anna. Hvormed skulde jeg bedre kunne tilbringe denne Eftermiddag, der spreder en vis Høitidelighed selv herved, end ved at slaae en lille Passiar af med Dig og fortælle Dig en heel Deel, hvoraf Du veed Størstedelen. Var jeg 15 Aar eller blot 10 Aar yngre vilde jeg sige Dig iblandt andre Behageligheder, at Du er i mine Tanker hvorhen jeg end vanker o.s.v.; men strengt taget er det ikke sandt da jeg f.Ex. naar jeg Kl. 3½ om Morgenen tager Bad, har ganske andre Ting i Hovedet og desuden er det ikke overensstemmende med god Smag at sige en Ting for hyppigt; jeg tier derfor stille med das og siger simpelt, men sandt, at jeg med min hele Sjæl er hos Eder. Det er 20° Varme her, maaske 2 hjemme; I lægge i Ovnen, vi gaae i de tyndeste Hvide. Jeg seer at Du er iværk med at bringe Sieur Peter iseng og at vore større Poder forsynede med Godter spille Lotterie som Søster dirigerer og hvori hun stadig vinder fra de syndige Drenges især fra min stakkels Alfred. Du har formodentlig havt Visitter idag af Dine cronies fra Nyboder – omendskjøndt der vel ikke er ret mange tilbage derude. Hvis Braags [16] har været der kunde Du have fortalt ham at han kan lægge ud til min Lotterie-Seddel medens jeg er borte, saa skal han faa det i Sherry naar jeg kommer hjem. --- Vi forlode Cadiz den 19. under varme Hilsener til og fra vor Consul, Hr. Christoffersen, der havde vist os megen Opmærksomhed og hvis Fotografie nu findes i Dit Album. Samme Aften tog vi Skruen op og har ikke havt den nede siden; nu, den 12. Dag ere vi kun 220 Miil fra Linien og haabe at beholde den gode Kjøre vi nu have. Madeira saae vi intet til, saa nogen Kurv derfra faaer Du ikke. Idag have vi havt den Sorg at miste 2 Kalkuner, der døde paa samme Maade som den salig Ko paa Xtiansø [17], de bleve forstoppede af det Fæ 150 der skulde passe dem. Forresten Alt vel.

---- Vi have havt en Cholarine Epidemie [18] ombord, som Doctoren gjorde en heel Deel Væsen af, fordi hans Medicin ikke vilde hjælpe. Jeg ordinerede Mandskabet uldne Mavebælter og jeg troer at det hjalp bedst. Jeg befandt mig ogsaa ilde et Par Dage, men kurerede mig selv. Doctoren er vist en stor Tegner, Læge er han næppe, men en kedelig Børste. Jeg haaber ikke at komme under hans Behandling. ---- 8. November. Igaar passerede vi Linien, hvilket ikke gav nogen stor Lystighed herombord, da Krieger var syg, og jeg derfor ikke fandt det passende at holde stor Fest - den er foreløbig udsat til Søndag, og jeg ønsker at den var vel overstaet, da en lille Udskeielse jo let kan forefalde og K., der ikke er vant til at være syg er lidt pirrelig. Han har skrantet i 8 Dage og Sygdommen har nu decideret sig til en Halsbetændelse; han er i Bedring. Idag er Søster Thinkas Fødselsdag og jeg haaber at den diplomatiske Kulde, som Du i eet af Dine Breve antydede at der fandtes imellem Hofferne i Kbhvn. og Helsingør er gjenoprettet. ---- Forleden Aften fik jeg en Familiepassiar med Krieger. Det undrede mig at han kjendte baade Tante Tomine og de øvrige Sødskende - ligesaagodt som Tante Mathildes. [19]. Han er en rar Mand og vi kommer meget godt ud af det sammen - lad mig sige det i god Tid. Igaar var der rigtignok en vel latterlig Rivning. Off. fik dem igaar Aftes et Glas Punch ved Faldrebet og Dagmarforeningen (en Sangforening) stod og sang lige ved os. Giødesen er jo som bekjendt talegal og sad og brændte af Begjærlighed efter at ryste en Speech af sig - endelig brød det da løs med at han spurgte mig om vi ikke skulde drikke Sangforeningens Skaal, hvortil jeg svarede: »Drik væk«. Nu kom jo da en lang Tale om de danske Toner o.s.v., men midt i en Tone gik han istaae, hvorfor jeg sluttede med at foreslaae at vi drak meerbemeldtes Skaal. Krieger gik agter og hørte hvad der foregik blev vred paa Giødesen fordi han, som han sagde, harangerede Mandskabet uden hans Tilladelse og gav ham en temmelig alvorlig Tilrettevisning, hvorover G. beklagede sig til mig, jeg fandt det rigtignok en vel vidt dreven Forfængelighed, og da jeg siden talte med Chefen, sagde jeg ham, at da det var med mit Vidende Skaalen blev drukket, saa matte jeg ogsaa ansee Repri- manden rettet paa mig; men da jeg fandt Tingene aldeles uskyldig kunde jeg ikke tage mig den videre nær; det smagte han lidt paa og

gav G. en halv Undskyldning bagefter. Er det dog ikke en latterlig smaalig Verden vi leve i Kone? ----

18de Novbr. Jeg synes der er gaaet en halv Evighed siden jeg sidst skrev; men det er vel fordi der er foregaaet saameget i vor lille Verden i de sidste Dage. Krieger blev kort efter vi passerede Linien meget syg af diphtheritisk Halsbetændelse, [20] kunde ingen Ro finde nogetsteds og led vistnok meget, sov blandt andet ikke i 8 Nætter – under Sygdommen blev hans Nerver i høi Grad anspændte og da Giødesen der i høi Grad er taktløs, ikke kunde fatte at Manden var syg og skulde skaanes, var han næsvis og ubehagelig imod ham, Sygdommen blev derved forværret og endte med yderst ubehagelige Scener, som det ikke var mig muligt at forhindre; men da de først var forbi, Galden var ude, og da han havde skjældt G. dygtigt ud saa var ogsaa Crisis overstaaet og han er idag et helt andet Menneske. Du maa nu, naar Du modtager dette gaae hen til Fru Krieger sige hende fra mig at hun ikke maa være ængstelig for hendes Mands Helbred; thi dertil er der ingen Grund. ---- Du kan nok tænke at det har været en yderst uhyggelig Tid for mig, som jo har maattet gjøre godt, hvad K. i sin Sygdom har feilet og saa paa den anden Side har maattet føie den syge Mand; han var komplet som Fader, med Undtagelse af at han talte med et mærkværdig Sammenhæng, Klarhed og Skarphed; men naar al Galden var ude var han som et Barn, der tog hvert af sine Ord tilbage. Jeg maatte sige ham adskillige Ting temmeligt bestemt, da han ikke kunde gaae videre i sine Udtalelser; men han tog det meget roligt, hvad jeg sagde ham og var Elskværdigheden selv imod mig. Idag har der været stor Forsoningsfest og skjøndt det jo i og for sig er latterligt, saa er det meget sørgeligt, da Følgerne herombord ikke forsvinder saa let, som hans Sygdom hæves – dertil er der faldet for mange bitre Ord. ---- Jeg sagde til K. før vi fik Ordre, at han skulde see at vælge sine Officerer – det kimsede han af dengang; men ønsker nok nu at han havde fulgt mit Raad.

---- *Rio den 22. November.* ---- Vi kom hertil igaar den 21. Novbr. altsaa efter 1 Maanedes Reise fra Cadiz. Jeg modtog Dit kjære – kjære Brev og blev henrykt derover. Det bragte mig mange gange Taarer i Øinene og jeg beder Gud saa inderligt at jeg ret maa skatte den fortræffelige Hustru jeg har faaet i Dig og at jeg dog eengang maa

kunne sættes istand til at gjøre dig og Børnene en Present af et Par Hundrede Daler til Eders Fornødenheder. ---- De Penge, som Din Fader har sendt Dig maa udelukkende bruges til Eders Garderobe. Tak ham tusinde Gange derfor. Komme vi til Vestindien skal jeg personligt gjøre det; men Gud veed hvor vi skulle hen; thi ved vor Ankomst hertil Rio fandt vi et Telegram over Lissabon fra Ministeriet, der bød os afvente Paketten, som gaaer fra Southampton 9. Novbr. og som kommer her den 2. December. Dette tyder jo paa en anden Bestemmelse end den oprindelige og Du kan nok forestille Dig de mange forskjellige Følelser, som i den Anledning gjøre sig gjældende herombord; mange troe jo at det er Japans-Expeditionen, som atter er optaget. Andre mene at vi skulle lige herfra til St. Thomas, hvor der enten har været Orkan eller Negeropstand; naa - I vide jo i dette Øieblik hvad det gjælder, og, naar Paketten den 2. December kommer faae vi jo Vished. Krieger blev meget bevæget da han modtog Depechen, han har vist faaet nok af at seile, og jeg vidste at det var forgjæves Raad at bede ham ikke at tænke før Ordren virkeligt kom. Han er idag flyttet iland, skal boe yndigt hos Generalconsul Prytz $\frac{3}{4}$ Miil fra Rio og lever der i 14 Dage udelukkende for sin Helbred. [21] Imidlertid gjør jeg Skibet klar til dets videre gaadefulde Bestemmelse; Krieger har været utrættelig i at forsikre mig om sit Venskab, bede om mit, og give mig Complimenter flere end jeg skjøttede om; han overlader Alt til mig - lige til sin Kahyt, hvor jeg nu sidder og skriver - men hans Tilstand er ikke normal det kan jeg ikke skjule for mig selv saa gjerne jeg vilde. Han taler altid - altid, der er noget nervøst ved hans Tale, ved hans Latter, som i høi Grad ængster mig. Gid vi havde ham rask igjen; thi jeg holder virkeligt af ham, og vi komme meget godt ud af det; men at fortsætte Reisen med ham i hans nuværende Tilstand - maaskee til Japan - det gik aldrig godt; han spurgte mig idag om vi kunde finde derhen, hvortil jeg lo og maatte svare - Ja gu kan vi saa. ---- Skulle vi nu til Japan eller et andet Sted, saa maa Du naturligviis i Ministeriet faae at vide hvor og naar Du skal sende Brev. Mine Følelser vil jeg ikke berøre; jeg siger til Dig som til Alle herombord: Vi have gaaet og ønsket os den Tour og alene af den Grund om ikke af andre maae man skamme sig ved at hyle; den Sky, der er paa vor Himmel, driver nok bort; at jeg længes

efter mit Hjem er vist; men man gjør sin Pligt og holder sin Mund, naar man duer noget i denne Verden – naa – jeg er nu heldigt stillet; thi mit Forhold til Chef, Officierer og Mandskab er det bedste, endskjøndt jeg stundom siger dem Alle Sandheder nu og da. Hvordan her ser ud i Rio skal jeg ikke kunne sige; thi jeg har endnu ikke været iland; paa Søndag tager jeg ud til Chefen; vi ere alle budne til Middag derude. Giødesen har Vagt hvilket er ret heldigt, da Chefen har forbudt ham at holde Taler, og det kan han ikke lade være om det gjaldt hans Liv. – – – Dette vil jo naae Dig lidt før Jul maaske den 21.; modtag da min Anna, mine bedste og varmeste Ønsker for Julen – Gid den maa samle Eder sunde og fornøiede om vor tarvelige Arne og gid jeg maa tilbringe den næste i Eders Kreds med et godt Udbytte i enhver Retning, saaledes at jeg kan skaffe de kjære Børn en glad Juul. – – –

Dagmar – Rio Janeiro 30. Novbr.

– – – Krieger er meget bedre, men boer fremdeles iland og kommer nok ikke ombord før vi seile herfra; deri gjør han ret, thi han har det bedre iland; af en syg Mand har han forresten opført sig temmeligt ufornuftigt; han har dandset og couret til de unge Damer trods nogen 20Aars Dreng, og jeg finder det væmmeligt, hvilket jeg omtrent ligeud har sagt ham. Forresten lader han Skib være Skib og tænker kun paa de Valtze og Polkaer der skulle spilles. Imorgen gjør han en stor Frokost herombord og til Brasialianernes store Moro, har han i sine Indbydelser skrevet at han ønsker at de skulle gaae iland 3½. Fru Prytz [22], en smuk Brasilianerinde, skal være Festens Dronning og møder med Capitainen i Giggen; hun overrækkes ved Ankomsten ombord en Bouket – han har gaaet og indstuderet Rollen complet, fortæller hvor mange Skaaler han vil drikke – kort er alt Andet end naturligt. Idag har jeg faaet ham til at gjøre Visit hos Keiseren og hos de fremmede Admiraler, hvad han slet ikke havde tænkt paa. Den 2. December, altsaa i overmorgen er det Keiserens Fødselsdag [23] og jeg haaber at kunne faae ham og Officiererne tilsagte til Cour, hvilket naturligvis vilde være Commers for de unge Mennesker. Officiererne, der jo ere meget vrede paa ham og som Følge deraf

ansaae Skibet for alt Andet end behageligt, har jeg nu i disse 8 Dage faaet til at finde dem vel igjen herombord saa at der f.Ex. idag kun er 2 iland og det først nu iaften. Giødesen og Bardenfleth vidste at det var min Fødselsdag, men holdt tæt dermed til Middagsbordet, men saa maatte jo G. holde en Tale til mig og saa fik vi en rigtig munter Middag ud deraf. Krieger har forbudt Giødesen at holde Taler naar han er tilstede, saa maa han jo tage Revanche, naar han ikke er til stede. --- Paa Mandag vente vi Paketten og vor Skjæbne. Den imødeses med Længsel. Efterretningerne fra Europa lyde jo krigeriske, og paa St. Thomas er jo stor Ynk, hvilket synes at pege hjemad. Naa - ihvad der skeer - saa skal jeg nok holde Ørerne stive og holde Alt sammen - det er jo min Opgave herombord. Længes gjør jeg naturligvis; men jeg tør ikke ret haabe at det gaar hjemad. Har I drukket min Skaal i Haregade idag? Er det ikke rædsomt at have en 42Aarig Lieutenant til Mand. ---

4de December - Rio.

Igaar kom Paketten ind og bragte Brev fra Dig og Ordre fra Ministeriet at vi skulle gaae lige herfra til St. Croix uden at anløbe Bahia, Trinidad eller la Guayra. Grunden til denne gaadefulde Forandring staaer vel ikke i Brevet, men da det her ingen Hemmelighed er at St. Thomas og St. Jan ere solgte [24] til de forenede Stater, kunne vi begribe at vi skulle bivaagne det danske Flags Strygning paa Øerne, hvilket jo bliver alt andet end en glædelig Forretning. Van Dockum [25] er jo gaaet af, han skrev til Krieger og sendte mig en Hilsen med det Tilføiende, at han havde holdt sit Løfte og forestillet sin Eftermand, Suenson [26], det ubillige i at lade Aldersloven ramme mig. Hans (Suensons) Anskuelser kjender jeg ikke; men jeg vilde ønske at jeg kjendte dem, da man jo ikke veed hvorledes man sidder i det, og det, i Forbindelse med de cares jeg har herombord, giver mig stundom nok at tænke paa. --- Du skal ikke frygte for min Helbred, for det første er her meget sundt i Rio, en delig frisk Sommerluft og ikke overdrevent varmt og for det andet ved Du nok at jeg holder Maade med hvad jeg nyder; de Andre have Mavepine her som de havde det i Cadiz og jeg siger - I drikke for meget Viin, Børn - og

det kan man godt uden at blive fuld. Nu iaften skulle de atter til Bal og imorgen faae de Katzenjammer det veed jeg saa godt. Vor Off. Besætning er en rigtig *skikkelig* Borgerbesætning – Mænd er der ingen af. Paa Søndag seile vi herfra og haabe om 1 Maaned at være paa St. Croix; det vil glæde mig at see Din Fader og Moder, skjøndt megen Landgang bliver der vel heller ikke der. Krieger flytter sagtens iland og skjøndt han siger at jeg endelig maa gaae iland og more mig seer han dog helst at jeg bliver ombord, hvilket jo ogsaa er i sin Orden; thi Een maa dog tage sig af Skibet. Nu har jeg sluppet et Skifte iland og holdt en Formaningstale til dem ikke at lade dem lokke af de mange Slyngler, der findes i denne By. De love Matroserne Guld og grønne Skove for at desertere; men hidtil have vi kun mistet en Mand og han var dem vel undt, for han var et Fæ; det var forresten een der heed Carl Dreyer, der var Oppasser hos Braag paa 3 Kroner. [27] Fortæl ham det. Som sædvanligt er det især en Landsmand, som man skal vogte sig for, en vis Rosenbek [28], der holder Værtshuus med Fruentimmer og som Jacobson, der jo er meget enfoldig og ikke kjendte hans Metier, inviterede herombord. Heldigviis har han ikke givet Møde, for jeg sparkede ham iland igjen. Derimod have vi havt Besøg af alle mulige Andre Danske, af alle Classer – forskruede Herrer i Aandernes Rige, Kjøbmænd med og uden Penge, Skippere og m. fl. Festen i Søndags gik udmærket godt og præcis Klokken 3 ½ maatte de iland, til de unge Damers Sorg. — — — Ja nu skal jeg en lille Tour ud at seile med et Fartøi her i denne fortryllende Bugt, derfor Farvel til imorgen. — — —

5te December Aften. — — — Jeg venter at finde Dit og Peters Photogr. paa St. Croix omendskjøndt Du Stakkel har vel næppe Raad dertil, det gjør mig saa ondt at Du altid skal nødes til at dreie Skillingen, dertil er Du meget for god. Du vil faa dette Brev kort efter Nytaar og maa derfor tage mine bedste Ønsker for det nye Aar – gid det maa finde Eder raske og gid det maa bringe lidt af de verdslige Goder, som dog skulle være saa rare at have, men gid det fremfor Alt maa lade vor Kjærlighed grønnes som hidtil. — — — Jeg haaber da at Ministeriet har underrettet Dig om den forandrede Route, saaledes at Du ikke skriver til Trinidad men kun til St. Croix. Vi blive vistnok der flere Maaneder. Jeg bliver gal paa Krieger dersom han ikke tilbyder

mig at recreere mig 8 Dage paa Bülowsminde – thi jeg har troligt holdt for her og kunde nok have Lyst til lidt Fred; men nu er Papiret jo fuldt og Tankerne tomme. ———

Dagmar 18. December. Atlanterhavet.

Min elskede Anna. Kan Du som jeg huske hvad der skete i Dag for 12 Aar siden? Ellers skal jeg fortælle Dig det? Den Dag blev en sød lille Pige til den elskeligste og hyggeligste Hustru, som findes i de 5 Verdensdele og naar jeg ret tænker over hvad hun kunde vente sig ved saa høit og bestemt at sige »Ja« til Præstens Spørgsmaal saa maa jeg dog erkjende, at den unge Dame vistnok har havt mere end almindelig Godhed for den Mandsperson, som hun knyttede sig til; thi hvad i al Verden skulle ellers have bragt hende til det Skridt, og, naar jeg saa tænker videre og mindes hendes Glæde ved Gjensyn, hendes Opofrelse ved saa mange Leiligheder og den Fornøielse hvormed hun efter Dagens Vrøvl samler Sytøi og sætter sig ind til Manden for at nyde hans Selskab, saa gaar det mere og mere op for mig at hun dog vist maa holde meget af ham endnu, og naar jeg saa seer mit eget Hjerte efter i Folderne og kun tænker paa den Dag, da Corvetten ankrer ved Kbhvns. Rhed og da jeg sender Oscar [29] ind efter Fruen og paa hvad jeg vil føle naar jeg hjælper Dig op af Falderebstrappen, og naar jeg tænker paa at Alt hvad jeg seer af smukt, kunde jeg ønske at købe, kun for at give Dig det og glæde Dig dermed, saa kommer jeg til det forbausende Resultat, at jeg virkelig i 12 samfulde Aar har havt den Følelse, som Digterne tale saa meget om og som kaldes Kjærlighed. Nuvel – den er god at have og jeg takker Gud for at den har staaet sin Prøve. Efter Ham takker jeg Dig, min Anna, for vort lykkelige Samliv, der ved Guds Hjælp endnu langtfra er forbi. ———

21. December. ——— Nu er jo den kjære Juletid for Haanden og vore Hjerter og Tanker forlade vel snart Dagmar for at flokkes med vore Kjære rundtom Juletræet – vi see Chefen til Middag i Messen omtrent paa den Tid I holde Juul derhjemme. Jeg skal nok drikke Eders Skaal, hvis det kan trøste Eder, fordi at I maa savne min behagelige Nærværelse. Hvorledes vi forresten faae det den Dag maa

Herren vide. Der er nedsat en Festcommittee bestaaende af Giødesen, Bardenfleth og Doctor Hagen, som skulle bringe noget i Gang i Messen – Du skal nok faae Resultatet at vide; men jeg lover mig Intet godt Resultat, da Messemedlemmernes Flertal er grundige Filistre. — — — 1ste Juledag. Vi havde da en meget behagelig Dag igaar endskjøndt Comiteen Intet havde udrettet, hvilket maaskee var ret heldigt, Krieger er jo munter og morsom og Middagen, der var vel anrettet, spændte meget godt af. Imedens vi spiste fik Folkene deres Thee og Julekage og derefter gaves levende Billeder og Dands til Klokkeren 9. Imorges sang Vagtmandskabet et Par Julesalmer før de gik til Arbeide, og dengang alle Mand skulde purres ud, lod jeg Musikken blæse »Deilig er Jorden«, der da vækkede dem istedet for den sædvanlige Baadsmanspibe. Saa havde vi Gudstjeneste Klokkeren 10 og Middag hos Chefen Kl. 4, hvilket afslutter Festlighederne. Vi passere idag Linien Nord efter, men have omtrent 600 Mile til St. Croix; det er ingen Springvei; men vi tilbagelægge den vel i Løbet af 14 Dage. Da Klokkeren var 4 her, var den 7 hos Eder imorges, og jeg tænkte mig at Du, min Anna, muligviis havde været til Froprædiken paa den Tid jeg stod op. Vore Tanker have da mødt hinanden i en Bøn for hinanden og vore Børn. Jeg har megen Glæde af Skibet, Underofficererne og Mandskabet; det Første er jo nu i smuk Orden og der er meget god Tone blandt de Sidste. G., J., Doktoren og tildeels Maskinmesteren ere derimod meget bedre paa deres Plads iland, hvor jeg hjerteligt ønsker at de vare; Kofod er et meget rart og flinkt Menneske; han har holdt Julebord. Hans Kone havde givet ham en lukket Kasse med, at aabne Juleaften. — — — De er saa sangvinske herombord og troe at Marinens Organisation [30] har været for i Rigsdagen inden Juul og at vi med Januar Paketten vil faae vor Skjæbne at vide; jeg har imidlertid ikke glemmt vort kjære danske Folks langsomme Vrøvlagtighed og siger at vi kunne prise os lykkelige om vi kunne faae Resultatet at vide ved vor Ankomst til Danmark i Begyndelsen af Juni, hvilket er den Tid som vi foreløbigt har gjættet paa. Naar Alt med Hensyn til Salget af Øerne er i Orden, det danske Flag er halet ned og det amerikanske heist, saa have vi jo ikke mere der at gjøre og kunde begive os paa Hjemveien; det bliver vel omtrent først i April og naar vi saa skulle over Ny-York gaer der vel

2½ à 3 Maaneder - altsaa engang i Juni - lad mig saa see at Du har vundet i Lotteriet for mig, saa at Du har leiet en smuk Sommerbolig til os. Hvor jeg vilde nyde Livet en saadan Sommer; men det vil jeg ikke glæde mig til for det skeer ikke. Jeg er saa lidt sangvinsk, at det slet ikke skal undre mig at see mig selv paa Grund af Alder forbi-sprungen af en Bataillon Klodrianer, f. Ex. - ja jeg nævner Ingen.

3die Januar 1868 Fredag Aften. - - - - Iovermorgen vente vi at see de vestindiske Øer og haaber senest Tirsdag 7. at ankre paa Westende Rhed; saa haaber jeg da at Ader møder med Breve - Gud give gode Breve, det er jo nu 2 Maaneder siden Du skrev til Rio. - - - - Jeg maa da fortælle Dig hvorledes det gamle Aar svandt her. Du veed at der var valgt en Comitee til Julen; men den gjorde ikke andet end at opløse sig, og da jeg, som Du veed nok holder af lidt Løier, talte jeg med Bardenfleth og Forvalteren [31], der begge skriver Vers. Ved fælleds Hjælp fik vi en morsom lille Scene igang Nytaarsaften, den endte med, at hver fik en lille Present, der naturligvis havde en lille godmodig Hentydning. Giødesen fik 12 Vesteknapper, det vil sige nogle gule Ærter som han tracterer os med som *Grønærter*. Jacobson fik et Par rosenrøde Brillen til at see Verden igjennem. Kofod, der nu er saa skaldet som en Eidammer Ost fik en Krukke Pomade, der var noget af det Første og bragte Haar paa den meest skaldede Børste; Doctoren, der er meget *doven* fik Ligtorneplaster at anvende paa Ryggen, Bardenfleth fik alle de Hjerter han havde knust i Rio, Holm for 2 Sk Rabarber og Forvalteren en lille Amagerpige - han er forlovet paa Amager. Jeg fik en Flaske Eau de Cologne til Trøst naar der er Skibslugt, som vi plages meget af; da Klokken var 12 i Kbhvn. drak vi Eders Skaal derhjemme. Nytaarsdag havde vi en meget gemytlig Middag hos Krieger og dermed var det nye Aar begyndt; men hvordan skal det ende? See det er Spørgsmaalet - Imidlertid - jeg kan intet gjøre - Lad vor Herre raade. Naar Du læser dette maa det vel paa det nærmeste være afgjort; men hvad skal vi udrette med 1200 Rdlr. om Aaret - Anna? Det have vi dog aldrig kunnet komme ud af det med - Skaf mig et Embede paa 2-3000, som Amalie skaffede August [32] - De voxte desværre ikke paa Træer.

Basend [33] 9de Januar. Saa nu ere vi jo som Ader siger i Abrahams Skjød; men hvorlænge det varer maa Herren vide, da Gouvernøren [33a] strax ved vor Ankomst vilde have os til Cuba med et Telegram, hvilket dog vel næppe skeer; det vilde ogsaa være noget storartet for det lille Danmark at sende en Corvet 200 Mil bort for at bringe et Telegram et Par Dage før til Kbhvn; det Telegram vilde koste henved 2000 Daler. Vi kom til vore Øer i Mandags den 6., laae et par Timer stille udfor Christiansted saae Ader og Peter herombord og gik saa til Vestenden, hvor vi har faaet Proviant ombord. Det var i en meget sørgelig Tilstand at vi traf Alt her paa Øerne – Jordskjælv hører til Dagens Orden, mange Plantageskorstene ere revnede eller nedfaldne og en stor Deel af Vestenden i Ruiner. Da Jordskjælvet indtraf den 19. November – blev Forstyrrelsen stor, men Skrækken blev panisk da Søen – 40 Fod høi – væltede ind over Øen. Alt hvad der laae paa Vestends Rhed gik iland. En amerikansk Corvet Monongahela [34] blev slynget iland, kom flot med den tilbagevigende Bølge – blev atter kastet iland med den næste, raserede alle Huse der laae langs Stranden og blev endelig staaende, hvor den staaer nu tæt ved Landingsbroen. Chefen vil imidlertid ikke opgive sit Skib, boer ombord og haaber endnu at see det flyde paa Vandet. Officiererne forlove dem imidlertid med St. Croix Damer og jeg har sagt dem at de blive udmærkede Koner – det har jeg jo prøvet; Een er forlovet med May Güllich. Güllich [35] er nu Politiasistent i Frederiksted. – – – – Jeg har endnu ikke seet hverken Mutter eller Villa; men jeg spiser paa Bakken idag og faaer dem jo saa at see. Peter er en stor, tyk Herre, ligner en rigtig Skuffeskyder; Ader er tilfreds med ham; nu arriverede Simmelkjær [36] og Bøie [37] – Freden er ude – mere imorgen.

10. Januar. Igaar Eftermiddags tilbragte jeg paa Bakken, hvor Ader gaaer og rydder op akkurat som en Næstkommanderende i et Skib. Der er jo yndigt og Mutter siger at de gjøre Penge fordi de have saamange boarders men vor Herre maa vide det – jeg talte med Krebs [38], der holder meget af Ader, og han sagde at Ader tjente mange Penge ved sin Praxis som var meget udbredt og at det var en Skam at han ikke var en velstaaende Mand; men hvad han tjente paa den ene Maade satte han til paa den anden, navnlig ved Boutiken, der ikke synes at kunne gaae. Peter skal efter Aders Sigende være

flink; jeg troer nok at han er forlovet med Charlotte Bentzen; men ikke mine Ord igjen. Villa er saa tyk som en Malkepige og hun var saa rar igaar; Mutter er ogsaa feed – saa det synes at de trives godt paa Bakken, trods Jordskjælvet. Jeg saa Fru Bøye [37] igaar; hun er saa rask og kjøn som nogensinde. Du har engang foræret Peter et Daguerotypi paa hvilket Du er saa deilig at jeg røvede det. Mutter vil naturligvis hjem naar St. Croix og Bülowsminde ere solgte; det mener hun nu gaaer sammen; der er ingen der modsiger hende, da der jo turde passere meget inden det skeer. Det klædte Ader saa morsomt forleden, da han ganske betænksomt sagde »Gud veed efter hvem Anna er saa fornuftig«.

Dagmar den 16. Januar 1868 (St. Jago de Cuba).

Min elskede Anna. Af en Telegraph-Depeche, som Du formodentlig imorgen eller iovermorgen vil læse i Dagstelegrafen, vil Du see at Dagmar har bragt Efterretningen om Afstemningen paa St. Thomas hertil, [39] for videre pr. Telegram at expedere den til Kjøbenhavn. Du vil saaledes have faaet at vide at vi 2 Dage før Du læser Efterretningen har været her med »Alt vel«. — — — St. Jago er naturligvis et Feberhul paa alle Tider af Aaret undtagen denne, der er sund. Imorgen fylde vi Kul og paa Søndag haabe vi at være paa Hjemveien til St. Croix. Naar jeg til disse Par Ord føier at der er Udsigt for at faae Cigarer til Schmidt [40] og Lerke [41], saa troer jeg at have sagt Alt om St. Jago, hvad den fortjener. At den staaer i telegrafisk Forbindelse med Europa giver den jo en vis Betydning. — — — Vi laae kun $\frac{1}{2}$ Time ved St. Thomas; men den var nok til at bringe mig Dit og Børnenes Portrait, hvorover jeg er mageløs henrykt. De ligne jo alle ypperligt og Udtrykket i Ansigt og Stillinger er karakteristisk for hver især; Tak for denne Overraskelse min søde Kone, det var den bedste jeg har havt siden jeg forlod Hjemmet, og jeg venter ingen flere gode. Lad mig fortælle Dig lidt om hvorledes jeg fandt dem Alle paa St. Croix. Ader er blevet meget ældre i de 3 Aar jeg ikke har seet ham; desuden er der en Alvor over ham, som jeg ikke har kjendt før; jeg frygter for at han slider sig op før Tiden. Han boer som Du

veed paa Kasernen meget uhyggeligt – der er næsten slet ingen Møbler. Han er paa Bakken Kl. 5 hver Morgen, tilseer Arbeidet og sætter det igang – tager saa paa Hospitalet, passer sin Praxis, gjør Regning med Handlen – kort er beskjæftiget hele Dagen, rider paa Bülowsminde Kl. 5, spiser til Middag der og tager til Byen Kl. 8 for at gaae tilkøis; det er et alt andet end hyggeligt Liv for en gammel Mand, som han jo dog nu er, og da jeg sagde ham det gav han mig fuldkommen Ret. Komme vi til at ligge nogen Tid i Basinet som jeg haaber, kunde jeg have Lyst til at boe hos ham nogle Dage og følge ham paa hans Toure; det vilde opmuntre ham og det synes jo at skulle være min Skjæbne her i Livet at reise omkring og opmuntre forskjellige Medlemmer af Familien. Hvem mon der vil muntre os, naar vi trænge dertil? Mutter, Villa og Peter ere tykke og fede og synes at befinde dem udmærket. Charlotte Bentsen er stadigt paa Bülowsminde nu og hendes Moder ventes. Det synes at den Første altid er der. – – – I St. Thomas vare vi som sagt kun ½ Time, havde Kammerherre Carstensen [42] paa Siden og seilede saa igjen – der seer rædsomt ud i Havnen efter de sidste Naturbegivenheder; vi talte 20 Vrag og mange ere jo bortskaffede, Flydedokken har 2 Skibe ovenpaa sig. Et stort og smukt Dampskib »Rhont« ligger paa Havets Bund og dets Capitain, der efter mange Aars Venten endelig fik Skibet, gik til Bunds med Skibet; man fandt kun en Arm af ham nogle Dage efter. Stakkels Steenberg [43] blev fundet Dagen efter Orkanen. Han havde reddet henved 30 Menneskeliv under Orkanen, gik træt og udmattet, imod Alles Raad ud igjen men kændrede saa med Baaden, han efterlader sig et smukt Minde her paa Øerne, men som Alt her bliver det jo kortvarigt. – – – Om Jordskjælvet skrev jeg Dig sidst til og skal derfor kun gjentage at det har vakt en stor Sensation hos nervøse Folk paa St. Croix, der fortælle de utroligste Historier om denne Begivenhed. – – – Det vil maaske more Dig at høre at om Corvetten ikke har udrettet Andet paa sin Tour, saa har den dog som det synes endt den lange Sørgetid, som Fru Bagger [44] har holdt – Hulda Rahr [45], Fru Krebs [45a] og jeg sammensvore os og besluttede at tilbringe en munter Aften hos hende paa hendes Fødselsdag og det lykkedes; jeg bragte Dagmars Musik og Officierer, Fruerne Christiansteds unge Damer og saa morede man sig ypperligt og hun

selv (Fru B.) med; der manglede kun at hun skulde have givet sig til at dandse med, I Paranthes være det sagt at St. Croix Damer falde meget igjennem for dem, som vare der for 16 Aar siden og Hulda Rahr og Fru Krebs skinnede som 2 Sole imellem Drabanter. Bøie er saa comisk forelsket i sin Kone at det er smukt at see paa; han fulgte hende overalt og var nær ved at kysse hende – jeg kan godt lide ham derfor. ---- 17. Januar. ---- Du er nok Trøstens Engel for de respective Fruer derhjemme; de omtale Dig idetmindste meget i deres Breve til Mændene – skal jeg dømme efter Mændene – saa kunde de nok trænge til Trøst, og jeg begynder mere og mere at troe at Søofficierscorpset virkelig er i en ynkelig Forfatning. Jeg tror at Off. holde meget af mig; men egentlig talt er Følelsen ikke ganske gjensidig, da jeg anseer dem for grumme skikkelige Borgere; men temmelig middelmaadige Officerer. Vist er det at Krieger er dem langt overlegen og jeg troer nok at de har en Anelse derom. Ja – ja – Du skal nu ikke troe at jeg mener dem det saa slemt – jeg er nu lidt gal paa dem i dette Øieblik, fordi de, da der kom en spansk Off. ombord, styrtede ned hver i sit Lukaf, som en Flok Skoledrenge – de kunne naturligvis hverken Spansk eller Fransk – nei danske Soldebrødre paa St. Croix – dem kunne de goutere. Jeg maa forresten sige at Kofod er en hæderlig Undtagelse. ---- For et Par Dage siden var her en amerikansk Off. ombord, som var Næstcommanderende i en Corvet. Da vi bleve præsenterede for hinanden, vare hans første Ord »Ah you are first lieutenant, so am I, dam'd disagreeable situation – eh?« Hvortil jeg svarede Most disagreeable. Han havde en særlig Grund til at kalde den ubehagelig, da han en Gang nok var blevet kastet overbord af sine egne Folk. I Lørdags var Ader og jeg samt nogle flere til dinner hos Gouvernementssecretair Rosenstand [46], der, som Du maaske veed, giftede sig med den berømte Fru Schousbo forrige Miss Rafael. [47] Det var et complet Ædegilde, der varede 4 Timer – efter Bordet fik Ader sig en Søvn i en Gyngestol, indtil jeg purrede ham for at kjøre hjem. At hun har været saa deilig kan jeg ikke forstaa, nu er hun allenfals slet ikke bedaarende. Den Dame efter Hulda Bøye som jeg synes har holdt sig bedst i Vestindien, er Miss Danielsen. [48] Det er sandt jeg har besøgt Præsten Willemoes – en meget net Mand. Hans Kone har nylig faaet Nr. 2. [49] Lad mig

see – hvem af gamle Bekjendte har jeg saa besøgt? Jo gamle Gelly [50] – han er seig –, boer med sin farvede Familie og beder Dig hilset. Saa er der Stakemans [51] men dem har Du nok aldrig kjendt, Schousbo – sen. [52] og jun. [53] – den sidste med en ung Kone, som jeg engang har truffet hjemme. Riberger [54] med en mægtig Familie; der traf jeg Mrs. Schmidt – Doktorens Kone [55] – temmelig uforandret men med voxne Børn. Jeg er blevet en gammel Knark Kone. Den lille Apoteker Faber [56] er latterlig uforandret. Min gamle Flamme Sophy Didriksen [57] boer paa lille la Grange, hvor Manden er Manager; men der har jeg dog ikke været. — — —

Dagmar 3die Februar.

— — — Du kan ikke troe hvor jeg glæder mig over Eders Fotografier. Min lille Pige er især udmærket og den Mark hun har givet var rigtignok vel anvendt, og hun skal have mange Kys derfor som Du kan give hende; Din Lighed er ogsaa god min Anna, Skjøndt Du og Villy see ud til at have havt en lille Scene før I satte Eder – han ser mig noget muggen ud. Han er dog sød – voxer han noget? I Aften passere vi Krab Island. [58] Det var der vi laae paa Opmaaling medens jeg sværmede for Miss Knudsen, nu sværmer jeg for den samme Dame som Mrs. Garde – ja det er dog virkelig et Beviis paa at mit Sind ikke er saa ganske foranderligt — — — — —
Basend 10de Februar. Siden jeg skrev Ovenstaaende have vi levet i en uafsladelig Sviir, saa at jeg ikke har faaet Tid at skrive før nu. Vi kom ind Tirsdagmorgen og fandt Alt ved det Gamle paa Øerne – Cholera paa St. Thomas og smaa Jordskjælv her paa Øen. – man er imidlertid saa vant til dem at man ikke lægger videre Mærke dertil. Dernæst fandt jeg Dine 2 kjære Breve – det ene fra Julen og det andet fra 12. Januar; Gudskelov at I Alle have det godt. Det morer mig altid meest, naar Du fortæller om Eders eget Liv i Nyboder. Tak for dine Ord i Anledning af vor Bryllupsdag den 18. Decbr. — — — — I Anledning af Din Broder Peters Fødselsdag [59] var der Bal paa Bülowsminde, hvor man formeligt til Væmmelighed svømmede i Champagne, forresten var det meget nydeligt – jeg havde tilbudt Corvet-

tens Musik; men det modsatte Ader sig saa bestemt at jeg ikke næv-
nede det oftere, vi havde saa 4 af Garnisonen, som spillede temmelig
maadeligt. Oscar sendte jeg dem derimod til Hjælp ved Opvart-
ningen og 2 Tømmermænd til at decorere – Salen var saaledes blevet
nydelig. Folk var ret oppe og Alle morede sig udmærket – navnlig
kom Off. alle til mig og sagde at det var den morsomste Aften de
havde havt siden vi gik ud – Familien Knudsens Skaal, Peters Skaal
og Dagmars Skaal blev drukket, men den, der tiltalte mig meest var
Din Skaal, som udbragtes paa en nydelig Maade af Capitain Krieger.
Vi holdt ud til Kl. 4 og jeg fik mine gamle Been rørt ganske antage-
ligt. Paa Touren ned fra Bülowminde væltede Giødesen Colberg [60],
som man troede var *Dyrlæge*, i en Grøft og da han slap godt derfra
var Historien jo ret morsom; jeg traf mange gamle Bekjendte og
fik mig en lang Passiar med Miss Næser, nuværende Fru Rolfsen [61],
der fortalte mig *sit* Livs Eventyr siden vi skiltes ad i en Valts hos
Kaalunds [62] for 16 Aar siden – Stakkel – hun har mistet 2 Mænd og
3 Børn. Igaar holdt Lieutenant Thorsen og Frøken Wright Bryllup [63]
– det stod hos Bøyes og var lumsk kjedeligt men Folk var forsvirede
fra den foregaende Aften og gik heldigviis tidligt hjem. Iaften Bal
hos Brandts [64], han er i Banken; jeg sender Musiken og de unge Off.
Selv gaar jeg tilkøis – for jeg trænger til at sove. Jeg troer nok at
Corvetten er populair her. Igaar lod jeg Musikken spille i Caserne-
Haven, hvor der var mange Mennesker af alle Farver. Jeg har en
Masse Hilsener til Dig fra alle Mennesker – Du bliver erindret med
megen Venlighed; men det er jo ikke saa underligt. Jeg gjorde igaar
Bekjendtskab med Baron Rosenkrantz [65]; men Mage til Nødde-
knækker skal man da lede længe om, nei veed Du hvad Kone – skjøndt
jeg ikke har høie Tanker om mig selv, saa troer jeg dog nok at Du
kan være glad ved at Du ikke fik ham, for Du havde enten kjedet
dig ihjel, eller var selv bleven en kjedelig Madam; det er dog det
værste af Alt – at kjede sig. – – – Her er mange nydelige yngre
Familier ude – Hils Christine [66] fra Fru Lemming [67], hun er
livlig og lystig, saa hvorledes hun er bleven Christines bedste Veninde
– det fatter jeg ikke ret. – – – Hein [68] har jeg talt med om de
Sager, som skulde hjem til Fru Pedersen [69]; men jeg troer at han
sov halvt, saa jeg vil see en Dag at finde ham paa Contoret saa er han

maaske vaagen. ---- Dine Efterretninger om Marinen ere ikke meget glimrende og gamle Major Langs [70] Ord gjentage vel mange stiltiende, well – is this my old friend lieutenant Garde – and still lieutenant? Det bliver jeg nok hele mit Liv. Krieger fik Brev fra Ministeriet med sidste Paket, hvori de omtalte den Glæde det var dem at K. var bleven rask og at jeg under hans Sygdom havde sørget saa godt for Skibet. Nu skal jeg klæde mig paa lille Kone for at tage med Ader op paa Bakken, hvis een af de 9 Heste han har kan slæbe os derop – De ere saa magre de Stakler at jeg næsten altid staaer af naar vi komme midtvejs ----

---

21. Februar. Med Hensyn til Alfreds Skolegang, da er jeg fuldkommen enig med Dig i at han bør i en anden Skole. Drengen har hverken Lyst eller Evne til at studere, som jo desuden ogsaa er en daarlig Vei ---- Næves [71] Skole har jeg Intet imod, den kan jo være meget god og den er jo Fabrikationsskole for vordende Cadetter. ---- Krieger har igaar talt med Gouvernøren og efter hans faa, noget forblommende Yttringer synes han at ønske at Corvetten bliver ved St. Croix, selv efter St. Thomas og St. Jans Afhændelse, da man maa-skee frygter Optøier dersom Øerne skulle skilles – dette bliver imellem os Anna – jeg har ikke nævnt det til Nogen herombord; men er ingenlunde glad derved. Du kan vel nok tænke at det ingenlunde er nogen let Opgave at være Næstcommanderende herombord, og jeg har mere Bryderi end Du troer – Smaaavrøvl har nu aldrig været mig nogen Fornøielse og det er her nok af. ----

St. Thomas 26. Februar. Vi have nu ligger her i Havnen et Par Dage, have fyldt Kul og faaet andre Fornødenheder og seile igjen imorgen tidlig til Westenden, hvor vi skulle indtage Proviant. Choleraen er i disse Dage slem her og Feber er jo ogsaa, hvorfor man egentlig ikke kan paastaae at her er videre hyggeligt; men, lad mig sige det i god Tid, herombord har der ingen stor Sygelighed vist sig. Eendeel af Off. Gjødesen, Jacobson, Kofoed og Bardenfleth ere saa forskrækkede eller fornuftige at de ei tør gaee iland; jeg finder det nu jammerligt; men det er vist særdeles hæderligt, seet fra et ægtemandligt og faderligt Standpunkt; jeg havde ikke troet at Kofod var en saadan Pjalt;

men han bliver cujoneret til at være det af de to andre. Det er ikke saa underligt at Choleraen slaer ned blandt Soldaterne her; thi de drikke dem fulde nu saavelsom paa den sundeste Aarstid. Fastelavnsmandag havde de Bal med tilhørende Punschegilde til langt ud paa Natten og Dagen efter var der mange Tilfælde. Krieger og jeg havde spiiist hos Khr. Rothe [72] den Dag og vi maatte jo ned i Kasernen at høre paa Skaalerne. Meincke [73] er Fortchef og ligner mere end nogensinde et Løvehoved med Ring i Næsen – han udbragte Kongens Skaal med megen Pathos. Jeg traf der Doctor Hansen [74], der nær var falden mig om Halsen; han er Garnisonslæge i Borchs [75] Fraværelse og er uforandret. Hos Rothe traf jeg Emmy Andersen født Banneberg [76] – Hun er rigtignok nydelig. Om Øernes Salg og Overlevering høres næsten Intet; mange frygte at det vil gaae i sin Moder igjen, da det vil strande i den amerikanske Folkerepræsentation – det vilde blive en net Skandale. – – –

Dagmar Vestende Rhed 3die Marts.

– – – – Hvad Du skriver mig til om Børnene morer mig meget. Jeg skal nok see at tilfredsstille deres Ønsker, naar de kun ere saa billige som de pleie at være. Alfred kommer jo altsaa i Næves Skole naar det nye Skoleaar begynder. Vi faae nu at see hvad Marineplanen gjør ved Academiet – men Realveien skal han jo først. Lad min Høne lære at spille. Hvor hun er sød paa Portraitet. Siig hende at jeg tidt tænker paa de smukke Aftener naar hun med Alfreds Hat paa kom hoppende ud til mig, naar jeg sad paa Gaden og røgte min Cigar – gid hun altid maa blive lige saa kjærlig som nu; jeg trænger til det. – – – – Fortalte jeg Dig – – – – om Jordskjælvet? Nei jeg troer ikke – Vor Musik var inde paa Hotellet at give en lille Concert og der var en deel Mennesker forsamlede, blandt andre Gunda [77] og jeg, der var gaaende derhen. Ligesom et Nummer var færdig kom der et voldsomt Jordskjælv – eet af de stærkeste siden 18. Novbr. og den fulde Sal blev som ved et Trylleslag næsten tom. Folk styrtede ud som besatte og kun ganske Faa foruden vore Folk, Gunda og jeg bleve rolige – ligesom Jordrystelsen var forbi istemmede vore Folk

en god kraftig Sang, som bragte dem en umaadelig Jubel af Mængden, som efterhaanden vendte tilbage. — — — 5te Marts. — Vestenden. Jeg slap nok iforgaars ved Jordskjælvet paa St. Thomas og jeg maa dog før jeg forlader det fortælle en ret morsom Episode deraf; 2 franske Jøder have et Pengekrav paa Regjeringen i Venezuela og da de, som St. Thomas Borgere gjøre Fordring paa i alle Henseender at betragtes som Danske naar de kunne have Fordeel deraf, sætte de Himmel, Jord og Khr. Rothe i Bevægelse for at faae Dagmar derned. Hiin Aften i Hotellet havde Krieger hele Tiden 1 paa hver Side af sig, uden at det var muligt at blive af med dem; men da Jordskjælvet kom forsvandt de i et Nu og K's første Ord vare »Hvor F. blev Jøderne af«. Kammerherre Rothe er ynkelig — Manden har blød Hjerne — det er tydelig — at see ham tage Tilløb for at gjøre forsøg paa at binde sit Halstørklæde er tragicomisk. Igaar blev der gjort Forsøg paa at sætte Monongahela [78] i Vandet. Det er en amerikansk Corvet, der blev kastet iland, da Søen rullede ind paa Vestenden efter Jordskjælvet 18. Novbr. Den stod aldeles tør netop i Strandkanten og Amerikanerne broutede med at nu skulle de vise os et Mesterstykke; thi Skibet skulde blive sat i Vandet og seile til Amerika i denne Maaned. Med megen Bekostning og med Tabet af en heel Deel Mennesker, der deels af at arbeide i Solen og deels af Fylderie fik gul Feber og døde, vare de da igaar saa vidt at de kunde sætte Skibet i Vandet. Hele Vestenden og den halve Ø var bleven samlet, amerikanske Flag heiste og amerikanske Matroser som sædvanligt fulde, Fortets Kanoner klare til Salut og da vi kom iland stod allerede Alle i spændt Forventning og gabede. Tilfældigviis mødte jeg den amerikanske Chef, som spurgte mig om jeg ikke kunde have Lyst til at løbe med Skibet og da jeg havde seet tilbørligt paa alle Forberedelserne gik jeg da ombord i Skibet, der lignede den yndigste Svinesti man vilde see, Uorden, Drukkenskab og Griserie mødte mig ved hvert Skridt. Officiererne brød dem om Ingenting, røg Cigarer og havde 3 Damer ombord, hvoriblandt May Göllich der er forlovet med Næstcomm. derombord — en stor Vindbeutel. Efter at have ventet et Par Timer blev der sagt at om $\frac{1}{2}$ Time vilde man være færdig; men næppe var det sagt før Skibet begyndte at gaae. Et Øieblik saae det nydeligt ud og jeg troede at det dog ville lykkes; men paa eengang var der noget der knagede,

Skibet hev over som om det vilde vælte, og saa stod det blokstille – det vilde ikke videre og det var ikke saa underligt, for een af Afløbningspuderne var brudt, Forskibet var faldet ned paa Sledskerne, havde slaaet dem istykker og stod nu paa Klipperne, ved nærmere Eftersyn fandt man at Skibet var brækket og det er nu vistnok Vrag. Det gjorde mig ondt for Chefen, der havde sat sin Ære i at faae Skibet flot, som hele Tiden har boet ombord og er en rigtig rar gammel Mand. Jeg beundrede den gode Contenance han holdt. Gul Feber er jo slem herinde paa V.Ende men det er nok kun Amerikanere og Soldater som dø af den. Jeg veed jo nok at Du ikke er ængstelig for mig og Du trænger derfor vel hellerikke til nogen Beroligelse; men det vil dog maaskee være Dig behageligt at vide at vi iaften gaae til Antigua og derfra ind til Basinet, saaledes at vi allenfals ikke for det Første komme til nogen af de smittede Steder. Det er den engelske Biskop, som har været paa St. Croix at confirmere, der skal bringes til Antigua og foruden ham have vi et paatrængende Dyr – en Marinemaler Petersen [79] – Broder til Fru Lemming – ombord som Passageer. Han er en rædsom Rad – Melby [79a] No. 2. – – – Naar vi nu atter komme til Basend vilde jeg ønske at jeg paa en naturlig Maade havde Dig derude – kjære Anna. Vi skulde gjøre de deiligste Ridetoure sammen, trods Ader, der var meget gnaven, fordi vi forgangen Dag reed til la Vallee paa Nordsiden og hjem over Betsy's Jewel og Canaan. [80] Jeg gik fri af Skjænd men Peter fik dem – »vil du da lægge de Mennesker i Graven? (Kofod og mig) og saa er jeg vis paa at de ikke kunne sidde 14 Dage bagefter« – P: »Ja men Herregud – hvad skulde jeg gjøre?« Ader: »Du skulde *naturligviis* have vendt din Hest og sagt – ja vil I være gale saa værsgo, jeg rider hjem«. Jeg: »Ja og hvad saa? Saa havde vi ladet ham ride og selv taget videre«. Miss Bentzen rider udmærket; men Willa, der før var saa flink, er nu temmelig ængstlig.

St. Johns – Antigua 7de Marts. – – – Inat drømte jeg om Peer; jeg havde ham paa Armen og beundrede hans Kløgt og Elskværdighed; det var fordi jeg igaar for 7. Gang læste Dit sidste Brev – hvert Brev læses 14 Gange, saa kommer et Nyt og saa kommer Turen til det. Skaf mig en Plads som Contoir Chef et eller andet Sted – god Gage og nok at bestille – jeg bliver dog snart for gammel til at boe i et Hul,

hvor man næppe kan vende sig, og saa længes jeg ogsaa ikke saa Lidet efter Hjemmet – dog Alt det faaer at være, naar jeg blot kan tilfredsstille de Fordringer, som jeg selv sætter til en Søofficier og de er ikke saa ganske ringe – den Første, at han skal være ungdommelig, kan jeg jo snart ikke mere præstere, skjøndt naar jeg seer paa de andre Stødere herombord, saa er jeg maaske ikke saa langt tilbage; thi naar jeg undtager Caroc, da er der ikke meget ungdommeligt ved de andre – jo Krieger – det er sandt han er det rigtignok. – – – Du kan ikke troe hvilken Opmuntring det er for os Alle at have Musikken herombord. De spille saa smukt, hvilket jeg haaber at Du vil faae at høre naar vi engang komme hjem og Timen fra 4–5 finder næsten altid Alle paa Dækker for at høre paa dem. Iland paaskjønner man den ogsaa meget. Naar vi ere i Basend spiller den hver Søndag-Eftermiddag i Kaserne-Haven og denne er da Samlingsstedet for de unge Damer og vore unge Off. Holm sværmer meget stærkt for den yngste Miss Just [81] og Caroc har udkaaret Emma Jacobsen [82] til sin Flamme. Du kan troe at jeg tænker meget paa gamle Minder – den samme love-making existerer dog altid blandt de Unge; den var maaskee lidt mere livlig før; thi en rigtig munter Latter høres sjældent, men det er maaskee Indbildning af mig. Hvor Du vilde more Dig 14 Dage i Basend – – – Du veed at der for nogle Aar siden kom 200 Hinduer til St. Croix fra Calcutta [83], disse skulle nu i Juni Maaned sendes tilbage med eet af Melchiors Skibe. Ader har nu fundet paa at ville gaae med som Læge – om der bliver noget af maa Herren vide; men det er for Øieblikket hans ramme Alvor. Husker Du Miss Næser [84] – en tyk Dame, der nok hørte til Eders set dengang – hun er nu Enke efter 2 Mænd – mager og gusten. De to Dagellars har jeg ogsaa fundet herude – den ene som gammel Jomfru – den anden som den unge Langs Kone [85] – denne – Josephine er nydelig endnu – skjøndt Moder til 5 Børn – – – Basend 10. Marts. – – – Som Du seer ere vi atter i det kjære Christiansted, hvor Dagmar har sit vestindiske Hjem – Alle befinde sig vel her og jeg troer ogsaa at Dagmar er velseet herinde i det mindste betroede Sophy Moore [86] mig igaarftes at der havde været saa dull siden Dagmar forlod. – – – Hvor det dog maa være flout for alle de Folk, der have været her i Vestindien før med Corvetter at have erklæret at det var

umuligt for en Corvet at gaae ind til Christiansted og nu gaae vi ud og ind som ethvert andet Skib; men K. er en ufortroden og rask Mand til at seile med Skibet ikke nervøs eller ængstlig, og han fortjener virkelig Paaskjønnelse. Da vi laae paa Vestenden havde Jacobson, der er det uselvstændigste Menneske under Solen, talt med Skousbo, der gjerne for sin Fordeel vilde beholde os dernede og han havde sagt, at det var Galskab at tage Skibet til Basend – dette fandt et trofast Ekko i Jacobsons Bryst, der fandt det *uforsvarligt*; men nu – da han seer at man har det godt her, finder han det *uforsvarligt* at gaae til Vestenden, hvor der er guul Feber. — — —

Dagmar – Basend 19de Marts.

— — — Siden vor Tour med Bispen til Antigua have vi ligget ganske roligt her i Basend og exerceret og vadsket og dandset – det vil sige Ungdommen. Iforgaars stod Dandsen hos Major Magens [87], hvorfra jeg forsvandt Kl. 1, medens de Andre holdt ud til 3 ½. Jeg dandsede pligtskyldigst engang rundt med Villa og eengang med Fru Bøye og dermed faldt Flipperne, saa var jeg færdig. Magens fik Gouvernøren til at skjære Kagen for og da han havde sat Kniven i den, erklærede Magens at efter vestindiske Love var han nu – som Forskjærer af Kagen – forpligtet til at give et Bal. – Ja efter Fasten — — maaskee – var Svaret – Jeg havde den Dag været paa Landet med Ader og var noget træt, spiste sammen med dem i Kasernen, hvor Paaklædningen da skulde gaae for sig. Du kan nok tænke dig Scenen – Ader meget gnaven – Peter vred – Villa rasende i Underbukser og Haaret ned af Nakken – Mutter ønskende sig afvexlende i Bryggerlængen [88] 3. Sal og død; jeg røgende min Cigar glædende mig over at min Kone ikke havde Familiens varme Blod; men at vort Hjem er fredeligt og roligt; det mærkelige er, at de jo holde meget af hinanden alligevel. Ader har nu Grund til at være gnaven, thi de har stjaalet 100 \$ fra ham; han troer at det er en Soldat; men Alle *Andre* sige at det er eet eller andet Fruentimmer ovre fra Gallows bay, der er meget vel localiserede; ærgerligt er det jo, hvem der saa har taget

dem. Der var adskillige danske Penge, som jeg skulde have havt hjem til Dig; nu veed Du, hvad Vei de ere gaaede. Han havde ladet gjøre en dirkefrie Laas til Pengekassen; men Ader havde glemst at tage Nøglen af Skuffen; saa det var jo temmelig nemt at faae den dirkefrie Laas op. Jordskjælv have vi saa jævnligt til Din Mutters store Skræk – Forleden Dag følte et temmelig stærkt Stød her – Ader kunde endog mærke det. Kan Du begribe at han ikke mærkede noget til det store Jordskjælv den 18. Novbr. Han havde været ude at kjøre og blev ganske forbauset ved at see den Forstyrrelse der var i Byen, da han kom hjem. Jeg haaber da at Fru Krieger nu – da hun faaer regelmæssige Breve fra Manden – har forvundet sin Ængstelse for ham. Han courer noget stærkt til Sophy Moore; men forresten er der ikke det mindste i Veien med ham. — — —

21. Marts. Basend.

Igaar var jeg Kudsk for Mutter og Damerne paa en lille Tour før Middag og spiste saa deroppe bagefter. Det faldt mig ind at det maaskee kunde more Dig at blive præsenteret for den Colonie som for Tiden findes paa Bakken, da de Alle er temmelig originale. Paa Havensicht boer den engelske Consul Mr. Schaw [89]; han drikker og er den eneste Mand paa St. Croix som kan sige hvormange Stød der vare den 18. November – han drak nemlig et Glas Grog for hver Jordrystelse og lod Negeren tælle dem; der var 24. Han har en kjøn Datter og en interessant Niece, som han tyranniserer, og hvis eneste Fornøielse er at lege Tagfat i Galleriet. Forleden Dag faldt den Ene og slog Knæet itu, saa nu er den Fornøielse ogsaa forbi. I det store Huus boer en Mrs Lamb [90] med 4 Børn og 2 Herrepensionærer – Manden er paa St. Thomas – Hun skal være sharp. Hos Mutter boer en amerikansk Dame [91]; hun er ugift, gammel og arrig, vil bort, men kan paa Grund af Quarantainen paa de omliggende Øer ingen Steder komme, har spurgt Gouvernøren, om Dagmar ikke kunde beordres til at gaae med hende somewhere, men blev lynende vred over et høfligt Afslag og endnu vredere paa mig, da jeg loe over hendes Arrigskab og Pretensioner; endvidere er der en legion af Hunde, som stundom ere nær ved at sønderrive Trommehinderne

paa mig, der dog ikke er nervøs – Saa er der en yndig Georgine i fuld Flor – een af dem, som Du har sendt ud. Kan Du forestille Dig Bakken? Mutter boer i et Negerhuus, deels af Mangel paa Plads, deels af Angst over Jordskjælv. Peter ligesaa.

23. Marts.

Jeg blev forleden afbrudt af et Brev fra Peter, der vilde have mig paa Ridetour til Ostenden; den gik da ogsaa for sig, var yndig, men havde kun den Feil at Du ikke var med; det ere Mutter og jeg blevne enige om – at det vilde være yndigt at have dig her i denne Tid. Efter Ridetouren spiste vi i Kasernen og tilbragte Aftenen hos Mr. Behagen [92], hvis Datter Any om kort Tid skal giftes med en Mr. Knuthson [93], Broder til ham der fik Miss Oxholm. [94] Igaar var det Søndag, og Mutter med de 2 Adjutanter Villa og Charlotte kom efter Kirken ombord og drak Kaffe. Ader og jeg var til en meget god Middag hos Simmelkjær, hvor Chefen, Christmas [95] og Capitain Jacobsen [96] dannede det øvrige Selskab. Simmelkjær har været syg, men er nu naturligviis rask. Aftenen tilbragte jeg hos Bøyes, der bad mig hilse – Bøye er meget vred, fordi han har været i Avisen, der rigtignok er temmelig grov. De fremstille en Samtale imellem Master (Gouvernøren) Sycophant butcher (Hattensen) [97] og military waiter with green spectacles (Bøye), i hvilken Master paalægger dem at opsnuse, hvad der siges om ham paa Øen og navnlig i Capitain Lassens store [97a], hvor de hænge hele Dagen. Efter at de ere gaaede lader Avisen master udtale sig om det beklagelige i at maatte benytte 2 saadanne Personer. [98] Stakkels Hulda er naturligviis bedrøvet derover. Bøye trøster sig med at spille l'hombre. Vi skulde allerede for 8 Dage siden have været paa en Tour til St. Jan med Corvetten, hovedsagelig for at lufte Skib og Mandskab, men Gouvernøren holder paa os, da han maaskee skal til St. Thomas, hvor der gjøres Vrøvl om Sundhedspleien, der vel naturligvis er slet; men som allenfals Embedsmændene ikke skulde benytte til at forværre Forholdene der; det er nemlig Byfogden, Rosenstand [99], der begjærer Colonialraadet sammekaldt, dets Formand, Riise [100], afsat og hele Sundhedscomiteen afskediget. Vi vente nu Vigilant [101] for at høre, hvad Enden er blevet og om Birch skal derover eller ikke. Kan Du forresten begribe, hvad

Birch vil herude; han er ene i Verden, har Penge nok, og er complet forhadet her af næsten Alle. Jeg forstaaer ikke den Gaade. Det er meget sjældent, at han seer Nogen hos sig, og han repræsenterer i det Hele taget meget uheldigt. Han har jo været een af dem, der har arbejdet paa, at ingen Orlogsmand skulde have Station herude, og nu er han den, der holder paa os; jeg troer ikke han tør lade os gaae, før vi faae en Afløser, og vi haabe derfor at en Saadan vil komme ud i Mai. --- Har jeg fortalt Dig, at vi har et Signalsystem imellem Bakken og Dagmar? Kl. 7 om Morgenen, saa spiller Telegraphen »Kom til Middag« - »pigeon peas« - »En Rotur Kl. 5« o.s.v. det er de forskjellige Sætninger. Det morer Peter meget, han er paa Taarnet hver Morgen. Ader er forresten slet ikke rask i denne Tid; han lider af Varmen, som nu har begyndt at indfinde sig - han trænger til en Tour hjem, og jeg skal gjøre Alt for at han kan faae den Idee selv, at det er nødvendigt for ham. --- Siig Schmidt at jeg venter at see ham herude som Chef for Diana [102] i Mai - siig at han skynder sig lidt, da vi længes efter ham; men han maa ikke bilde sig ind, at han kan stikke Dagmar ud her; den gjør stormende Lykke baade blandt sorte og hvide Mennesker, og Soldaterne ere reent tilovers i denne Tid. --- Om Øernes Overdragelse til Amerika er der ikke Tale for Tiden her - det bliver nok til Vrøvl som saa meget Andet, og Alt hvad der opnaaes er at vi istedetfor at komme til Bahia og Trinidad, ligge her og flyde, hvilket kan være meget morsomt, naar man er forelsket, men slet ikke, naar man har sin Flamme hjemme i Nyboder. --- Herombord er »Alt vel«. I Eftermiddag faae vi den eneste Syge, vi havde iland, ombord, da jeg forleden mødte ham spadserende her i Byen. Krieger har det som sagt godt. Giødesen og Jacobson deiligt - Kofoed, Doctoren og hele Resten à merveille - Major næsten allerbedst - Din stakkels Mand so-so. Siig Ungerne at Fader glæder sig til at gaae lange Fodture med dem til Sommer, at de iaar skal lære at svømme. Høne maa see at lære sig til at spille Dam, at vi kunne faae os et Parti til Eftermiddagskaffen. --- Spørg Braag om han husker at han har forpligtet sig at vinde noget i Lotteriet til mig, til jeg kommer hjem. ---

Dagmar. Basend 4. April.

---- Sundhedstilstanden er nu tilfredsstillende paa St. Croix. Paa St. Thomas er den bedre, skjøndt vel ikke ganske god; men til Din Beroligelse være det sagt at Afspærring imellem Øerne drives saa vidt, at vi ikke kunne faae 2 Moderateurlamper, der have været til Reparation paa St. Thomas, udleverede, fordi man frygter for at der skal sidde Cholera i Spilleværket. Hvad vor Hjemrejse angaar, da maa Du vide bedre Besked derom end vi; thi Gouvernøren har ikke faaet et Ord fra Europa om at vi ville komme, end mindre om, hvad vi skulle her, og, vi have Ordre til at underlægge os hans, Gouvernørens, Commando, saa dersom de ville have os hjem, kommer vist Ministeriet til at skrive os et Par Ord til, hvad det ikke har gjort ever so long. ---- Salget af Øerne er der vistnok slet ikke Tale mere om, nu da Præsidenten i Amerika er sat under Tiltale. Det glæder mig at høre, at Du og Fru Krieger kunne lide hinanden; det er jo en net Kone. Tak for Stykket i Flyveposten fra vore Landsmænd i Rio. Vi vidste, at det vilde komme, da Prytz havde forberedt os derpaa. - Det er en Grosserer Kastrup, der har skrevet det siger man; det var hos ham at Sexaen stod og hvor alle Off., undtagen Kofoed, Holm og jeg vare. Man seer jo bedst af Avisen, hvor gemytligt der har været - naturligviis pa Andres Bekostning - og Giødesen har naturligviis, hvormeget han end protesterer, taget god Deel i at rive sin Chef ned til fremmede Mennesker. Bemeldte Kastrup er forresten ikke af den Slags Folk, som kunne sees i ordentligt Selskab og derfor kommer han ikke hos Prytz. [103] ---- Det er vist Vrøvl med Miss Wrights Skrig; jeg har idetmindste ikke hørt noget til det og havde hun skreget, var det vel nok blevet bekjendt i saadan en Vrøvle-rede, som Christiansted nu er. Hun er nu gift og synes at være meget lykkelig med sin Ægtehalvdeel. [104] Iaften skulle vi til nok et Bryllup; Miss Any Behagen er nemlig gal nok til at gifte sig med en Uhrmager Knutzon, Broder til Mægleren.

Den 5te April. ---- Det er Søndag, og alle Mand ere i Kirke; jeg har taget det Partie at læse en af Mynsters Betragtninger - vi have jo saa ofte læst dem sammen - og dernæst at skive til min Kone. Jeg læste om Guds Godhed og Barmhertighed og tog Ordene til Hjerter;

Overlæge A. B. B. Knudsen (kaldet »Ader«); Fotografi ca. 1870.

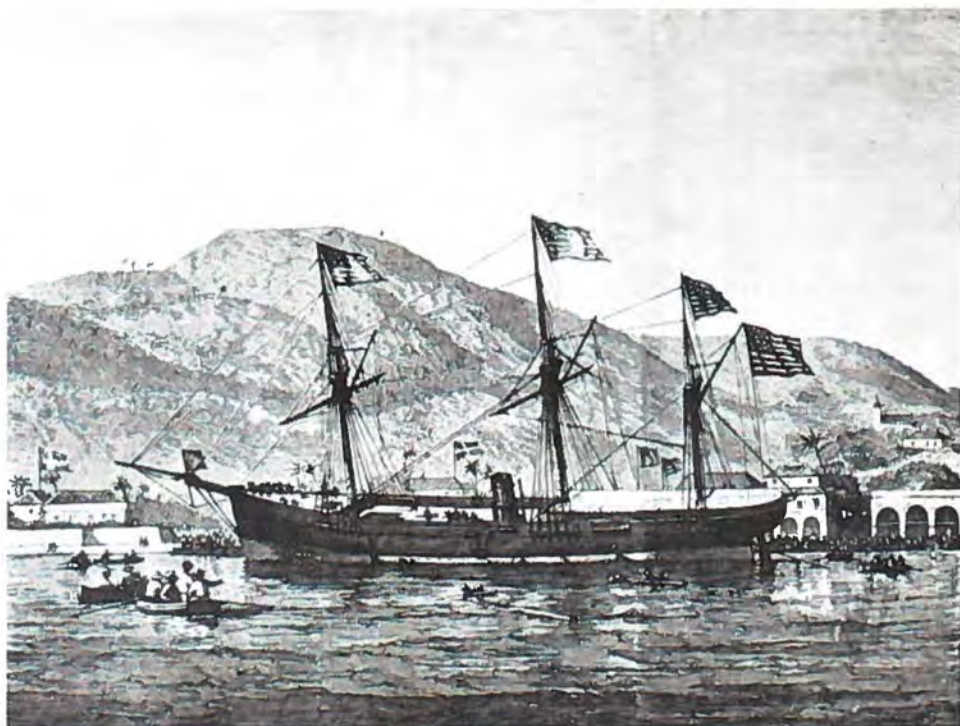
H. G. F. Garde; Fotografi 1860'erne.

Alfred Garde som Kadet; Fotografi ca. 1874.

Guvernør Janus August Garde; Fotografi ca. 1880.

Den amerikanske Korvet »Monongahela« paa Stranden ved Frederiksted. Efter Tegning af Lojtnant G. Caroc (Illustreret Tidende, 1868), jfr. S. 65, 73, 89 og 96.

thi det er jo saa ofte hændet mig, at hvad jeg troede var Ondt, har vendt sig til det Gode og omvendt, det er nok derfor bedst at sige »Guds Villie skee« og forresten gjøre sin Pligt. Det er jo ogsaa, hvad min lille fornuftige og gode Kone saa ofte har raadet mig til. --- Du kan troe at vi gjorde en deilig Tour til St. Jan i forrige Uge - der er henrivende deilig - vi reed en meget smuk Vei over det Høieste af Øen i Selskab med 2 Miss Dewhurst, Landfogdens Døttre. [105] Igaar-Middag spiste Ader herombord og saa var vi jo til Bryllup hos Behagens. Brudevielsen foregik i den engelske Kirke og var meget kedelig og naturligvis alt andet end smuk - ikke en Salme. I Behagens Huus, hvor den muntre Deel af Festen var, fandt vi vor Musik og en forfærdelig Hoben Drikkevarer, hvoraf Følgen var en Masse Skaaler og sandsynligviis en heel Deel Drukkenskab, efter vi var gaaede. --- Krieger forelskede sig i Bruden - mindre kunde det nu ikke være, og Mutter med sine 2 Høns havde naturligvis Fataliteter som sædvanlig, idet Drengen havde kørt Vognen itu, saa at de ikke kunde komme hjem; det Sidste jeg saa til dem var i Gadedøren i stærk Disput, om de skulde leie en Vogn eller modtage Behagens Tilbud at laane deres. Din Fader gaer da rimeligviis til Calcutta med en Ladning Coolies, som Regjeringen har forpligtet sig til at sende hjem i Juni. --- Jeg tænker at de sende Dagmar ud til Efteraaret igjen; men saa vil jeg dog raade Vedkommende til at tage Bagerovnen ud; thi den har næsten stegt os allesammen - heldigviis have vi om en Maaned ikke mere Meel, saa hører Bageriet op og jeg skal med Fornøielse tære haardt Brød paa Hjemreisen, som jeg haaber at vi omtrent om en Maaned skulle tiltræde. --- 6te April Aften. --- Medens vi vare pa St. Jan, døde stakkels Emma Tetens [106] efter at have født et Barn - hun var i dybeste Armod og havde næppe det tørre Brød - nu har hun da faaet Fred. Din Fader og Pastor Villemoes lod en Subskription gaae rundt, der vel ikke har indbragt saa lidt; Børnene, der hidtil have været paa Bakken, skulle nu i Huset hos de Silva [107] - det vil sige de 2 ældste - den mindste lille Dreng, som hedder Peter [108] og er paa vor lille Mands Alder, beholder Mutter - baby er hos Emmas tidligere Værtinde. Din Fader har skrevet til Ludvig [109] om at gjøre Anstalter for at tage sig af dem, som han siger, for ikke at hæmme Tetens i hans Virksomhed her. Stakkels

Ludv. Vittrog har vel Nød nok med at skaffe sig selv det nødvendige og jeg synes at det er Synd at bebyrde ham med Børn; hvorfor ikke lade *hans* Familie tage dem. Tetens selv er jo en gruelig Børste og kan som Underforvalter ikke gjøre store Ting; han er nok lige glad hvor i Verden de komme. Vi maae takke Gud at han dog har ladet os finde Evne til hidtil at føde og lære vore Børn nogenlunde. ----
Marineloven maa da vel nu være færdig og dens Iværksættelse nær forestaaende. Doctoren foreslog idag, at naar jeg blev Capitain [110] skulde vi have et Middagsgilde; men jeg forsikkrede at naar en Ting saa længe lader vente paa sig, saa er der ingen stor Fornøielse derved og jeg vil ikke bryde mig en Smule om det nu - havde det kommet for 3 Aar siden havde det været en anden Sag. Krieger, der vel bliver Commandeur [111], og Giødesen have da noget at glæde sig over - ja kunde jeg endda faae 1500rd, det var en anden Sag - saa er det jo, at vi skulle ligge paa Landet i Sommerferien. ----

8. April. Idag er jo Kongens Fødselsdag og med den begynder den lange Række af Fridage, som kaldes Paaske og som ere usædvanligt ubehagelige, da man er overløbet af en Mængde Dagdrivere, saa at man næsten ikke kan være herombord. Gouvernøren anstrenger sig rædsomt, han holder lever Kl. 12, stor Galadiner Kl. 6 idag og paa Onsdag stort Bal; bare han ikke overanstrenger sig. ---- Hulda Bøye beder mig altid om at sende Dig de venligste Hilsener - hun er sød - ubetinget den netteste Dame herude. Fru Krebs er en Rasmus af første Skuffe - Fru Thorsen en Skrue. Fru Lemming kan jeg godt lide, fordi det er en munter Kone; men naar man kjender mere til hende, skal hun være noget simpel. En meget vakker Familie er kommet herud for 2 Maaneder siden, det er en Tolder i Bies Sted, de hedder Anton [112] og ere rigtige kjøbenhavnske Børn; men særdeles Vakkre Folk.

Langfredag. Igaar var jeg paa Nordsiden med Din Fader - lige til Prosperity; der er jo deiligt - Kl. 6 var vi hjemme og spiste Pigeon Peas til Middag. I næste Uge reise Lambs, der boe i det store Huus, og Miss Grinell, som jo har logeret i Mutters Sovekammer. Tetens Børn drage ogsaa bort, saa at der vist vil blive ganske hyggeligt; men da vi vel forlade i Slutningen af Ugen, faaer jeg vel næppe nogen Glæde deraf. Om Aders Planer kan jeg ikke sige noget bestemt, det

skulde afgjøres i disse Dage; men Skousboe, der stiller Skibet Dortha Melchior, Captain Harboe, frygter for at Melchiors engagerer Læge hjemme. Ader faar 500\$ for Touren, og Krebs besørger saa hans Forretninger saalænge. Tænk dig, jeg har ikke seet Sophie Dam [113] – jeg føler det naturligviis meget tungt mulig at skulle forlade Westindien uden at have truffet hende; men det faaer vist at være. --- Med Dagmar kommer blandt andet 2 Tdr. Sukker – jeg skal i det Hele see at gjøre mig saa velkommen som muligt. Guavarom laves bedst ved at Mutter sender syltede Guavabær hjem, og at vi selv komme Rom derpaa, saa faaer man den Drik, som Du og de andre Nyboders Koner holde saa meget af – det Andet er noget stærkt Kram, som er meget dyrt og som Du ikke kan lide. Braag faaer 2 Demi-Johns, som Hovmester besørger – vi kunne gaae hen hos dem og faae en Snaps, naar vi ere tørstige – Jeg kan ikke tage syltede Bær hjem med, da de er out af season. Appelsinernes Tid er ogsaa forbi; derimod skal jeg prøve at tage nogle Ananas hjem med. Jeg samler naturligviis voldsomt paa Conchylier og haaber at faae en net Samling til Drengene. Et Mahognitræ er udseet at falde for Øxen, og 2 Kokostræer vente paa Marineministerens Ordre for at levere deres Frugt. Hvad der i denne Tid beskjæftiger Alles Hjerner (Du veed, at Smaating kunne gjøre det) er, at 8 Herrer og 8 Damer forleden Dag bleve mulkterede med 2\$ pr. Ansigt, fordi de reed i Galop igjennem Christiansteds Gader; 3 af vore Off. vare derimellem. Det var fuldkommen i sin Orden, at han mulkterede dem; men Maaden kunde have været en heel Deel heldigere. [114] ---

Lørdag 11. April. --- Det er idag een af disse behagelige vestindiske Regndage, som Planterne holde saa meget af; men som bibringer os andre Dødelige forskjellige Lidelser, saaledes sidder jeg her i mit Lukaf og sveder Tran, fordi Alt maa være tillukket for Regnen. --- At Alt er vel herombord behøver jeg vel næppe at tilføie, da jeg jo ellers havde omtalt det – Vi have en heel Deel Saar og Bollen Fingre blandt Folkene; men ingen alvorlige Sygdomme, kun 2 paa Hospitalet. Jeg tænker, at St. Thomas idag eller imorgen bliver erklæret for normal med Hensyn til Sundhedstilstanden, og vi komme saa til at opholde os der nogen Tid. ---

[Til Datteren Cathrine]

Skjærtorsdag.

Min søde lille Pige. Du har vist engang skrevet til mig uden at faae Svar; saa derfor faaer Du det denne Gang, og det med danske Bogstaver, som jeg tænker, at Du kan læse. Moder skriver i hvert Brev, at hendes Høne er sød og god – der har glædet mig meget at høre, og det var jo ogsaa Synd mod stakkels Moder, naar Børnene ikke var gode; hun kan jo have nok at tænke paa endda. Du kan tro at Du vilde mere Dig godt, om Du 1 Dag kunde besøge Grandmama paa Bülowsminde; der er saamange Børn og 5 Hunde at lege med, og saa er der Duer, som ligge paa Æg og mange andre Ting – 2 Æsler ikke at glemme. I Haven voxe Appelsin- og Citron-Træer og i Gaarden et Træ, der kaldes Panama-Træet, og af hvis Blade man laver Hatte. Der er en rigtig Chineser, der har lavet en Hat, som jeg maaskee skal have hjem til Eder. Ja, men naar kommer jeg hjem? See, det veed jeg ikke, men det bliver vel nok inden Sommerferien. Skal Du til Helsingør i Sommerferien? Du har vel stor Lyst dertil, saa Du faaer vel have Lov, endskjøndt jeg rigtignok vil savne min lille Pige meget. Drengene og jeg skulle gjøre lange Toure sammen, maaskee til Farum, nu ere de jo store nok til at gaae langt. Du er vel rigtig glad for Peter og passer ham, naar Moder ikke har Tid – kan Du ikke lære Fyren at gaae. – – – – Jeg skal idag paa Landet og skal see at faae et Sukkerrør og nogle Frugter, som jeg kan tage hjem, for at I kunne see, hvorledes de see ud.

Bülowsminde 17. April.

Det vil mere Dig, min kjære Anna, at see dette Brev dateret fra Bakken, hvor jeg nu har boet i 3 Dage og ret drevet; fra Vinduet i mit Værelse kan jeg see Dagmar; men det er ogsaa alt det jeg har havt med Skibet at bestille i denne Tid. Imorgentidlig gaaer jeg ombord og overtager mine gamle Forretninger, saa er den Sviir tilende. Vi modtog igaar allerede, ganske uventet, Paketten; den bragte os Breve fra vore Kjære i Hjemmet; men forresten ikke noget nyt. – – – – Iovermorgen gaae vi nu til La Guayra [115] – saa dermed gaaer Tiden til næste Pakets Ankomst, og naar vi kommer derfra, skulle

vi til St. Thomas for at faae Kul og Proviant, hvortil vi trænge; komme vi altsaa her til Basend mere, hvorpaa jeg tvivler, bliver det ikke før om en Maaned; jeg er meget glad derover; thi her er et Rykind ombord i Skibet, som næsten er for galt, og som jo bedst forpures ved at gaae tilsøes. — — — For det Tilfælde, at jeg ikke kommer hjem i Sommer, maa Du, som jeg tidligere har skrevet, see at faae et Par Værelser paa Landet i Sommerferien, dersom jeg fra 1. Mai faaer de 1500. Du har vel nok Lyst? og det var dog muligt, at vi til den Tid kunne komme hjem. Men faaer jeg kun 1200 — eller beholder de 800, saa maa vi vel suge paa Lappen, som vi jo ere temmelig godt vant til. — — — Det glæder mig, at Alfred er kommet i Næves Skole; men før Marinens Ordning er endelig vedtaget, kan der jo ingen Bestemmelse tages om hans Fremtid — bliver Drengen ved at yttre Lyst til Søen, da skal han engang ogsaa komme til at prøve den, saa er det jo muligt, at han bliver kjed af den — skjønt jeg rigtignok ikke troer det. Jeg kunde jo f. Ex. sende ham en Tour til Island paa 4 Maaneder med een af Skonnerterne; det er rigtignok en slem Lyst han der har faaet, thi det leder kun til yderst ubehagelige Skuffelser. — Efterretningen om Lorentz' Død [1116] kom her igaar, ligesom de forberedede dem til Gouvernementsbal, saa blev da det forpurret. Willa tog sig naturligvis ikke Efterretningen videre nær — Han var jo dog for længe siden død for hende. Din Fader skrev Dig vel sidst til, at det var afgjort, at han gik med Coolies til Calcutta, det er en meget slet Accord han har gjort, saa at han jo ikke lider noget ganske ringe pecuniært Tab; men man bør see Tingen fra den Side, at det ligefrem er nødvendigt, at han gjør en Tour — ikke for hans Helbred, der jo egentlig er god, men for hans Sind, der er i den Grad irriteret, at man næsten ikke kan tale med ham — — — Lad mig hellere vende Blikket og Tanken mod mit kjære Hjem, hvor der dog er en Fred og Ro, som man maaskee skal søge længe efter — det er ogsaa derfor, at det har saa stor Tiltrækning for mig, og naar vi skulle tale ganske ærligt, har det dog været mageløse, deilige, lykkelige Aar vi have levet sammen — Tænk paa vore hyggelige Aftener, naar vi alle sidde i Mørkning, og Alfred ikke kan sidde stille, og saa efter Thee, naar Urostifterne ere tilkøis, og vi faae os en luun Passiar eller læse i en god Bog — og tænk paa de mange deilige Toure, vi

have gjort sammen om Sommeren, og tænk paa, hvor meget vi holde af hinanden – er det saa underligt, at man længes hjem? – – – – Hvad skulle vi gjøre med Willy? Der er vel ikke Tale om Andet end at han skal være Læge, og saa er det vel bedst at lade ham blive hos Bonnesen [117] endnu et Aar. Alfred er vel opfyldt af Fortællinger fra den nye Skole. – – – – I den store Have ligger 2 vældige Stykker Mahognitræ, som skulde ombord; men Din Fader er bange for at hans Kærrer skulde gaae istykker, og derfor kniber det at faae dem ned. – Der er nu ingen af vore Folk paa Hospitalet; men Alle ere Gud skee Loy raske. Idag og imorgen er her Bazar i Byen til Fordeel for den engelske Kirke; men da jeg til Din Fordeel har bedre Brug for mine faae Skillinger, bliver jeg derfra. Vi have nu i lang Tid været fri for Jordskjælv til stor Beroligelse for Alle her – Sygdom er her heller ikke; men derimod dygtig Regn, saa at Øen er ganske nydelig og Alt seer godt ud for den næste Høst. Jeg skal have 2 Tønder Sukker med hjem, naar den lykkelige Time engang oprinder, at vi lette Ankeret for at gaae hjem. – – – – Jeg talte med Din Moder forgangen Dag om Eders Broderier, som Du sender til Handelen – hun siger, at det gaar meget langsomt af; men at det vilde være bedre, om Du vilde sende Dame-Handsker – dog ei Randers. Du har vel heller ikke megen Tid til at sye, min stakkels Anna. – – – – Nu stop for i Formiddag – Mere inden jeg gaaer i min vældig store Seng i Aften. – Kl. 9 Aften. I Eftermiddag have Oscar og Forvalteren besøgt mig, saa at jeg hver Dag har hørt Nyt fra Corvetten, hvor Alt er ved det Gamle. Imorgenformiddag gaaer jeg som sagt ombord. Kl. 1 aflægger Gouvernøren sin officielle Visit, og paa Søndag seile vi som jeg haaber for Godt, fra Basend. Vi have nu været her 4 à 6 Gange – Indseilingen er jo snæver, og hvad der er værre, Lodserne ei ganske sikke – det er derfor ikke værd at friste Skjæbnen; men lade det nu være Godt med Basend; jeg raader bestemt fra at komme her oftere. Der er jo desuden nu sundt baade paa Westend og St. Thomas, – – – – Jeg glæder mig ret inderligt over, at min Høne har begyndt at spille med Frøken Eckersberg [118]; men hvor kan Du overkomme det, min Anna? saameget mere som Du taler om at give Alf Undervisning i Engelsk. Du maa jo have en voldsom Udskrivning alene i Skoleløn.

– – – –

Dagmar 18. April. See saa, nu er jeg atter ombord i de gamle Folder og det gamle Vrøvl – Idag skulle vi have Visit af Gouvernøren, og dermed ender vort Ophold her i Basinet for denne Gang. – – – – Imorges – samtidig med mig – reiste Lambs fra Bakken, saa nu have de kun den engelske Consul paa Havensicht. Af Nyt er her forresten ikke videre – Vi interessere os jo naturligviis næsten lige saa meget for Congressen i Amerika, som for Rigsdagen hjemme, og jeg hører at den skal vedblive til 1. Juli – altsaa saalænge kan vort Ophold idetmindste let blive, dersom vi ikke blive afløste. HørKone, nu da jeg har seet Forholdene herude, er jeg glad ved ikke at være kommen til St. Thomas, og jeg maa give Dig Ret – her er ikke godt at være; men det er hverken Orkaner eller Jordskjælv, jeg frygter; men en meget daarlig Tone og saa naturligviis Usundhed, der er en ligefrem Følge af Griserie – Nei Tak – denne Gang har jeg faaet nok af Vestindien; det var Din Skyld, at jeg saae den i saa smukt Lys dengang; jeg har nok ikke seet Andet end Dig herude. Grosserer Melchior [119] er kommet herud med Paketten for at see, hvorledes hans Forretninger gaar – han ligger i Karantainen her ved Siden af os. – – – –

Dagmar, den 1ste Mai (i Søen).

– – – – Det var paa Bülowsminde, at jeg skrev mit sidste Brev; om Lørdagen overtog jeg mine behagelige Næstc. Forretninger igjen og fik saa alle Mutters Smaasager til Eder ombord, og om Søndagen seilede vi ned til La Guayra, hvor vi allerede kom om Onsdagen. Du maa have faaet en Hilsen igjennem Fru Krieger derfra, da hendes Mand sendte et Par Ord. Krieger reiste til Carracas og var elskværdig nok til at tage Giødesen med, hvad han egentlig slet ikke fortjente. Kofoed og et Par andre Off. toge op for 2 Dage, men Krieger og Giødesen blev der næsten 8 Dage – De skulde naturligviis rykke Regjeringen for Penge [120], men fik Ingen. Jeg satte ikke min Fod i Land i La Guayra og indskrænkede min Virksomhed til at 1) købe 12 Fl. Bitters og 25% Cacaobønner, 2) skyde Saluter og være høflig mod de mange Venezuelanske Admi- og Generaler, som findes der, og 3) vexle Morgenbreve med den danske Consul [121], som jeg

aldrig havde seet. — — — Seer Du Braëm [122], kan Du fortælle ham, at jeg i en venezuelansk Vice-Admiral fandt en gammel Bekjendt af os begge, en Lieutenant Ariens af den hollandske Marine, der for-
 elskede sig i et Par sorte Øine i Caracas, giftede sig med dem, forsøgte sig i et Dampskib paa Valencia Søen, gik fallit, og nu endelig er
 commanderende Admiral for hele Flaaden, bestaaende af 5 udsle
 Dampskibe og 5 rædsomme Skonnerter. Jeg troer nok, at Dagmar
 i Løbet af 1 Time kunde ødelægge den hele Stads; men salutere
 maatte jeg med 15 Skud; da Saluten var gaaet, sendte han Bud, at
 dersom vi vilde laane ham et dansk Flag skulde vi strax faae Svar paa
 Saluten. Vi traf en dansk Coffardieskipper, som havde været Fregat-
 Capitain i deres Tjeneste; men da han ingen Gage fik — tog han sin
 Afsked. Der var en Divisions-General ombord, som kun var 30 Aar,
 og da jeg fortalte ham, at jeg var 42, men kun Lieutenant, sagde han:
 »vil De bytte?» I Puerto Cabello traf jeg en dansk Consul [123] og
 Masser Vildtydskere; men det værste var, at Consulen synes paa gode
 Veie til at blive ligesaa tydsk som de Andre. En Sæk Caffé blev kjøbt
 og deelt imellem Krieger, Giødesen og mig — Du faaer saaledes 30% ;
 den kostede kun 20 sk Pundet. Er Du tilfreds for mit Kjøbmands-
 skab? Du seer jeg tænker paa Dig. Din Sherry ligger i Lasten og bliver
 udmærket; — — — Idag er det jo, jeg skulde være bleven Capitain
 — troe ikke, at jeg venter det; men deilig kunde det dog være at faae
 noget mere Gage, og saa havde jeg ogsaa Lov at længes hjem; vi gaae
 nu til Vestenden, hvor jeg haaber at finde Brev fra Midten af April;
 derfra skulde vi til St. Thomas at proviantere og have Kul — tage der
 næste Paket og saa — ja saa vides ikke meer. — — — Jeg veed ikke
 hvor — men jeg har fisket 2 smaa Patagons af Guld til Brystet i Din
 Skemise. Jeg har jo plyndret Dig for Dine, stakkels Kone. — — —
 5te Mai. Vestenden. Tak for Dit kjære Brev, som jeg fik imorges, min
 gudhengivne (Du var spydig, Mutter) Kone. Jeg er saa glad derover
 at jeg slet ikke har kunnet sove Middagssøvn, saa derfor tager jeg en
 rask Beslutning, reiser mig, beslutter at skrive til Mutter; men maa
 dog først sige 2 Ord til somebody. Jeg finder egentlig, at Du er noget
 naiv, lille Kone; jeg gad nok vidst, hvorledes vi skulle bære os ad
 med at spadserere til Farum sammen 4de Juni. — — — Jeg er egentlig
 fortvivlet af Længsel efter Dig — men hvad hjælper det — Jeg tænker,

at vi ikke kommer hjem, før vi faae Krig, og saa kan jeg lige blive jaget ombord i en Fregat og gaae paa Blokade – rare Udsigter. – – – – 8de Mai. Igaar var hele Besætningen her at tilbringe Dagen paa Anna-ley hos Plaskitt [124]; men da jeg havde en Anelse om, at Mutter maaske vilde komme herved, lod jeg de Andre gaae og blev ombord. Kl. 12 kom hun og hendes 2 Kyllinger (Villa og Gunda) ganske rigtig, og de tilbragte saa Dagen herombord til Kl. 6; Mutter fik jo Indholdet af Dit Brev og spekulerede strax paa at skaffe Dig Midler til at ligge paa Landet for. – – – – Iaften skal der være Bal hos Doctor Rafaels [125] og imorgen tidlig Kl. 8 seile vi til St. Thomas, som nu er fuldkommen sund. – – – – Du vil faae disse Linier omtrent paa vor Forlovelsesdag [126], min Anna, lad det blive en Festdag for Børnene, saa at de vænnes til at vide, at vi Begge betragte det som en Lykke at have fundet hinanden – det er jo nok en Onsdag; men maaskee varer deres Pintseferie saa længe; er Veiret godt, skulde Du spendere en Skov-tour paa dem. – – – – Idag er Dine Forældres Bryllupsdag; Gud veed, om de tænke derpaa – jeg spurgte Mutter, om hun huskede det. Hun sagde »Nei«, men hun husker det nok alligevel – Monongahela er da ikke kommet af endnu; men de vente hver Dag at faae den flot. Næstcommanderende har havt Bryllup med May Güllich [127], de boe for Tiden hos Forældrene, men kommer Skibet af, gaaer hun med det til Amerika; han viste mig forleden Dag sine 3 Søstres Portrait; de saae noget sikkre ud, og jeg tænkte ved mig selv »stakkels May«, hun er jo et reent Barn, og de ville nok tage hende under Behandling. – – – – 12. May. – – – – Vi ere i St. Thomas Havn og iværk med at foretage den nyttige og behagelige Gjerning at fylde Kul. – – – – Fra Gunda skal jeg hilse; hun og hendes Moder tager i Dag over til St. Croix for at tilbringe 1 Maaned paa Bülowsminde. – – – – Jeg har da besøgt Reimers. [128] Hans Kone er en prægtig lille Frue – ikke kjøn, men nydelig. Hele deres Huus minder mig en heel Deel om Vort, da vi havde været givt 1 Aars Tid. De have det sagtens lidt smaat; men de ere jo kun dem selv. De have havt megen Sorg i deres korte Ægteskab. Begge have de været dødssyge, og deres lille Barn mistede de; dette i Forbindelse med Jordskjælvet o.s.v. har jo gjort dem nok af det. Jeg spiste der igaar. Hansen, som var paa Xø sammen med os [129] er da constitueret Physikus og Garnisons-

læge her i St. Thomas. De sige, at han skal være noget ligegyldig mod Fattigfolk og derfor ikke afholdt. — — — Jordskjælvne er nu foreløbig forbi. Vi have ingen følt i lang Tid, og alt er saaledes roligt igjen. Du er da nu færdig med Hovedreparationen, og jeg glæder mig ret til at see et pænt Huus. Jeg har meget Træ hjem med, saa at det vil blive en Fornøielse at give Tegning til Stole o.s.v. og samle sammen til Betræk til dem. — Faar vi 1500, ere vi jo ovenpaa. Det kunne vi godt leve af, og saa har jeg regnet ud, at jeg maa paa Session til Efteraaret (5rdl Diæter), og at den maa betale en heel ny Ekvipering af Dit og Husets Linnedskab; det lader jo dog ikke til, at Du vinder det evige Linnedskab i Kunstfidslotteriet; de 50r, som jeg faaer herombord om Maaneden, gaar rigeligt med, og nogen Finantsoperation er denne Tour virkelig ikke. Nogen Øvelse heller ikke, og Fornøielse nu slet ikke. Du kan nok mærke, at jeg ikke er videre henrykt over Tourens Forlængelse. — Alle Officiererne og Chefen befinde dem særdeles vel. Vi have 3 Mand paa Hospitalet i Vestenden. 1) Quarttermester Michelsen, 2) Heelbefaren Theobaldus Jensen og 3) Lægsrullemand Niels Larsen [130]. No. 2 er temmelig syg af Mavetilfælde — De andre ere ikke videre angrebne. — — —

Dagmar — Basend — 19. Mai.

Min elskede Anna. Tak for Dit kjærlige Brev fra Slutningen af April. Det traf os i St. Thomas under temmelig triste Forhold og virkede som en varm Solstraale paa en sludfuld Dag. Jeg skynder mig nu at skrive Dig nogle Linier at sende med første Leilighed, for at Du ved Rygter og Avisfortællinger ikke skal blive unødvendig foruroliget — Sagen er, at vi allerede efter et Par Dages Ophold i St. Thomas Havn havde et Par Febertilfælde ombord, som Doctoren ikke videre ændsede, da Sundhedstilstanden forøvrigt var god, baade ombord og iland. Den ene af de Syge, Overconstabel Bodi [131], blev imidlertid den 15. betydeligt værre og sendtes paa Hospitalet iland, hvor han et Par Timer efter døde, efter Lægernes Udsagn af guul Feber. Samme Dag sendtes alle de andre Feberpatienter iland, og den næste Dag døde 1 af disse, Heelbefaren Rasmus Petersen [132] af Strynø, ligeledes af

gul Feber. Disse Dødsfald virkede naturligviis i høi Grad mistrøstende. Folkene bleve forskrækkede, bleve syge, og i Løbet af 15. og 16. bleve 21 Mand sendte iland i St. Thomas; af disse vare dog kun faae synderligt angrebne. Den 16. forlode vi St. Thomas efter at have modtaget Paketten, og efter at have hørt, at alle de syge efter Omstændighederne befandt dem vel. Skibet var allerede den 15. blevet røget nede og tilstrækkeligt udluftet. Den 16. forlode vi som sagt St. Thomas for at søge St. Croix, hvor vi ønskede Gouvernørens Tilsladelse til at søge Nord paa, men kun under den Forudsætning, at vi kunde faae en dygtig og erfaren Læge ombord. Sygdommen var imidlertid ikke standset; næsten hver Time meldte Folk sig syge, saa at vi ved vor Ankomst uden for Basend atter maatte sende 15 Mand iland der, af disse var dog kun 1 haardt angreben. Din Fader kom strax ombord, og da vi for ham omtalte at gaae Nord paa, og spurgte, om han var villig til at gaae med, fraraadede han det paa det bestemteste; vi kunde ikke vente at træffe gunstigere Klima paa denne Aars-tid før paa Høiden af Bermudas, altsaa først efter 8 Dages Seilads og i denne Tid kunde vi, naar Sygdommen blev ved, som den var begyndt, have Skibet fuldt af Syge, uden gode Midler til at pleie dem, uden at kunne skille Syge fra Sunde og uden at kunne skaffe Forfriskninger fra Land. Han raadede os til at gaae ind i Basend, iagt-tage alle mulige Forsigtighedsregler og sende de Syge til Hospitalet. Der blev nu af Gouvernøren og begge Lægerne, Knudsen og Aagaard [133], holdt et Slags Raad, og Bestemmelsen blev altsaa at gaae herind, hvilket synes at være det rette, thi igaar blev kun 2 let angrebne sendt ind og idag kun 1, Lieutenant Caroc. Sygdommen synes saaledes foreløbigt standset. Efter min Mening, som Din Fader nok ogsaa mener, er det den almindelige Klimafeber, som i de 2 Tilfælde, som medførte Døden, have udartet til gul Feber, fordi de ikke itide ere sendte iland. Hagen anede ikke Sygdommens Beskaffenhed; han havde aldrig seet et guult Febertilfælde. Det var rørende at see Folkene - de vilde ikke forlade Skibet - og vilde ikke selv melde dem syge; men det var godt at see, naar de feilede Noget. Du seer, min Anna, at vi saaledes have haft Sorg ombord, og det er jo een af de Tilskikkelser, som vor Herre engang imellem paalægger os at bære; men tungere er det at see dem, som skulde understøtte Een, tvært-

imod at søge at udfinde, om der fra Skibets Side ikke skulde være begaaen Feil, som er Skyld i Ulykken. Det er naturligviis Skibets onde Aand – Giødesen –, der søger, selv for Folk iland at godtgøre, at Grunden ligger i noget Vand, vi have faaet i St. Thomas, endskjøndt beviisligt det ene Tilfælde, der senere medførte Døden, indtraf før Vandet var kommet ombord. Da vi gik fra Cadiz, havde vi endeel Mavetilfælde ombord [134] – »det var Vandet, som vi destillerede, nei man skulde naturligviis forsyne sig fra Land«. Her i St. Thomas fyldte vi fra Fortet. »Vi skulde naturligviis have taget fra en Vandbaad«, og hvorfra faae de Vandet? fra Cisternerne. — — — Du maa nu ikke ængstes, min Anna; jeg haaber forvist, at jeg, inden jeg slutter dette Brev, skal kunne melde Alt vel igjen; men skulde det ikke skee saa snart, da husk Dine egne ofte gjentagne saa sande Ord: »Vi staae i Herrens Haand, og hvad han bestemmer, maa skee.« Jeg har gjort min Pligt efter bedste Evne, hvilket jeg ogsaa troer, at de Fleste erkjende; og at her i Skibet er gjort, hvad der kunde gjøres for Sundhed, er jeg vis paa; men Skibet er i sig selv varmt og nu efter Bagerovns Anbringelse ikke egnet til at gjøre Tjeneste i et varmt Klima. – Skal Schmidt have Diana herud, da fraaad ham at tage Bagerovn ombord; det var mine første Ord til Krieger, da jeg fik Commando – »lad os blive fri for Bagerovn« – og see at vælge Deres Off., begge Dele forkastede han; nu sidde vi i det. Jeg har naturligviis gaaet meget om de Syge, medens vi havde dem ombord, er endeel træt og har i et Par Dage været lidt medtaget; det er derfor muligt, at jeg nu, da Alt synes bedre, tager et Par Dage op paa Bakken, dog vi faae see imorgen. Dit Brev under disse Omstændigheder var naturligviis den bedste Trøst; men saa fik jeg med Paketten et nydeligt Brev fra Admiral Van Dockum, hvori han lod mig vide, at jeg kunne betragte mit Avancement til Capitain som sikkert, da det allerede var kommet til Forfremmelsesraadet; det var nydeligt af ham; — — — *Den 20. Formiddag.* Ingen angrebne og gode Efterretninger fra Hospitalet; men »Ingen kjender Dagen, før Solen gaaer ned«. Som Følge af det omtalte Brev fra v. Dockum antager jeg, at Du nu maa vide, at jeg er avanceret, og at Du har taget de Værelser i Farum, som Du omtalte, at Du kunde faae i Sommerferien; det er dog muligt, at jeg for en 8 Dage kunde komme til at være sammen med Eder derude;

thi hør nu vort Haab. Vi høre fremdeles Intet til Underhandlingerne med Amerika; de ere rimeligviis gaaede i Vadsken, og kommer her ingen gode Efterretninger fra Amerika om den Sag med Posten 29. Juni, saa er Sagen formodentlig udsat. Gerson [135] gik med Proviand til os fra Kbhvn. først i Mai og kan altsaa ventes sidst i Juni, saa dermed kunne vi ogsaa paa samme Tid være færdige; der er for Stemningen ikke Spor af Grund til at holde os her i længere Tid, og endelig sætter Orkantiden ind i Juli. Alt dette bringer os til at troe og haabe, at vi komme til at gaae herfra senest de første Dage af Juli; vi ville da kunne være hjemme henad 10. August. Commandoen kan være strøgen den 20. – og saa – ja saa er Sommerferien forbi; det var en daarlig Regning, men kan ikke være anderledes desværre, med mindre Ungerne kunne faae lidt Prolongation (8 Dage til 1. Septbr) af Ferien. – – – – Hvor jeg skal forkjæle Dig, naar jeg kommer hjem til Dig, og det lover jeg Dig – faaer jeg 1500, skal jeg ikke et Øieblik længes efter at komme bort fra Dig før Foraaret 1869, maaskee ikke engang da – en lille Sessionstour regner jeg ikke. Det bliver jo mageløst at kunne leve af sin Gage. – – – – Forlovelsen imellem Peter og Charlotte Bentzen er declareret – Dreyers [136] ere her i denne Tid, saa at der atter er fuldt paa Bakken. Charlotte er langt fra at være smuk – tværtimod, hun seer noget suur ud; men jeg troer nok, at hun er en flink og fornuftig Pige, som vil forstaae at holde Fyren i Ørerne, hvortil han vel trænger. Han, saavel som Din Fader, tjener jo svært ved Dagmar. – – – – 21. Mai. Idag have vi sendt 1 Mand paa Hospitalet; men han havde ikke Feber, men Mave-tilfælde. – – – – Fra St. Thomas havde vi Efterretninger iaftes. – Alle vare i god Bedring. Slipper vi med de 2 Mand døde, er det jo mageløst; men der er ogsaa gjort Alt muligt for at udrødde Sygdommen – Vadsk – Skuring og Udluftning i en Evindelighed. Krieger er rask og tager Sagen meget fornuftigt. Saasnart Folkene ere vel nok til at komme ombord, gaae vi Nord paa for ret at luften Skibet og friske Mandskabet – jeg tænker at det bliver i næste Uge. – – – – lad mig nu see, at Du holder Humeuret oppe paa Fru Krieger og de andre Fruer, Du maatte træffe, Du selv er jo saa fornuftig, at jeg ikke frygter for Dig, thi Du indseer jo, at jeg har skrevet Alt, saaledes som det er, og hører Du andre Rygter, da troe dem ikke. Der er nu ikke en

Smule iveien, endskjøndt det for et Par Dage siden saae broget nok ud. Men Sygdommen bliver nu taget itide; de Eneste, som have det mindre godt, ere 3 Mand, der ligger paa Vestenden, som bleve lagte derind for ganske andre Sygdomme før Epidemien udbrød ombord; men som *nu* have faaet Feber paa Hospitalet der. Vestenden er jo et Feberhul og Doctor Holm [137] et Fæ. Jeg selv var noget træt af alt dette; men er nu atter heel rask; men Mutter var bange jeg var Dødsens, fordi jeg ikke kom til et party de havde deroppe; men saa kom jeg igaar og beroligede hende. Jeg har en heel Deel Hjertebanken, saaledes som jeg før har faaet det ombord; men det er Mangel paa Motion, som er Skylden, og gaaer over, naar jeg kommer hjem til Konen. — — — Af Nyt Intet — jo, Simmelkjær opgiver Hospitalet og gaaer hjem til Efteraaret. Doctor gaaer jo til Ostindien — Capitain Jacobsen skal have Hospitalet. Havnemesterposten i St. Thomas synes fremdeles at være ledig [138], thi der var Forespørgsel, om nogen af Off. herombord havde Lyst til Posten, men der var ingen Liebhave; jeg turde ikke for min Kone. — — — Du har vel hørt, at Jette Gad [139] er død — Familien er gaaet hjem. Riises ligesaa [140] — Alle ere lede og kjede af Westindien og hige hjem. — — —

Dagmar — Basend — 24de Mai.

Min Anna. Jeg føler mig mere end almindelig lowspirited i Dag og søger derfor min lille Trøsterinde, som saa tidt har forstaaet at sprede Skyerne. Jeg havde nær sagt — gid jeg havde Dig her — men det mener jeg ikke — Gud skee Lov, at Du er i Danmark, der med sine Bondevener og Vrøvlehoveder dog er langt lykkeligere end mange Steder paa Jorden; om denne Tour ikke har været til andet Gavn, saa har den grundigt helbredet mig for min Lyst til Vestindien. Jeg antager, at Du omtrent den 10. Juni vil have faaet et Brev fra mig, som sendtes med en fransk Post over St. Nazaire, som maaskee har foruroliget Dig noget, da det meldte, at en Feberepidemi var udbudt ombord i Dagmar, og at denne i to Tilfælde er udartet til guul Feber og har havt Døden tilfølge; — — — Vi have i de sidste Dage vel maattet sende 3 Mand til paa Hospitalet; men hverken for dem eller

for de øvrige, som ligge paa Hospitalerne er der den mindste Fare; om 8 Dage mener Doctor at vi ville have de Allerfleste ombord, og saa gaae vi tilsøses at faae frisk Luft. I det Brev sendte jeg ogsaa en Liste over de Syge, der er nu 43 ialt; det er jo mange; men de Fleste feile meget lidt. --- Paa Bakken have de det godt - Peter og Charlotte give de Nyforlovede, skjøndt Forlovelsen nok har varet i 2 Aar. Mutter og Villa tale om en Tour hjem; men derved bliver det vel, og Ader higer efter at komme afsted paa sin ostindiske Reise - Han er uendelig kjed af at være her, og da der dog maatte gjøres en Forandring, anseer jeg denne Tour for at være kommen ret beleiligt. Skibet - Dorothea Melchior - er endnu ikke kommet; det skal bringe Muler fra Buenos Ayres. --- Paa Fredag ventes Post fra Amerika og vi faae da see, hvad Yankee'erne sige; de have vist næppe betalt endnu, og før er der jo ikke Tale om Øernes Overlevering. De have vist drevet endeel Humbug med Sagen. Kjøbesummen er jo rigtignok ogsaa utrolig høi. --- Fik Du en Hat 4. Juni? Kunde Du nok gætte, fra hvem den kom? Jeg veed nok, at Du tænker paa mig; men jeg glæder mig saa mageløst over hver en fornøiet Mine, jeg seer i Dine Øine, og kan Du huske, da Du fik Plougs Digte? Du var saa glad for den Ubetydelighed, at det ikke er saa underligt, om jeg gjerne ofte vil see Dig saadan; ja var jeg riig, saa skulde jeg hverken drikke eller svire, eller gjøre Middagsselskaber; men glæde Andre - det er dog den største Glæde, og Du skulde hver Dag see en nye Overraskelse. --- Imorgen - vor Drengs Fødselsdag [141] antager jeg, at jeg tilbringer paa Bakken; gid vi maa faae Glæde af ham; han er jo en god Dreng; men næppe født under nogen lykkelig Stjerne. --- *Tirsdag den 26.* --- Din (og min) Drengs Fødselsdag feirede Ader herombord. Efter Bordet kjørte vi op paa Bakken og saae til Mutter, der var Solo med Fru Bentzen, da de unge Folk vare paa Ridetour. Idag skulde Din Fader og Peter spise hos Krieger herombord, og imorgen er der Sviir hos Hr. Dam paa Libanon-Hill [142]; men da jeg ikke holder af dette Forvalter-Commers, er jeg meget glad ved at skulle kjøre ud med Mutter at gjøre et Par Visitter. Efter Pintsen ville vi gjerne ud at seile - meget imod Gouvernørens Villie, der jo allerhelst vil have os liggende udenfor Gouvernementshuset hele Tiden. --- Johnson, Præsidenten i Nordamerika, er nu fri-

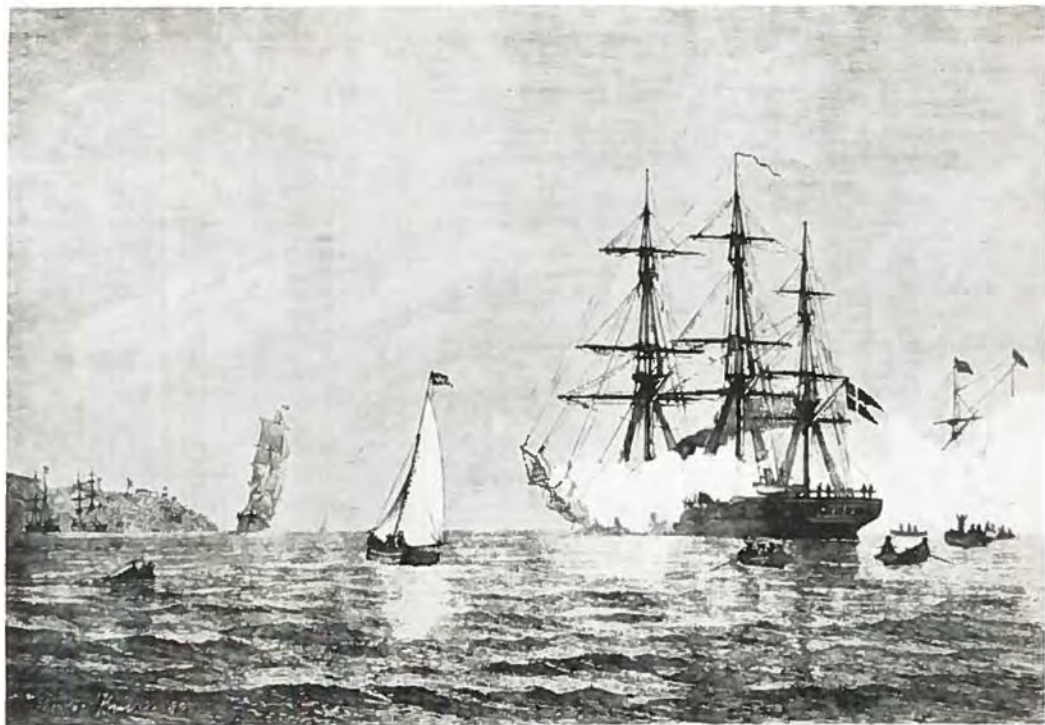
funden, og man haaber, at St. Thomas og St. Jans Salg skal afgjøres i en Fart; men saa er det, at Birch er bange for Stemningen her paa Øen skal være ham for meget imod, og det er egentlig for den Eventualitet, at han holder os. Bare Ministeriet dog vilde sende Diana herud; før faae vi ikke Lov at gaae. Alt var jo kun beregnet paa 8 Maaneder, og derfor ere vi tilkort med Alt. ---- Kan Du erindre den rædsomme Stank her var ombord i Skibet den første Gang vi vare ombord i Flaadens Leie, den kom af Mangel paa Renselse af Last og paa tilbørlig Udluftning, medens Skibet laae aftaklet - den har jeg kæmpet med hele Touren; men endskjøndt der er vadsket og pjadsket - og tørret op og røget og udluftet, er det dog stundom rædsomt at indaande, og den er næsten til at fortvivle over. Naar vi sæbe af den ene Dag, er der lige saa sort den Næste - nei det er infamt væmmeligt at være Næstcommanderende. ---- Vi fik tilsendt det Nummer af Ill. Tidende [143], der fortæller om Monongahelas Afløbning. Billedet var temmelig daarligt og gjengav kun slet hele den livfulde Begivenhed. Den er da nu kommen flot - dens Chef har min fulde Beundring. Den Admiral, som man siger skal være Gouvernør her paa Øerne, har været her; men man siger, at han nu er seilet paa Grund ved Martinique. Krieger er meget bange for Amerikanerne og seiler næsten afveien for dem, hvilket jeg *ikke* finder ganske rigtigt - deri ere imidlertid Gjødeseu, Jacobson og han enige - mærkværdigt!!! Idag er Ltnt Caroc atter kommen til Tjeneste ombord; der var den første af vore Syge - de Andre følge vist snart efter. Nu veed Du, hvorledes vi have det, og, er Du blevet urolig over mit Brev via St. Nazaire, saa maa dette da aldeles berolige Dig og de andre Fruer. ---- Vinder Braag aldrig en Smule i Lotteriet til os? Han burde dog virkelig see at kunne overraske mig med et Par Skillings Penge. Naar Braag bliver Capitain, tænker jeg at de flotter dem med en Arving. ----

---

St. Thomas 4de Juni.

Min Anna. Vi tænke dog vist en heel Deel paa hinanden denne Dag, der for saa mange Aar siden lagde Grunden til mange - mange lykke-

Korvetten »Dagmar« forlader St. Thomas (Illustreret Tidende, 1880); jfr. S. 134.

lige Timer; vi komme vel nu aldrig til at fortryde, at vi forlovede os, da vi hidtil ikke have gjort det; men man seer jo desværre saa hyppigt, at et længere Ægteskab fører en vis Ligegyldighed eller Kulde med sig – gid det aldrig maa blive Tilfældet med os, men gid vi altid maa blive for hinanden, hvad vi nu ere – trofaste og hengivne Venner. Mutter sagde forleden Dag, at vi vare som et Par Forlovede; det er den største Compliment hun kunde gjøre os efter de 16 Aars Samliv. Aftenen er som dengang stille, maaneklar og smuk, og naar jeg nu i mit Ansigt og Hænders Sved har skrevet lidt til Dig, skal jeg op paa Dækket og sværme og gjenemgaae vort Liv; det har man jo saa godt af. Dit Brev fra medio Mai modtog jeg iforgaars, og skjøndt jeg blev glad ved at see Eder Alle vel, blev jeg inderlig bedrøvet over, hvad Du skrev om lille Peters Ryg – Ader siger rigtignok, at det har Intet at betyde, og Mutter siger, at Du selv havde en Skade i Ryggen, før Du kom herud; men det kan ikke berolige mig. Imidlertid er der kun een Ting at gjøre, dersom det udvikler sig, og det er jo før jo hellere at sende Drengen til Westindien, hvor jo han faaer den bedste Pleie, og hvor Klimaet jo er saa mageløs fordelagtigt for al Kirtelsyge, hvilket jo maa være Aarsagen. — — — Tal med Onkel Peter [144], spørg om det er rettest at faae ham til at gaae i en Gangkurv, dygtig med Tran, og Søbade, samt Gnidning med Brændeviin ned ad Ryggen. Lad ham være uafsladelig i Luften, og er det nødvendigt, da tag paa Landet med ham. Kort – spar Intet – det er jo Drengens Velfærd om at gjøre, og der maa i fornødent Fald hellere spares paa Udgifterne til de andre Børn; med Guds Hjælp retter det sig vel; — — — Som Følge af den megen Sygdom er jo Skibet nu ikke mere hvad det var – Folkene arbeide tungt og langsomt, og Du kan troe, at det er ubehageligt at see nedbrudt, hvad man i 8 Maaneder har arbejdet paa at opbygge – et dygtigt og flinkt Mandskab; vi er nu ikke stort videre end da vi havde været 1 Maaned i Søen. Naar hertil kommer, at Folkene snart ingen fleer Klæder have, og at ingen kunne faaes herude til nogenlunde rimelig Priis, samt at den gode Krieger nu aldeles synes at have opgivet at have noget med Skibet at bestille, saa kan det ikke undre Dig, at jeg er træt – inderlig træt af det Hele og ønsker det endt. Du blev dog lidt urolig, Din stakkels Kone, ved mit Brev over Frankrig; jeg var

selv daarlig i de Dage – havde stundom Feber om Natten – var træt; men vilde under de Omstændigheder ikke forlade Skibet, før det var højst nødvendigt, endskjøndt baade Krieger og Doctoren raadede dertil; jeg troer, at det hjalp, at jeg blev og havde Noget at gjøre – – – . Kan Du tænke Dig en Cuur, som jeg selv ordinerede – 4-5 Glas Lemonade, saa suur som mulig – om Dagen og 1 paa Køien; et stort stukket Tæppe over mig om Natten, saa at jeg om Morgenen næsten svømmede i Sved og saa et Styrtebad Kl. 4½ om Morgenen – der er intet som Lemoner for Feberen – det er et gammelt creolsk Middel. – – – Du vil modtage en Hilsen fra mig med Khr. Carstensen, som igaar rejste Hjem over Amerika. Han skulde overlevere Øerne, men er bleven kjed af at vente. – – – Vil Willy studere til Doctor, bør han jo i Metropolitanskolen og kan altsaa godt gaae 1 Aar endnu hos Bondesen. Han er jo dog kun 8½ Aar og kan uden Skade blive der; men Fyren plager Dig vel for at komme ud, nu da Alf er bleven en Næverod. – – – *Dagmar 7. Juni i Søen.* Vi ere rigtignok nu paa Veien til Martinique; men jeg har ingen Tro til, at vi komme der; thi Vinden er daarlig, og det vilde være Barbarie imod vore Syge at forvandle det nu kjølige Skib til en Bagerovn ved at sætte Damp op, desuden vil Krieger have Posten med Paketten den 14. og vil da være i St. Thomas – Alle – eller de fleste af de Syge, vi fik omb. i St. Thomas, ere desuden meget svage, nogle have faaet Tilbagefald, og det vilde vel hverken være godt eller rigtigt under disse Forhold at anløbe en fremmed Havn, hvor vi maaskee endog blev afviist og i alle Tilfælde mindre vel seet. Vi have bredet Madratser ud her agter under Solseilet og her ligge de Daarlige og nyde den friske Søluft til en Kop Havresuppe, og skulle de nogenlunde komme dem, maa det da være under saadanne Forhold; jeg troer nok, at der gives adskillige blandt Off., som ere angste; men det kan være det Samme, og jeg har ikke ventet Andet; Gudskeelov, at man ikke lider af den Skavank; thi det er et slet Exempel for Folkene. – – – Paa Bülowsminde have de det godt; men alle deres boarders har forladt dem, saa Alt er ledigt – Ader venter at komme afsted midt i Juli – altsaa om 1 Maaned – eller omtrent paa samme Tid, som vi vente at gaae hjem; denne Reiseudflugt holder ham ved lidt Humør. – – – *St. Kitts [144a] 10. Juni.* Til Martinique kom vi ikke;

men da vi dog syntes at vi skulde ind et Sted, toge vi herind paa denne Ø, der udmærker sig ved sin gode Salep; den koster 24 Sk Pundet, og jeg skal bringe 16⁸ hjem til Dig; dermed er jeg ogsaa færdig med Indkjøbene her i Westindien – jeg troer ikke, at jeg har glemmt noget – – – – Paa Bülowsminde staaer en Kasse med Pebere og Tanyan, jeg haaber da, at de sender den. De sidste Dages Seilads har haft en udmærket Virkning paa vore Syge, der næsten Alle nu ere til Tjeneste – men saa have vi jo endnu 20 liggende paa Hospitalerne. Forresten vilde jeg ønske, at vi vare blevne fra St. Kitts; thi da vor Salut skulde besvares inde fra Fortet, gik en Kanon for tidligt af, dræbte en Mand og saarede en Anden; det er altid kjedeligt at være endog uskyldig Aarsag til en saadan Ulykke; de vare begge engelske Soldater. Det er forresten en yndig, frugtbar Ø; jeg har aldrig været her før og komme her sagtens ikke mere. – – – – 11. Juni. – – – – Der er formentlig yndigt hjemme i denne Tid, og jeg tænker, at Du gjør lange Toure med Børnene paa deres Fridage; kommer jeg tidsnok, skulle vi have os en ordentlig Skovtour i Wiernervogn og Middagsmad i Magasinet; jeg tænker, det vil mere vore Smaafolk; det bliver en stor Sviir at kunne lægge sig under et Bøgetræ og see Ungerne tumle omkring, og nu og da faae sig et Slag Pind med dem. – – – – Hils dem Alle i Farum [145] og Helsingør – August og Carl – Seer Du nogensinde noget til dem. Carl har jo allerede 2 Børn. [146] Jeg tænker sommetider paa, at det kan blive morsomt at gaae omkring at see sig om i Kbhvn med sort Hat og graae Frakke; men saa vidt jeg husker, havde jeg nok af det forrige Sommer. – – – – Drengene kan du hilse fra Oscar; han er en meget flink Dreng, skjøndt lidt affecteret. Han er en stor Konchyliesamler, og mit Lukaf er næsten fuldt af »Sjældenheder«, som han kalder dem; – – – – En Mand, som jeg er kommen til at holde meget af herombord foruden Krieger, er Maskinmesteren, Major; det er en prægtig Fyr og det glæder mig, at Cathrine og hans lille Pige [147] ere blevne Veninder, især da det er en sød lille Pige – det kunde man see paa hendes Øine – Jeg tilføier nu en Liste paa de Syge og dermed Gud befale. – – – –

Min Anna. Det var en herlig Post, som Dampskibet Neva bragte os for 2 Dage siden, og der var stor Jubel herombord ved Tanken om en snarlig Hjemreise; vi gjorde allerede Regning paa at kunne gaae herfra den 21. Juni; men det var Regning uden Vært; thi Gouvernør Birch har af nogle, os og Alle ubekjendte, Grunde besluttet at beholde Corvetten herude indtil videre, vi alle Tilfælde til først i Juli, til hvilken Tid han dog mener, at den vil kunne undværes – Alt under Forventning af Dianas snarlige Ankomst, som der staaer i hans Brev – Hvad Manden venter, maa han selv vide – det maa vel være Oprør – det er det Eneste – thi Øernes Salg har han Intet med at gjøre, og nogen Overlevering kan der desuden naturligviis ikke være Tale om, før Diana kommer; vi bleve jo dygtigt ærgerlige over denne nye Skuffelse; men forhaabentlig har den kun 8 Dages senere Afgang herfra til Følge, og hvem veed, hvorfor det er godt; vi skulde allenfals have ventet Gersons Ankomst; den bringer jo Proviand, hvoraf vi skulle forsynes for Hjemreisen og efterlade Resten til Diana. Den ventes hver Dag; men har dog kun været 5½ Uger hjemme fra. Altsaa Kone – det bliver forhaabentlig først i – lad os sige 5te Juli, at vi forlade Westindien, for at gaae lige hjem, saa kunne vi være i Kanalen de sidste Dage af Juli, gaae vel i en Havn for Kul, og Du kan saa vente os imellem 1. og 10. August – nu faae vi see, om det slaar til – Commandoen kan da være strøget 14. August – det er netop 11 Maaneder siden den heistes. – – – – Jeg glæder mig, men tør dog ikke rigtigt – jeg veed ikke – men det er, som om en tung Sky hænger over Hovedet [148] – jeg er saa vant til Skuffelser, at jeg ikke tør troe paa Muligheden af den Lykke at komme hjem og kunne leve i Fred uden Næringsсорger – naa – Lad Tiden vise, hvad der skal skee, og Vor Herre give os Kraft til at bære, hvad der vil komme, paa rette Maade. Dorothea Melchior er kommen hertil igaar, lossede sine Muler og afgaer om 4–5 Uger med Kulierne og Din Fader til Calcutta. – – – – jeg er bleven gammel som en Oldmand – alvorligt talt – jeg er bange, at Du vil see stor Forandring paa mig. De ere alle herombord betydelig forældede – Krieger især paafaldende – Jacobson er næsten graae – Gjødeseu er

nu bleven tyk og oppustet – Doctoren som en Olding – Kofoed skaldet og jeg ditto ditto. Det er en net Samling, Dagmar møder med.

---- *St. Thomas 20.* Endnu ingen Gerson – men han er nu 6 Uger hjemmefra, og vi venter ham sikkert i næste Uge. Den Uge skal aldeles helliges til at forberede Skibet til Hjemreisen, saaledes at vi paa en anstændig Maade kunne presentere os for de respective Fruer;

---- jeg har jo en heel Deel Træ hjem med, og da Tømmermanden herombord nok ogsaa gjerne vil arbeide for os – saa faaer han at concurrere med Bjerneboe [149], og Du faaer en Trappespringer mere; jeg troer rigtignok ikke han er saa flink som Bjerneboe; men han har Kone og Børn. En Skrivebordsstol til Dig, en Tabouret til Fortepianoet og diverse Stole har jeg foreløbig tænkt paa. Søster maa ogsaa have en lille Ting til sit Værelse. ---- Du kan forresten troe, at jeg er lidt mere end almindelig spændt efter at vide, hvad det bliver til hjemme. Det synes jo, som om Ministeren tvinges til at reducere eller rettere til at afskedige en Deel, for at skaffe de Tilbageblivende bedre Kaar – Hvem vil han afskedige? De Uduelige? Ja, men hvem er det? Det ved vist Suenson næppe. De Gamle? eller de ifølge Aldersgrænsen for gamle – Ja, det var jo en heel Deel nemmere; vi vente naturligviis ikke at høre noget derom herude; ---- Hvem skal have v. Dockums Embede? [150] Antonius Krieger [151] søger det af alle Kræfter; men det bliver da vel givet til en af de Off., som gaae af; det er jo en Lykke, at stakkels v. D. fik Ende paa sine mangleaarige Lidelser. Livet har ikke været noget Paradis for ham. Gud veed, hvor længe stakkels Rothe [152] gjør det herude; han er i høj Grad ynkelig og vil saa gjerne hjem; men Konen, der kostede ham herud, har beordret ham til at blive herude; han er nok mere end almindelig under Tøflen; ---- Veed Du, hvem der forresten er mere under Commando af Konen end gavnligt? Det er Krebs [153]; hun generer sig ikke for at skjænde paa ham i Fremmedes Paahør, især naar han taber en Solo. Han skal jo afløse Din Fader, naar han gaaer til Indien, og der har i den Anledning været temmelig storartede Forhandlinger, der skal vise lidt Nærighed hos de gode Krebsfolk. Krebs fortjener jo dobbelt, naar Din Fader tager bort, og burde jo altsaa være lidt rimelig til Gjengjeld. 24. Juni. ---- Jeg har i lang Tid ikke seet vore Venner paa Bülowminde; men paa Fredag

spise vi hos Apotheker Faber og træffe der Ader og Peter. Din Fader har vel travlt med sin Reise, der nok omtrent skal gaae for sig 15. Juli; vi forlade saaledes omtrent samtidig Vestindien ad forskjellige Veie. Alle Mennesker reise hjem, hvilket forsøder Afskedens Bitterhed for de unge Mennesker. Igaar havde Capitainen et Middagselskab for de 2 Hrr. Skousbo, Plaskitt og Apotheker Faber. --- Vi faae en ung Lieutenant Suenson [154] med os hjem; det er Ministerens Søn; han har været med Dorothea Melchior; men da hans Permission er ude, maa han forlade den. Fru Harboe [155] skal gjøre Barsel i August, saa hun maa hjem med den første Leilighed --- Kan Du huske en Ven af Peter Wittrog [156] en rædsom Børste lydende Navnet Max Plaskitt? [157] Han var Sømand; men er nu herude til Skræk for hans Broder og alle Mennesker. Broderen er en meget net Mand - Eier af Annaley - der var ham, som var herombord igaar. Kan jeg rive mig løs fra Skibet, kunde jeg have Lyst til at tage derop til Annaley imorgen - der skal være saa smukt. --- Du veed nok, at jeg holder meget af Folkene herombord - de ere i det hele saa skikkelige - jeg har en stor Lyst til at lade en Fotograf komme ombord en Morgenstund og tage en Gruppe af dem, saaledes som de gaae ved Spulingen - mon det vilde blive meget dyrt? det skulde naturligviis være, naar vi kom hjem. - Jeg tænker, at jeg faaer et saadant Hjerteslag naar jeg lader Ankeret falde ved Kbhvn, at det farer mig ud af Livet - saasnart jeg bliver en Smule bevæget - enten glad eller bedrøvet, saa slaaer det Dommedagsslag - som om jeg skulde kvæles - det er ikke rart; men det har nu altid været saa uroligt - det faaer nok Willy efter mig. --- Tak Schmidt for hans Brev - han skriver temmeligt ulæseligt; men ellers ret morsomt. Jeg glæder mig til en Nyboders Sludder; det gaaer vel lystigt i denne Tid, da der jo vel maa foregaae adskilligt. Skal Braag ikke ud iaar? Han kan maaske komme med Jylland paa dens Efteraarstour - værs- god - min høieste Ambition til Efteraaret er nu en lille Sessionstour i 2. eller 3. Distrikt, helst det sidste; forresten kan jeg ogsaa undvære den; men jeg synes, at jeg burde tjene til et Gulvtæppe. ---

26. Juni. --- Gerson er ikke kommen, ligesaa lidt som nogen af de andre Vestfarere; men imorgen tager Chefen op til Gouvernøren for at see at faae ham til at lade os gaae saasnart den amerikanske

Post er kommen; Planen er foreløbig saaledes: vi gaae herfra Tirsdag 30. Juni til St. Thomas, hente begge Poster (amerikansk og europæisk), gaae over til Basinet med dem og afvente udenfor Gouvernørens Bestemmelse; er denne en Hjemgangstilladelse, og er Gerson endnu ikke kommen, gaae vi atter til St. Thomas, købe Kul og 6 Ugers Proviant og gaae saa den 5. Juli til England, rimeligvis Plymouth; ---- Din Fader venter ogsaa paa Gerson, da al Proviant til Dorothea Melchior er med den; han kommer her til Westend idag, at spise hos Faber. Hans Svar paa Fabers Indbydelse var ret morsomt nok; han havde høit og helligt lovet *ei* at modtage nogen Indbydelse før sin Reise, og, da han i 4 Dage (i hvilke der rigtignok ingen Indbydelse var forefalden) havde holdt dette Løfte, saa fandt han det billigt, at han, til Løn for sin Afholdenhed, modtog denne Invitation. Igaar slog jeg mig løs: Kofoed, Jacobson og jeg red til Bodkin, Annaley og ad Krekiet hjem, jeg maatte leie en Hest; men den betalte Rahr [158], for jeg spillede Whist med ham hos Rafaels om Aftenen og bedrøvede ham for 1\$. ---- Der er deiligt paa Bodkin; man seer den hele Ø. [159] Har Du været der? ----

---

Dagmar. Atlanterhavet. 17. Juli.

---- Reisen har været ret heldig hidtil; vi have nemlig kun været 13 Dage fra St. Thomas og ere paa Høiden af Azorerne; men vi have ogsaa brændt Halvdelen af vore Kul og skulde dog have nogle til at overvinde muligt indtræffende østlige Vinde for Opgangen af Kanalen. ---- Før vi forlode Vestindien saae jeg i Aviserne min Udnævnelse til Capitain, men Ministeriet skrev Intet derom, hvorover jeg er ret glad. Krieger og Giødesen bleve noget lange i Ansigtterne ved at see, at de ikke vare komne med; men det kommer jo nok og vil vel møde dem senest hjemme. Jeg haaber da at komme paa 1500 med det Allerførste; thi ellers kan det ikke hjælpe. ---- Ader er formodentlig nu allerede paa Veien til Calcutta og, dersom nu Mutter og Peter ville være fornuftige, kan Touren jo blive behagelig for Din Fader. Gerson gik eller skulde gaae 8 Dage efter os, og med den en Mængde Vestindianere. Dagmar var jo et Favoritskib

derude, saa at der var lidt Sorg over, at den skulde forlade. Det er vel sidste Gang, at jeg seer de Øer, hvor vi dog have levet nogle lykkelige Dage sammen, min Anna; men som ogsaa har seet min inderlige Længsel efter Dig. Øerne ere jo ogsaa yndige; men jeg troer nok, at de Subjecter, som Moderlandet for Tiden sender ud, ikke ere blandt de meest Udvalgte, med andre Ord, der er forfærdelig mange Rødder. — — — *Plymouth* 29. Juli. Imorges kom vi ind i et væmmeligt Veir, det første daarlige Veir man har havt her i Sommer; — — — imorgen faae vi Kul, og senest den 31. gaae vi herfra. — — — Jeg blev henrykt over at høre, at min lille Dreng var bedre — jeg har naturligviis været meget urolig for ham. Om jeg glæder mig til at komme hjem? Tal ikke om det — men jeg siger Dig forud: Du faaer ingen Glæde af mig, før Commandoen er strøgen, men saa kan Du ogsaa gjøre med mig, hvad Du vil. — — — Nu Farvel, min Anna, til vi sees, hvilket jeg haaber skal skee i næste Uges Udgang, om ei før. Hils vore Børn, men siig Drengene, at der vanker ingen Present til dem, der ryge Tobak, hverken nu eller til Juul. Kys min lille Pige.

Din egen kjærlige Mand.

Til Brevene 1867-68

1. Augusta Georgine Benjamine Borries, f. Steenberg (1794-1870), Enke efter Grosserer Johann Christian Nicolaus B. (1782-1857), Dt. af Apoteker i Helsingør Jens Foss Steenberg og Søster til den S. 67, Note 43 nævnte Provst F.L.S. (Amalie Fibiger: Steenberg, Præsteslægten, der tog Navn efter Jacob Nicolai Steenberg, Næstved 1942).
2. Alexander Thorvald Christophersen, dansk Konsul i Cadiz, død som Generalkonsul i Montevideo 4. Dec. 1896, 63 Aar gl.
3. Ludvig Adolph Prytz (1817-74), Købmand i Rio de Janeiro, dansk Generalkonsul for Brasilien.
4. Carl Frederik Ludvig Beichmann, dansk Konsul paa Trinidad.
5. Chefens Hustru Sarah Tomine Marie Fanny Africana Krieger, f. Knudsen (1830-1901), var Dt. af Geheimelegationsraad Andreas Peter Knudsen, en Fætter til Anna Gardes Fader.
6. Den yngste Søn Peter Svane G., f. 9. Okt. 1866, se Indl.

7. Dronning Isabella II, af Huset Bourbon, født 10. Okt. 1830, Dt. af Kong Ferdinand VII, succederet 1833, fordrevet ved en Opstand 30. Sept. 1868.
8. Maskinmester Major blev gift 2. Gang 12. Jan. 1856 (Garnisons K.) m. Enkemadam Pauline Søeberg, f. Jørgensen, f. i Fredericia 1815.
9. Anna Gardes Fætter Hans Peter Vilhelm Petersen (1845-1917), Søn af kgl. Kasserer paa St. Croix H. P. W. P. og Hustru Agnes, f. Miller, senere Apoteker i Ulfborg, derefter i Fuglebjerger.
10. Forannævntes Broder Benoni James Petersen (1848-1930), senere Overlæge ved Sygehuset i Nakskov.
11. Peder Adolph Rostgaard Brun Gad (1846-1907), Søn af By- og Herredsfoged i Sæby Henry Christian G., senere Dr. med., Øjenlæge i Brasilien 1874-89, derefter i Kbh.
12. Susanne Henriette Schmidt, f. Suhr (1831-95), g. m. Gardes gode Ven Kapt. Ludvig Frederik Schmidt (1823-69), se Afsnit III, Note 44.
13. Der var ingen Negeropstand paa St. Thomas i 1867; men Gemytterne var naturligt nok opstemt i Anl. af Salgsplanerne.
14. Sønnen Thomas Vilhelm G., f. 22. Okt. 1859, se Indl.
15. Anna G. havde Fødselsdag d. 31. Okt.
16. Laurentius Christian Braag (1827-1904), Kapt. 28. Maj 1868, senere Kontreadmiral.
17. Garde var 1861-63 højstkommanderende paa Christiansø, hvorefter Garnisonen blev inddraget.
18. I Sygejournalen (R.A.) skildres d. 1. Nov. 1867 Forløbet af en »let Epidemi af Cholorine«, der udbrød blandt Mandskabet i Cadiz.
19. Anna G.s Fader, Garnisonslæge A. B. B. Knudsen (se Indl.), Søn af Pastor Peter Adolph Knudsen (1759-1820), havde talrige Hel- og Halvsøskende, hvoriblandt Frk. Tomine K. (1807-97) og Planter paa St. Croix, Kapt. H. C. Knudsen (1788-1857); sidstnævnte var 2. Gang gift m. Mathilde Reimer (1799-1889), Dt. af Generalkrigskommissær C. R.
20. Sygdomstilfældet omtales nærmere i Sygejournalen d. 15. Nov. 1867 (R.A.).
21. D. 19. Nov. meddelte Skibslægen Chefen, at han for at genvinde sit Helbred maatte opholde sig 14 Dage i Land og kun tænke paa »alt, hvad der kan være Dem til Beqvemmelse og Behagelighed« (Sygejournalen).
22. Generalkonsul Prytz (se Note 3) var gift m. Mariane Ten-Brinck (Th. Hauch-Fausbøll: Slægthaandbogen).

23. Kejser Pedro II, f. 2. Dec. 1825, Kejser fra 1831, styrtet 1889; for-mælet m. Therese Christine Marie, Prinsesse af begge Sicilier.
24. Om Traktaten m. U.S.A. 1867 om Salg af St. Thomas og St. Jan se Indl.
25. Carl Edvard van Dockum (1810-88), fremragende Søofficer, Marine-minister 17. Juni 1866-1. Nov. 1867.
26. Otto Frederik Suenson (1810-88), Kaptajn, kongevalgt Medlem af Landstinget 1866-73, Marineminister 1. Nov. 1867-22. Sept. 1869.
27. Dreyer maa have været et Tilnavn for den pgl. Iflg. Justitsprotokol for Korvetten Dagmar 1867-68 (R. A.) holdtes der d. 10. Dec. 1867 Registreringsforretning over bortrømte Fritz Carl Christensens efter-ladte Ejendele. Han var født i Kerteminde 1844, var paa Batteriet Trekroner 6. April 1867-19. Sept. 1867, paa Dagmar fra 20. Sept. 1867 (Stamrulle over Lægdsrullemandskab, 1867, R. A.).
28. ?
29. G.s Oppasser; har ikke kunnet identificeres nærmere.
30. Marinens Forhold blev omorganiseret ved Lov af 24. April 1868 om Søværnets Ordning. I Henhold til denne Lov blev der ved kgl. Reso-lution af 28. Maj 1868 foretaget en Række Udnævnelser og Forfrem-melser, jfr. senere.
31. Se Indl.
32. G.s Fætter Janus August G., den senere Guvernør, g. m. Amalie Rothe (se Indl. og senere) var 1860-72 Havnekaptajn i Kbhvn.
33. Christiansted. Frederiksted kaldtes Westend.
- 33a. Vilhelm Ludvig Birch (1817-71), Guvernør fra 1860, tidl. Prokura-tor og Guvernementssekretær.
34. Se Note 78 og Note 143.
35. Geert Franz Keutsch Göllich, død paa St. Croix 3. Nov. 1900, 83 Aar gl. Politiasistent i Frederiksted og Chef for Byens Brandkorps, gift 1844 m. Eliza Sinclair Gray; Datteren May, f. ca. 1850, blev 1868 gift m. næstkommanderende paa Monongahela McClinzey, jfr. S. 89.
36. Se Afsnit I, Note 50.
37. Adolf Jonas Boye (1823-91), S. af Digteren, Pastor Caspar Johs. B. Kapt. i den vestind. Hærstyrke, senere Toldforvalter i Christiansted og kongevalgt Medlem af Kolonialraadet. Gift 1857 m. Hulda Nathalie Franciska Davidine Rahr (1834-81), Dt. af Fabrikant Aug. Fred. R., Adoptivdt. af den Afsnit I, Note 92 nævnte Justitsraad, Toldforvalter i Frederiksted Christian Emil Rahr (1806-72) (Patric. Slægter II, 1911).
38. Peter Ludvig Krebs (1839-69), Læge paa St. Croix, g. m. Marie Ju-liane Wellmann (1844-1900).

39. Afstemningen fandt Sted 9. Januar 1868 under Ledelse af den fra Danmark udsendte tidl. Guvernør i Guinea, Kammerherre Edv. J. A. Carstensen (1815-98).
40. Se Note 12.
41. Se Afsnit I, Note 48.
42. Se Note 39.
43. Havneassistent, kst. Havnemester paa St. Thomas Frederik Laurentius Steenberg, f. i Rønne 1837, Søn af Sognepræst, senere i Ringsted, Provst Frederik Laurentius S., død under Orkanen d. 29. Okt. 1867 under Forsøg paa at redde et Skibsmandskab, se Vore gamle Tropekolonier II, S. 405, og udførlig Nekrolog i Illustreret Tidende 1867-68, S. 84 (se endv. det i Note 1 nævnte Værk, S. 66-67).
44. Louise Cecilia Elisabeth Bagger, f. Andrea (1821-1901), Enke efter Kammerraad Christian Frederik B. (1807-59), kgl. Bogholder paa St. Croix.
45. Se Note 37.
- 45a. Se Note 38.
46. Philip Peder Rosenstand (1831-1913), Guvernementssekretær, 1873 Overdommer v. d. vestind. Overret, 1881 Byfoged i Helsingør.
47. Olivia Maria Frederikke Raphael (1839-1902), Dt. af Dr. R. i Frederiksted (se Side 89, Note 125), blev 1858 g. m. Købmand i Frederiksted Otto Hermann Schousboe (1834-1913), skilt 1864 og s. A. g. m. Ph. P. Rosenstand, se Note 46.
48. Fmtl. Josephine Eliza Danielsen, f. 1823, Dt. af Arresthusinspektør Adam D. (død 1838) og Hustru Helena Margaretha, f. Baronesse Bretton.
49. Joachim Godske Willemoes (1828-1901), Præst i Christiansted fra 1863, senere i Fuglse og Krønge paa Lolland, gift 1866 m. Agnes Forsberg (1832-76). Deres 2. Barn, Joachim Godske W., blev født 7. Dec. 1867; senere Forretningsmand.
50. Oberst Carl Ludvig Gjellerup, f. i Kbh. 1796, død paa St. Croix 22. Okt. 1876, levede i mange Aar sammen med en kulørt Kvinde, Sarah Black, f. p. St. Kitts (død 26. Dec. 1879, 69 Aar), med hvem han havde flere Børn; han var iøvrigt g. (1824) m. Generalguvernør P. v. Scholtens Broder Major Frederik Carl Emil v. Scholtens fraskilte Kone Anna Maria Justa, f. v. Schmidten (1792-1849) (Enkekassen og Stamtavle over Slægten von Scholten, Danmarks Adels Aarbog 1961); hun levede en Aarrække som sindssyg paa Bidstrup Hospital.

51. Johannes August Stakemann (1805-91), Underdommer og Politimester i Christiansted, senere Viceguvernør m. m., gift 1837 m. Mary Jane Aarestrup.
52. P. W. Schousboe, død 1873, 64 Aar gl., Købmd. og Skibskapt. i Frederiksted, stedlig Repræsentant for Firmaet »Moses & Søn G. Melchior«; Fader til den Note 47 nævnte O. H. S. og - uden for Ægteskab - til Johanne Luise Heibergs 3 Adoptivdøtre, se »Et Liv genoplevet i Erindringen«, 4. Udg., 1944, IV, S. 439, og Elisabeth Hude: »Johanne Luise Heiberg, 1860-90«, 1961.
53. Se Note 47, og forrige Note; O. H. Schousboes 2. Ægteskab er ikke fundet; han var gift 3. Gang m. Helene Margrethe Bruun (1856-1908) (Gravsten p. Garnisons Kirkegaard).
54. Johan Georg Ripperger, f. 1818, Degn og Graver i Frederiksted, gift m. Almeira Kjellerup Worm, f. 1829, Dt. af den S. 41 m. Note 90 nævnte Garnisonslæge i Frederiksted Rasmus Petersen W. og Hustru Harriet Lindo.
55. Fmtl. Enken efter den Afsnit I, Note 89 nævnte Læge Richard Forster Smith.
56. Lorenz Jacob Benzon Faber (1828-1903), Apoteker i Frederiksted, Medlem af Kolonialraadet.
57. Margrethe Sophia Frederikke Didrichsen, f. p. St. Croix 1833, Dt. af Exam. Jur., senere Byfoged F. W. Didrichsen og Hustru Anna Margrethe, f. Battier, gift 1852 m. Thor Petersen Dam (f. p. Bornholm 1827), Forvalter p. Constitution Hill, senere paa andre Plantager.
58. Jfr. Afsnit I, Note 71.
59. 8. Febr.
60. Guvernementsfuldmægtig Johan Frederik Colberg (1812-83), senere Landfoged p. St. Jan.
61. Hedevig Frederikke Emilie Næser, f. p. St. Croix 1829, Dt. af Kammerraad J. G. N. og hans 3. Hustru Elisabeth Severine Ottoline, f. Erichson; gift 1) 1854 m. Jens Peter Hans Johan Petræus (1831-62), Forvalter p. Sprat Hall, g. 2) 1864 m. Planter p. Puerto Rico Peter Claudius Frederik Rohlsen (1828-66), g. 3) 1872 m. Georg Julius Wilh. Arendrup, f. 1840, Forvalter p. Beeston Hill, senere Ejer af Rust up Twist og kgl. Plantageinspektør (Patric. Slægter II, 1911).
62. Se Afsnit I, Note 101.
63. Premierløjtnant Thorvald Thorsen, gift i Christiansted 9. Febr. 1868 m. Thora Magdalene Elisabeth Wright.

64. Jens Carl Brandt, f. p. St. Croix 1816, død 1891; Bankbestyrer i Christiansted, g. m. Henriette Dorothea Walløe (1823-1903).
65. Anton Verner Baron Rosenkrantz (1817-94), f. p. Tustrup, Kapt. i den vestind. Hærstyrke, 1872 Kompagnichef p. St. Thomas, gift 1857 m. Jane Marie Antoinette Scott (1841-1902), f. i London (Thiset: Stamtavler over danske Adelslægter VII, 1910).
66. Christine Amalie Petersen (1843-93), Søster til de Note 9 og 10 nævnte Hans og Benoni P.
67. Madsine Jacobine Elise Marie Petersen, Dt. af Skomagermester P. E. P., Laxegade 32, gift i Holmens K. 15. Maj 1866, 22 ¼ Aar gl. m. Prokurator Hans Peter Anton Lemming (1839-1900), senere Toldforvalter i Christiansted.
68. Johan Jacob Hein, kgl. Bogholder p. St. Croix, død 28. Juli 1869, 63 Aar.
69. Agnes Petersen, f. Miller (1813-73), Enke efter kgl. Kasserer H. P. W. P., jfr. Note 9.
70. Se Afsnit I, Note 73.
71. Jens Christian Sigismund Neve, død 30. Marts 1875, Bestyrer af den Mariboe'ske Skole.
72. Louis Rothe (1811-71), Assessor i d. Vestind. Landsoverret 1840-57, 1854 Kammerherre, 1863 Viceguvernør for Vestindien og Præsident for St. Thomas og St. Jan, g. 1840 m. Clara Johanne Angeliqve Falbe (1820-88).
73. Major A. J. W. v. Meincke (1815-93), Kompagni- og Fortchef, kongevalgt Medlem af Kolonialraadet for St. Croix.
74. Hans Henrik Hansen (1832-83), Læge p. Christiansø 1862-63, derefter i Dansk Vestindien, Hospitals- og Kommunalæge i Frederiksted 1870, jfr. S. 89-90.
75. Peter Frederik Keutsch Borch (1811-83), f. p. St. Croix, Overlæge ved Garnisonen p. St. Thomas 1859. Søn af den Afsnit I, Note 100, nævnte Prokurator G. F. B.
76. Emmy Bahneberg (1846-93), Dt. af Prokurator N. A. B. (1812-65). G. 1866 m. Peter Mathias Andersen (1841-1919), Dommer p. St. Thomas, senere Borgmester og Byfoged i Assens.
77. Adelgunde Wilhelmine Bentzon (1846-1918), Dt. af Guvernementsfuldmægtig, Planter, Kapt. F. W. B., og Søster til den flere Steder nævnte Charlotte B. (se Indl.); gift p. St. Thomas 7. Sept. 1867 m. Købmd. Frederik Drejer (1831-1905).

78. Jfr. S. 65. Se »Vore gamle Tropekolonier« II, S. 406, og nedenfor S. 96 m. Note 143. Skibet, der var bygget 1862, havde indlagt sig Fortjeneste under Borgerkrigen.
79. Johan Erik Christian Petersen (1839-74), udstillede p. Charlottenborg 1861-65, bosatte sig 1865 i Boston, opholdt sig 1867-68 i Vestindien.
- 79a. Fmtl. Maleren Fritz Melbye (1826-69), som i 1850'erne opholdt sig en Tid i Vestindien.
80. Plantageejendomme paa St. Croix.
81. Toldkontrollør Abraham Just, f. i Norge, d. i Christiansted 4. Dec. 1879, 74 Aar gl., havde flere Døtre; den yngste Claudine, f. 3. Maj 1850.
82. Emma Dorthea Jacobsen, f. i Kbh. 23. Juni 1849, Dt. af fhv. Skibskaptajn, Hospitalsforstander H. C. J.
83. P. Gr. af Mangelen paa Arbejdskraft, navnlig i de britiske vestind. Kolonier, havde en Del indiske Kulier faaet Arbejde derude. Efter 5 Aars Ophold havde de Ret til at vende hjem. En saadan Transportfandt Sted 1868-69 med Adrian Benoni Knudsen som Læge; han har beskrevet Turen i Hygiejniske Meddelelser 1870, S. 285 ff. og 1872, S. 35 ff.
84. Se Note 61.
85. Købmand M. L. Daguilard, død 1869, 70 Aar gl., havde flere Døtre, hvoraf et Par, Emely (f. ca. 1829) og Felicité (f. ca. 1831) i 1870 var ugift. Datteren Josephine, f. ca. 1836, var gift m. Planter Andrew Lang jun., f. i Scotland ca. 1823, Søn af den tidligere nævnte Major A. L. (se Afsnit I, Note 73); han var omkr. 1850 Forvalter paa F. W. Bentzons Plantage »Judiths Fancy«.
86. Sophia Moore, f. ca. 1840, Dt. af Toldkontrollør James Moore.
87. Carl Rohde Magens, døbt p. St. Croix 21. Jan. 1812, kgl. Kasserer p. St. Croix fra 1864, død 10. Nov. 1873, Søn af Landfoged Joachim Melchior M., Generalguvernør P. v. Scholtens gamle Modstander.
88. Gade i Kbhvn.; den del af den nuværende Olfert Fischersgade, der ligger mellem St. Kongensgade og Borgergade.
89. Henry Norton Shaw, f. p. St. Croix 1814, død 1868, Læge, britisk Konsul p. St. Croix fra 1864. Fader til den danske Højesteretssagfører Charles Shaw (1845-1918).
90. Fmtl. Emilia Lamb, gift m. James D. Lamb, som 28. Maj 1869 blev anerkendt som britisk Konsul p. St. Thomas.
91. Den nedenfor S. 82 nævnte Miss Grinell; nærmere Identifikation har ikke været mulig.
92. William G. Behagen, Købmd. og Rombodholder i Christiansted, f. ca. 1823.

93. Fornævntes Datter Ann Jane Behagen, f. ca. 1851, g. 4. April 1868 m. Urmager F. Knuthsen, f. ca. 1840, jfr. S. 80-81.
94. Hans Julius Knuthsen, død 1877, 49 Aar gl., Mægler, kst. Toldforvalter og Postmester i Christiansted, g. 1854 m. Louise Emilie Oxholm.
95. John Christmas (1799-1873), dansk Søofficer, Afsked 1862 m. Kontre-admirals Kar. I mange Aar bosat paa St. Croix, hvor han ejede Plan-tagen Peters Rest. Kst. Guvernør 1871-72.
96. Se Note 82.
97. Carl Anton Frederik Hattensen (1828-84), Guvernementssekretær p. St. Croix 1862, p. St. Thomas 1873.
- 97a. (eng.) Butik.
98. St. Croix Avis bragte 17. Marts 1868 et Indlæg, undertegnet »Fair-play«, der indfører Læseren i »The Secret Council of THREE«. Guv.-sekr. Hattensen anlagde Injuriesag mod Udgiveren, som ved Chri-stiansted Bytings Rets Dom af 19. Maj 1868 blev idømt en Bøde paa 100 Dollars, ligesom forsk. Udtryk i Artiklen ved Dommen blev mortificeret.
99. Adolph Rosenstand (1825-81), Underdommer og Skifteforvalter p. St. Thomas; Broder til den tidl. nævnte Guv.sekr. Ph. P. R.
100. Den kendte Apoteker A. H. Riise p. St. Thomas (1810-82), kongevalgt Medl. af Kolonialraadet p. St. Thomas og St. Jan.
101. Skonnerten, der i en lang Aarrække besørgede en Del af Trafiken mellem St. Croix og St. Thomas.
102. Skruckorvetten Diana, bygget 1863, paa Vestindietogt 13. Juni 1868-21. Juli 1869 med den Afsnit I, Note 76 nævnte E. Duntzfelt som Chef.
103. Flyve-Posten for d. 28. Febr. 1868 indeholdt en Artikel: »Af et Brev fra en Dansk i Rio de Janeiro«, hvori det om Dagmars Ophold der bl. a. siges: »Chefen, Capt. Krieger, var strax ved Ankomsten taget ud til Con-sulen, hvor han blev til Afreisen, da han ikke var ganske vel, og Sidstnævnte har virkelig gjort Alt for at adspredde sin syge Gæst. Fest afløste Fest, Diners og Baller fandt Sted Slag i Slag. Patienten glemte sine Lidelser og fik Benene igang, converserede Fransk og Engelsk og holdt Taler i disse Sprog, men - fik ikke en eneste Lands-mand at see, thi disse trives ikke hos Consulen. Der maatte nu gjøres Gjengjæld, og der blev da arrangeret en storartet Dejeuner ombord. Alle Nationaliteter var repræsenterede ombord, dog stærkest den tyske. Selv ved denne Lejlighed glemte Consulen, og Capt. Krieger har maaske af ham lært at glemme, at der er Landsmænd i Rio. Capitainen blev da ogsaa saa upopulair her som muligt.«

104. Se Note 63.
105. Landfogden paa St. Jan, Ferdinand Augustus Dewhurst (1803-79), havde 4 Døtre; her er fmlt. Tale om de 2 yngste, Elisabeth, f. ca. 1846, og Augusta, f. ca. 1848.
106. Anna Emma Elisabeth Wittrog, f. 20. Juli 1833, d. 28. Marts 1868, Dt. af Hospitalsinspektør i Christiansted, Løjtnant Johannes Ludvig W. (Morbroder til Anna Gardes Mor), blev 1856 g. m. Plantageforvalter Gerhard Tetens (1831-78), Søn af Pastor Henrich Wederkinch T., med hvem hun fik 6 Børn, jfr. Th. Hauch-Fausbøll: Biskop P. Tetens' Efterkommere paa Sværd- og Spindesiden (Personalhistoriske Samlinger I, S. 253-55); her nævnes dog kun de 5 ældste Børn; det yngste, Emma, f. 27. Marts 68, døde 9. Juli s. A.
107. Henry M. Francis de Silva, død 1869, 51 Aar gl., Kordegn v. d. danske Kirke i Christiansted.
108. Peter Tetens, f. 1866, Urmager og Brillespecialist i U.S.A., død 1956.
109. Johs. Ludvig Wittrog, f. p. St. Croix 1829, død 1885 som Læge i Rødby, Broder til Emma Tetens.
110. G. blev Kaptajn 28. Maj 1868.
111. Krieger blev Kapt. 28. Maj 1868 og Kommandør 23. Juni s. A.
112. Hugo Rudolph Anthon (1832-1913), cand. polit., Toldforvalter i Christiansted 1867 efter Kammerjunker S. J. Bie, der var blevet Toldintendant p. St. Thomas; senere Toldintendant og Etatsraad; g. m. Olivia Albertine Eskildsen (1837-1909).
113. Se Note 57.
114. St. Croix Avis indeholder intet om denne Episode.
115. Jfr. Afsnit I, Note 31.
116. Kammerjunker Carl Didrich Lorentz, f. 1818, død p. Skagen 1868, kst. Kontorchef i Udenrigsministeriet, derefter Guvernementssekr. p. St. Croix, gift der 1858 m. Anna G.s Søster Williamine (Villa) Knudsen (se Indl.).
117. Johan Henrik Tauber Bondesen (1815-91), Professor, Skolebestyrer (Skolen laa i St. Kongensgade).
118. En af Maleren Eckersbergs Døtre, der gav Klaverundervisning.
119. Den kendte Grosserer i Kbhvn. Moses Melchior (1825-1912) af Firmæet Moses & Søn G. Melchior, der havde store Interesser i Vestindien (se nu særlig »Et dansk Handelshus gennem 6 Generationer«, Kbh, 1961).
120. Jfr. Afsnit I, Note 31.
121. Dansk Vicekonsul i La Guayra var i 1868 David Lobo, ad interim.

122. Peter Holger Braëm (1829-97), Kapt. 28. Maj 1868, senere Kommandør og Kommandant i Nyboder. Med paa »Ørnen«s Togt 1851-52, se Indl.
123. Julius Peter Adam Stürup (1820-96), dansk Vicekonsul i Puerto Cabello, Broder til den Afsnit I, Note 36, nævnte danske Generalkonsul for Venezuela, Legationsraad Wilh. Stürup i Caracas (se det i nævnte Note anførte Værk).
124. William Plasket, f. p. St. Croix ca. 1821, Planter; foruden Plantagen Annally paa Nordsiden i Nærheden af Frederiksted ejede Familien Plasket i 1870 Plantagerne Grove Place og Hard Labour, jfr. S. 102 Note 157.
125. Jacob Olivius Raphael (1812-92), Læge i Frederiksted fra 1855, g. m. Vilhelmine Christiansen (1819-78).
126. 4. Juni (1852).
127. Se Note 35.
128. Alfred Victor Reimer, Købmand p. St. Thomas, f. p. St. Croix 3. Jan. 1845, Søn af kgl. Fuldmægtig, senere kgl. Kasserer p. St. Thomas Carl Theodor R. (1807-68), (Broder til den Note 19 nævnte Mathilde R.) og Hustru Mary Sarah, f. Hill. Han var gift m. Louisa ---, f. paa Øen Anguilla ca. 1847. Alfred og Louise Reimers Datter Mary Louise døde p. St. Thomas 15. Febr. 1868, 3 Maaneder gl.
129. Se Note 17 og Note 74.
130. Iflg. Sygejournalen indlagdes d. 6. Maj 1868 paa Hospital i Frederiksted Helbefaren Jensen (Skibsnr. 85), Kvartermester C. Michelsen (Skibsnr. 32) og Lægdsrullemand Niels Larsen (Skibsbr. 147). Sidstnævnte var født i Gøttrup 1844 (Stamrulle over Lægdsrullemandskab, 1867).
131. Overkonstabel Chr. Bodi (Skibsnr. 29) indlagdes paa Hospital i St. Thomas 15. Maj 1868 efter at han hele Natten havde haft »stærk Feber, henad Morgen heftige Opkastninger, hvori en betydelig Mængde Blod«, døde samme Dag (Sygejournalen).
132. Helbefaren Rasmus Petersen (Skibsnr. 103) indlagdes paa Hospital i St. Thomas 15. Maj 1868 m. tilsv. Symptomer som foreg., død 16. Maj.
133. Andreas Jacobi Crucau Aagaard (1803-76), Læge i Frederiksted fra 1831, Landfysicus p. St. Croix 1847.
134. Se Note 18.
135. Dansk Barkskip, der sejlede paa Vestindien, tilhørende Firmaet »Moses & Søn G. Melchior«, jfr. det Note 119 nævnte Skrift (m. Afbildning S. 30); 1868 førtes Skibet af Kapt. Bache.

136. Se Note 77.
137. Carl Emil Holm (1812-73), Garnisonslæge i Frederiksted 1856-70.
138. Kapt.lnt., senere Kommandør Anthon Rudolph Hedemann (1816-97), var Havnemester p. St. Thomas 1866-67; derefter var F. L. Steenberg konstitueret (jfr. Note 43), hvorefter Embedet var ledigt, indtil C. Leigh konstitueredes i Efteraaret 1868.
139. Henriette Louise Gad, død p. St. Thomas 13. Jan. 1868, 32 Aar gl., Dt. af Overformynder smstd., Prokurator Lars Caspar G. (1804-73).
140. Apoteker Riise's (se Note 100) Hustru Henriette, Dt. af den Afsnit I, Note 90 nævnte Dr. Worm, og Børn rejste hjem med Melchior's Barkskib Galilei 10. April 1868 (jfr. »A. H. Riise og Hustru«, trykt som Manuskript, Kbhvn. 1910).
141. Alfred, f. 25. Maj 1858.
142. A. M. Dam, f. ca. 1813, Ejer af og Forvalter paa Libanon Hill i Kongens Kvarter, Medlem af Kolonialraadet.
143. Illustreret Tidende bragte 12. April 1868 en Artikel: »Fra Frederiksted paa St. Croix« ved P. F. Giødesen, ledsaget af det her gengivne Træsnit, forestillende »Corvetten Monongahela udfor Frederiksted, efter en Skizze af Lieutenant G. Caroc.«
144. Anna G.s yngste Farbroder Peter Adolph Christian Julius Eliza Knudsen (1819-1903), dr. med., Distriktslæge paa Nørrebro, 1869 Fysikus i Næstved (Sjællands søndre Fysikat), Konferensraad.
- 144a. En af de engelske Antiller.
145. Gardes Farbroder, Kommandør H. G. G. (se Afsnit I, Note 51), boede i en lang Aarrække med sin Familie i Farum, hvor de ugifte Døtre opretholdt Hjemmet indtil den sidste Død ca. 1930. Blandt Sønnerne var den senere Guvernør Janus August G. (se Indl. af Afsnit III) og Carl Adolph G. (1834-1911), senere Kommandør og kar. Kontreadmiral.
146. Carl Adolph G. havde i sit 1. Ægteskab m. Anna Christine Simony (1840-83) 4 Børn; de 2 ældste var Anna Sophie Doris (1866-70) og Carl Frederik (f. 15. Febr. 1868, d. 1908), senere Øjenlæge.
147. Maskinmester Major havde med sin første Kone Nancy, f. Hickins, død 30. Nov. 1854, 22 Aar, Datteren Emma Ann, f. 22. Nov. 1854, d. 3. April 1945, ugift.
148. Det kan her nævnes, at den ældste Datter, Cathrine, døde 7. Dec. 1868 af Hjernebetændelse, knap 12 Aar gl.
149. Christian Bjørneboe (1838-1912), Tømmermand i Marinen, Frem-

stiller af Skibsmodeller, senere Opsynsmand paa Rosenborg Slot. Tømmermanden ombord er ikke identificeret.

150. Chefen for »Ørnenes Togt 1851-52, se Indl., var fra 1861 til sin Død 1868 Bogholder ved Helsingør Lodseri.
151. Chefens Broder Antonius Krieger (1816-91), Kaptajnløjtnant, senere Lodsinspektør og Havnemester i Tønning.
152. Se Note 72.
153. Se Note 38.
154. Otto Valdemar Suenson (1844-1923), Premierløjtnant 1869, senere Kommandør.
155. Fmtl. Planter Hans Henrik Harboes Hustru Margereth Elizabeth, f. Johnson, f. ca. 1825 (gift i Christiansted 1844).
156. Peter Carl Frederik Wittrog, f. p. St. Croix 1831, Skibskaptajn, Broder til de tidl. nævnte Johs. Ludvig W. og Emma Tetens, født W.
157. F. p. St. Croix ca. 1831, Planter paa Hard Labour.
158. Se Note 37.
159. Plantagen Bodkin ligger paa et af St. Croix' højeste Punkter paa den nordvestlige Del af Øen, tæt ved den tidl. nævnte Annally, se Illustrationer i Vore gamle Tropekolonier II, S. 235 og 526.

III. 1872-73

3. Oktober.

Min egen kjære Anna. Tak for Rosen og for al Din Kjærlighed for mig. Rosen staaer nu paa Gurgelettens Plads. Gid jeg maa kunne holde den, til jeg kommer i Varmen. Middagsselskabet igaar spændte godt af. Kokken havde lavet en deilig Kage med en Matros ovenpaa og »Lykkelig Reise« i Sukker. Stemningen var fornøielig, endskjøndt Østerserne vare maadelige. Alfred Garde og Meldal [1] spiste imorges Levningerne af Kagen, og idag have de Begge havt en lille Øvelsetour paa deres Bramraa. Veiret er saa godt og Vinden saa god, at jeg ikke kan blive liggende længere, derfor gaær jeg idag Sundet ud.

Dagmar i Skagerak. 8de October.

Min elskede Anna. Her mødte os den første Stopper i Form af regnfulde og blæsende Dage med S.V., altsaa Modvind, og her maa vi blive til Veiret bliver godt. ----- Almindelig Søsyge hersker blandt Rullemand og Dreng; men det skal jo være godt at faa Alt rystet sammen ved stormende Veir i Begyndelsen af Touren. Pokkers ubehageligt er det imidlertid. Alfred seer ynkelig ud og er søsyg; men er forresten flink. Jeg har havt ham hernede daglig, for at faae ham vadsket og fodret, og idag synes han efter at have vadsket sig at være bedre - han og Alfred Meldal ere tilsagte at spise Frokost hos mig Kl. 11 ½. Du seer saaledes, at jeg tager mig af vor Dreng saa meget jeg kan. Drengene ere fri for Nattevagt, til vi komme i et mildere Klima. Gud veed, naar det skeer. Daarlige Udsigter - Alfred synes ikke fuldt saa godt om Søen, som da han begyndte Togtet, dog siger han, at han ikke fortryder sit Valg og hellere vil gaac her i Regn og Slud end sidde i 7a i Neves Skole; men for Skams Skyld kan han vel ikke sige Andet. ----- det er netop 8 Dage siden, at Du sad

herombord og syede i min Kahyt. Vi havde det egentlig hyggeligt den Dag, skjøndt Veiret var ublidt som nu.

Lørdag den 12. Stopper No. 2 her paa Doggers Banke – midt i Nord-søen. Storm af SV. Efterhaanden bliver man vant til Alt, ogsaa til daarligt Veir, og nu efter at Skibet er lagt for Smaaseil, ligge vi egentlig ret mageligt og glæde os ved ikke at være ude i Biscaya Bugten i dette Veir; saadan gaar det – er man hjemme i sin Stue, glæder man sig over ikke at være i Nordsøen i Storm, og er man *der*, kan man altid tænke sig noget værre. De 2 sidste Nætter have fundet mig paa Dækket; men saa tager jeg revanche om Dagen. Alfred er søstærk; han kommer herved hver Morgen og bliver vadsket, og igaar Middag spiste han hos mig – – – I Nat knustes det nye Speil og sloges Barometerglasset itu – de blaa Mundkopper ere ligeledes expederede, saa det gaar ret lystigt – Hovmesteren synes nu at være rutineret nok. Idetmindste drikker han min Viin og spiser varm Frokost, naar jeg faaer kold. Forleden Dag havde han brugt henkøgt Fløde til at stuve Blomkaal i, og han bruger meget Rum og Viin til at lave Mad af; han synes at foretrække Sherry. Brune Kager kan han ogsaa nok lide. – Blandt Besætningen er der naturligviis nogle braadne Kar – dog er den gjennemgaaende god, og den har viist sig meget flink til Arbeidet i disse Stormnætter. Uldall er en prægtig Fyr; han faaer sig stundom en Aftencigar og Passiar inde hos mig.

Onsdag 16. Atter SV Storm; men jeg er da naaet ind til Margate med Alt vel. Det er ved Indløbet til Themsen, Du skal søge denne By.

Portland Harbour 18de October.

Min Anna. Nu ligge vi vel paa den sidste europæiske Station, og før jeg forlader den, maa jeg naturligviis passiare lidt med Dig, min egen kjære Hustru. Vi forlode Margate igaar Morges og løb herind Kl. 6 imorges. Kul- og Vandfyldingen er i fuld Gang, og imorgen Formiddag begive vi os videre paa vor Reise. – – – Jeg kommer netop nu fra Contravisit ombord i de engelske Orlogsmænd og man føler sig rigtignok i høi Grad lille, naar man atter kommer ombord i Dagmar. De have Plads i Overflødighed og *ingen* Bagerovn. [2] I den

ene Chef traf jeg en Gammel Bekjendt fra Vestindien, en Capitain Hamilton [3], der nu commanderer et Panderskib - Achilles -, der har Station her. Disse Englændere tager dem Livet easy. Han boer i Land 1 Miil fra Skibet-hos sin Familie, kommer ombord hver Dag Kl. 11 og gaar iland igjen Kl. 4. Alfred kommer nu og melder sig til at skrive hjem; han læste Dit Brev med stor Henrykkelse og sidder nu ved Siden af mig og lader Pennen løbe. --- Jeg glæder mig over, at Bagerovnen snart har udspillet sin Rolle. Vi kjøbe haart Brød her. Tak for Hilsenen fra Elisabeth - imorgen er hun 2 Aar, og hendes Skaal skal blive tilbørligen drukken. Gud velsigne hende, det kjære Barn, og lad os faae Lov at beholde hende. Peer og Will maa Du flittigt hilse og give den Første een paa Halen fra mig. Jeg morer mig over Abu - han har begyndt saa bitte smaat paa sit Brev; men nu kniber det med at finde Emne, og han sidder og stikker med Pennen i Bordet og speculerer. Hans Gufkasse er endnu halv fuld og dog har han troligen deelt med sine Kammerater. Der har været endeel Søsyege iblandt dem; men nu er det fobi - ja Abu hører ikke gjerne tale om en vis Dag, da han blev halet frem under Travavillen [4], hvor han syg og ynkelig havde søgt Tilflugt. Gud veed, om Will havde staaet den Prøve; den lille Meldal synes ikke saa rigtigt om det mere, siger Alfred. ---

Dagmar den 13de November (under Linien).

Min elskede Anna. Jeg har begaaet den Dumhed at skrive til Dig paa almindeligt tykt Brevpapir og opdager det først nu, da jeg skal tage fat paa et nyt Ark. Du kjender min Svaghed i at copiere Breve Ord til Andet, og det er ogsaa altfor kjedeligt i denne Varme, og jeg vil derfor i Korthed gjengive Dig, hvad der staaer i det for tykke Brev. Første Afdeling var skrevet paa Høiden af Tenerifa den 31. October, der var den første Sommerdag paa Togtet og meget festlig i Anledning af, at det var Skæfens Frues og Kronprindsessens [5] Fødselsdag. Alfred og jeg spiste i Messen - Din Skaal blev tilbørligt drukket, og Alt gik muntert og meget hyggeligt til - Dernæst ønskede jeg Dig Lykke og Velsignelse i det nye Aar; men det gjør jeg hver Aften inden jeg sover ind, og jeg betroede Dig, at - skjøndt jeg meget

pænt besvarede Din Skaal med Forsikringen om, at hvor megen Priis jeg satte paa den hjemlige Arne, saa vilde jeg dog ikke bytte den Plads, jeg nu indtog, som Skibschef midt iblandt en Kreds af elskværdige Officerer, for nogensomhelst Anden – skjøndt jeg sagde det, saa havde jeg dog nok Lyst at være hjemme den ene Aften. Dernæst fortalte jeg en heel Del om Alf. Han er en rigtig flink og prægtig Dreng og gjør Lykke herombord hos Alle. Han kommer meget tidt ned til mig og faaer sit Foder, og idag kunde jeg ikke lade være til hans store Forbauselse at give ham et Kys; det var jo en stor Skandale; men heldigviis vare vi under 4 Øine. Han er nu meget flink tilveirs, og jeg er nu ikke som i Begyndelsen angst for, at en Dreng skal dratte ned. — — — Idag have vi havt de reglementerede Linieløier og Alfr. var attacheret ved Hs. M. Neptuns Stab. Alfr. Meldal og Evers [6] vare Piger og saa naturligviis godt ud. Den megen omtalte Ensomhed plager mig ikke – Uldall kommer saa jævnligt ind og faaer sin Aften-cigar; han sidder f.Ex. nu ved Siden af mig og studerer Priserne paa Skibsfornødenheder i Rio. Han er et rart Menneske, og naar han synes, at jeg er lidt muggen, kommer han uden videre hen til mig og spørger om Grunden, og det er jo den Maade, jeg skal tages paa, hvad jeg ogsaa har sagt ham. Reisen har hidtil – jeg banker under Bordet – været meget heldig fra Kanalen – vi have 23 Dage fra England og kun dampet i 24 Timer – Vi have nu fat i SO-Passaten og løbe rask Kurs mod Rio. Lidt Nord for Æqvator traf vi en norsk Bark, som altsaa var en halv Landsmand. Henrykkelsen synes at være stor paa begge Sider, og vi sendte ham »Hvor Nordhavet bruser« som Hilsen fra Hjemmet; — — — Med Huusholdning gaar det saa-saa. Hovmester har gjort adskillige Geniestreger, og jeg troer egentlig ikke, at han er videre oekonomisk, og saa er han altfor gode Venner med Hr. Schrøder – Mesterkokken. — — —

Den 18. Novbr. — — — I de 5 Dage, der er gaaet, siden jeg skrev under Linien, have vi gjort god Vei og befinde os nu imellem Bahia og Rio, og Alt er fremdeles vel – vi have 5 Syge; men det er alle daarlige Fødder – Folkene ere nemlig begyndt at gaae uden Fodtøi, og nu faae de naturligviis Alverdens Ting over Fødderne – Alfred har stukket sig paa en Seilnaal, som sad i hans Køie. — — — Jeg har ikke seet videre til ham før i Aften, da jeg skimtede ham med Hede-

mann [7] om Livet ifærd med at slaes lidt. Han er ordentlig blevet kjøn – Du kan nok mærke, at jeg er glad for vor Dreng; han er især gode Venner med de heelbefarne Coffardimatrosen, og jeg seer ham tidt om Aftenen sidde og faae sig en Passiar med dem. Det er underligt – naar jeg er indenfor Troperne, føler jeg mig i det mindst 10 Aar yngre end ellers – og jeg veed ikke – meget blødere og mildere stemt; det maa vel ligge i den smukke, smilende Natur, som har Indfyldelse paa Sindet – og naar jeg om Aftenen har drukket min Kop Thee, sidder jeg timeviis paa luv Repos og tænker – ja hvorpaa – paa de underligste Ting – Ting som jeg vel ikke engang kunde forklare for Dig, om Du var der; men hele vor smukke lille Kjærlighedshistorie for 20 Aar siden – den kommer atter og atter tilbage i Erintringen, og den lille nydelige 17 Aars Anna staaer for mig i al sin Ungdoms Ynde; det var jo ogsaa en Tid, som nok er værd at tænke tilbage paa. Saa er Tanken ogsaa saa tidt hos vore Kjære hos Gud [8], og forleden Nat drømte jeg den deiligste Drøm, jeg endnu har havt, om Cathrine. ---- Vore Søndage ere altid lidt mere festlige end ellers. Om Formiddagen Parade og Gudstjeneste – de nye Salmer gjør megen Lykke ---- Kl. 2 stiller Musiken op – Folkene have da Lov at dandse paa Skandsen, og det gaaer da med Polka og Sextoure til Kl. 5, saa er det Theetid. Kl. 5½ møder Off. hos mig, og vi have i Alm. meget hyggelige Smaamiddage. Igaar havde vi Suppe med Asparges, Lax, Kyllinger – hm – ældre Kyllinger og Budding – Kaffen og en Cigar nydes i Ruffet, og saa er Kl. 8 og Selskabet sluttet. ---- 23. *Novbr.* Vi have ligget i Stille 1½ Dag; men nu har vi atter en Kjøre og have i Morges havt Lodskud af Brasilien. Loddet bragte os nogle Stumper rødt Koral op. Inat skulle vi passere en væmmelig led lumsk Pynt, som hedder St. Thomas, og hvorpaa Brasilianerne have været saa dannede at tænde Fyr – iovermorgen kunne vi være i Rio, om Alt føier sig. ---- *Rio.* 24. *Novbr.* Vi ankom her igaar Formiddag – og Alle fandt Breve undtagen poor me. ---- Igaar besøgte jeg Prytzes, der beboe det samme Huus som for 5 Aar siden, og hvor Alt er saa temmelig uforandret. Det forekommer mig kun, at Manden er bleven 10 Aar yngre og Fruen 10 Aar ældre istedetfor 5. De vare glade over Kriegers Portrait, som jeg bragte, og seer Du Fru Krieger, maa Du fortælle, at hendes smukke Tæppe,

der beundres meget herude, prangede udfor en causeuse. Fru Prytz har forøget sine Elskværdigheder ved at spille paa Harpe; men hun ligner en Citron i Ansigtet og har ogsaa været syg. Paa Lørdag skulle de have Bal for Corvetten. ---- Du vil faae dette Brev imellem Juul og Nytaar, naar vi omtrent ere i Vestindien. En velsignet Juul da og et rigtigt godt Nytaar, min Anna. Gid vi mødes glade og fornøiede i 1873. Kys vore kjære Børn. ----

---

Dagmar 5te December 1872. Syd Atlanterhav.

Min kjære Hustrue. See nu ere vi atter tilsøes i vor gamle slingrende Tilværelse, og det forekommer i det mindste mig som en Drøm, at jeg har været i Rio. Lad mig imidlertid dog fortælle Dig lidt om den Drøm. Først maa jeg da sige Dig, at jeg fik Dit Brev Nr. 4 een af de sidste Dage at jeg var der, og at jeg altsaa dobbelt maa takke Dig for det, da det jo var et Extra-Brev, Nr. 2 og 3 har jeg ikke faaet; men jeg antager, at Postvæsenet i sin Viisdom har sendt dem til St. Thomas. ---- Tak - Tusind Tak for Portraitet. Uldall havde gjemt det og lagde det ind paa mit Bord, saaledes at det var det første, jeg saa om Morgen. [9] Dagen tilbragtes meget behageligt - jeg spiste i Messen, og efter Middag toge vi paa Bal hos Gen.consul Prytz, hvor jeg fornyede endeel gamle Bekjendtskaber. Søndag havde vi Gudstjeneste og havde sagt til de danske Capitainer, som laae i Havnen, at de vare velkomne med deres Mandskaber; efter Kirke spiste de Frokost hos mig, og til Middag vare vi budne til Garliebs. [10] Mandag var Keiserens Fødselsdag [11] - Om Formiddagen gjorde jeg mine Indkjøb - Kl. 12 $\frac{3}{4}$ mødte jeg med Off. til Cour, hvilket bestod i 4 Buk - 1 for hver af den kgl. Families Medlemmer - og derefter en livsfarlig baglænds Marsch igjennem Salen - Schoustrup tabte sin Hat efter en Paaseiling med en brasiliansk Kammerherre - Den franske Admiral gik halvt baglænds og halvt forlænds, altsaa efter Siden, hvilket saa meget pudsigt ud, og den engelske Eskadrechef kom netop tidsnok til at komme forseent. Jeg hilste paa den russiske Minister Grev Cuzio [12], som har opholdt sig mange Aar i Kjøbenhavn og skal have interesseret sig for Sundtoldspørgsmaalet, der forøvrigt var

afgjort, før Dagmar kom til Rio, derhen, at Brasilien *ikke* betaler en Skilling. Det var jo kjedeligt, men meget nemt for mig, der saaledes ikke fik Anledning til at holde den smukke Tale til Udenrigsministeren, som jeg havde bestemt. [13] – Kl. 1 saluterede alle Krigsskibene, og Kl. 2½ mødte alle de danske Mennesker, jeg kjendte i Rio, og endeel Damer omb. i Dagmar for at sige os Farvel og faae dem en lille Svingom. Der serveredes med kold Frokost i Ruffet for Herrerne og med Chocolate og Sangree for Damerne i min Kahyt. Alfred maatte frem, hvilket han ikke syntes om, og Alle beundrede de min smukke Kone. – – – Midt under Festlighederne gav det sig til at øsregne; men Regnseilene holdt dog Dækket nogenlunde tørt. Kl. 5 gik de iland med de høitideligste Forsikringer om gjensidig Agtelse og Løfte om Fotografier. Om Aftenen vare vi hos Doctor Langgaards [14] og næste Formiddag Kl. 9 i fuld Gang efter St. Thomas. Hos Grundtvig [15] tilbragte jeg ogsaa en Aften – Stakkel – hans Kone har været sindsvag, og forresten vare vi jo hos Prytzes, naar vi havde Lyst – Du seer saaledes, at vi ikke have været ledige, hvad Selskabelighed angaar. Derimod er der ikke blevet Tid til nogle af de Udflugter, som jeg havde glædet mig til, og Veiret har ogsaa været slet. Alfred har været en heel Deel iland; jeg havde ham en Dag med i botanisk Have og den næste Dag var han der med de andre; han sidder nu ligeoverfor mig og studerer Dit Brev og morer sig over Misa, der kalder Hjerterkonge for Abu. – – – 18. December – – – Tak for de 17 Aar, vi have levet sammen, Anna; det er gaact med den Tid som paa en Reise. Vi have haft en Deel Modvind, nogle Storme, men i det Hele kunne vi vel kalde vort Samliv en lykkelig Reise, og gid vi begge, naar den engang er sluttet, maa kunne see tilbage paa den med Ro og sige, at vi have gjort vor Pligt imod hinanden og imod vore Børn med Troskab. Uldall var med Thor [16] den 18. December 1855, og det har opklaret sig, at han tog Vagt for mig, medens jeg blev viet – 10 Aar senere – samme Dag – giftede han sig selv [17], saa at Du seer, at Dagen er af sær Betydning herombord. Der er naturligviis Middagsgilde hos mig. Gjæsterne ere Uldall, Bojesen, Skoustrup og Maskinmester [18], samt Alfred og Flemming Krieger [19], Retterne: Posteier med Musling, Asparges, Tunge med Grønærter, en brasiliansk Kalkun, Stikkelsbærgrød og

Fløde; Vi mangle Intet af den Slags Sager, som Du seer; men hvad vi mangle, det er desværre de to elskværdige Fruer, der den 18. Decbr. havde den gode Smag at gifte dem med Dagmars Chef og Næstcom; --- Jeg tænker, at de snart begynder at holde Udkig efter os fra Bülowsminde - før 3. eller 4. Januar komme vi ikke. *2den Juledag.* Vi ere nu passeret Linien den 22. Decbr., have faaet fat i NO Passaten og løbe med 10 Miils Fart ad Vestindien til. Vi have endnu 300 Miil til den nærmeste vestindiske Ø (Barbadoes) og 400 Mile til St. Thomas. Vi anløbe Barbadoes for at forsyne os med Brød, thi igaaer Julemorgen glædede Forvalteren mig med det Budskab, at han havde regnet feil, da han provianterede i Rio, og at vi kun havde 5 Dages Brød i Skibet nu. Det var et smukt Julebudskab, og op ad Dagen maatte jeg altsaa sige Mandskabet, at de fik kun $\frac{1}{3}$ Ration Brød, det vil sige 1 Beskøit daglig og forresten Grød Morgen og Aften - det lod imidlertid ikke til at genere dem videre, og deres Julelege vare meget lystige - Alfred siger, at han godt kan lide den Forandring; thi det er, som om de fik varm Frokost; --- Juleaften havde jeg Alfred og 4 Kammerater til Middag; de fik Risengrød - Skinke med Macaroni og Pandekager, hvilket smagte dem udmærket, efter Bordet fik Alfred Meldal en Kasse Guf fra Hjemmet; Alfr. Garde en Portemonnaie med 1 \$ i, Carl Johansen [20] 1 \$ uden Portemonnaie og Hovmester 1 Kasse Cigarer. Om Aftenen, da Folkene stode opstillede ved Køierne, kom Julenissen omb. directe fra Hjemmet med mange Hilsener til os alle, og da det jo var mørkt, maatte han belyses med et Par Blus; derefter spilledes og blev sunget »Et Barn er født i Bethlehem«, hvilket lød deiligt, og saa blev Køierne taget ud, men faae krøb i dem; jeg prøvede paa at drikke et Glas Punch i Messen; men det blev mig for varmt. Jeg havde sendt dem en stor Kringle ind. Juledag vækkedes vi ved en Psalme, der spilledes ved hver Luge, og da jeg kom op, ønskede Forv. mig som sagt glædelig Jul med det behagelige Budskab om Brødet. Kl. 10 havde vi Gudstjeneste, og Kl. 5 $\frac{1}{2}$ vare alle Officiererne samlede hos mig til Middag, hvor jeg søgte at være munter, hvad jeg naturligviis ingenlunde var. Han har været Forvalter i 15 Aar og bærer sig saa dumt ad, og saa lyver han ovenikjøbet 3 Gange for mig - thi jeg har spurgt ham 3 Gange (den ene Gang skriftlig) om, hvor meget Brød der var i Skibet, og hans Svar var

den 10. Decbr. Brød for 5 Uger, den 22. Decbr. for 3 Uger og den 25. Decbr. om Morgenen for 10 Dage; endelig da jeg *vilde* have Sandheden at vide var det kun for 5 Dage og det 400 Miil fra Land. Han er en høist upaalidelig Mand og kommer næppe nogensinde mere tilsøes, naar den Historie kommer Ministeriet for Øre. [21]. ----

4. Januar. *St. Thomas Havn*. Vi kom herind igaar Middag og forefandt en dejlig Pakke Breve som endnu igaar forøgedes med 1 af 15. Decem-ber. Gud skee Lov, at Alt er vel i begge Halvdele af Familien; ---- Stakkels Peter mistede da deres lille Dreng [22], som jeg havde glædet mig saadan til at see. I næste Uge gaee vi derover med August og Amalie. Jeg blev modtaget nydeligt, skjøndt jeg kom 2 Dage bagefter deres Bal den 1. Januar, Aug. er forresten grusom vigtig, Amalie nydelig som altid. ---- Alfred sagde igaar, at Moder fik ingen Brev, fordi der intet var til ham; men han fik alle mine at læse og saae jo da, at de ogsaa vare til ham; men han er jo et stort Barn og vil helst have dem med Udskrift til Alfr. Garde. Du kan forresten ikke troe, hvor han er en sød og rar Dreng og meget flink; men jeg tænker med Gru paa, hvorledes det skal gaee med Bogen, naar vi kommer hjem; thi jeg troer, at al Lærdom reent er glemt herombord. Han er Oppasser her fra 1. Januar efter eget Valg; han kunde komme, hvor det skulde være, men han ønskede at være hos mig; det er mig naturligviis ikke med at see min Dreng børste Skotøi; men han synes, at det er fuldkommen i sin Orden. ---- Jeg er lidt bange for at gaee ind i Basend med Dagmar [23]; men da den har været der før - kan jeg ikke være andet bekjendt end at besøge denne By, hvortil der desuden jo knytter sig saa mange kjære Minder. ----

---

Dagmar - St. Thomas den 8. Januar.

Min Anna. ---- Vi kom, som Du veed her den 3. Januar - 2 Dage bagefter et Bal i Gouvernementshuset, som Folk finder saare vel kunde have været udsat til Dagmar kom ind, hvad dog maatte skee snart. En amerikansk Orlogsmand, som laae i Havnen, havde derimod været saa heldig at være buden. Da vi tog Seilene udenfor Havnen, og Aug. saa Flaget smukt udfolde sig, græd han, det gamle Skind.

Da vi vare tilankers, strømmede Breve og Aviser omb., og blandt de Første et fra Gouvernementet, som sagde at Fortet vilde svare, dersom vi saluterede, og det gjorde vi naturligviis strax. Aug. og Amalie modtog mig overmaade net; jeg har mit Værelse; jeg kan komme og gaae, naar jeg vil, hvilket er det allerbedste. Jeg er gjerne omb. hele Formiddagen – seiler en Tour Kl. 3 og er saa iland Kl. 5. Klæder mig om – læser lidt – spiser Kl. 6½ og dropper in somewhere in the evening. I Søndags vare alle Officiererne og endeel Danske Familier der om Aftenen – imorgen indtager Gouv. Frokost herombord og faaer sin Salut; imorgen Aften spiller Folkene heromb. Comedie og jeg indbyder da de danske Familier at see derpaa – Endelig paa Lørdag gaae vi til St. Croix med eller uden Gouverneuren; seer Du, saaledes er Programmet, om det følges veed jeg ikke; men derom skal Du blive underrettet. Ader har det godt; men det gaar vist slet med hans pecuniaire Forhold; det synes jeg at kunne spore i hans Brev. – – – – Neumann [24] kan først ventes i Slutningen af denne Maaned, og Ader kan vist ikke tage bort, før han kommer jeg har naturligviis tilbudt ham at tage med mig hjem, dersom han forøvrigt kan finde sig lidt i den stramme Tone, som er omb. i en Orlogsmænd. Abu har det udmærket; han seer sig rigtig om, og er maaske lidt for meget iland – Ader vilde have, at han skulde over med Posten, saasnart vi kom; men det vilde Mr. Alfred ikke – han har faaet Chr. Hattensen [25] og Viggo [26] til Venner, og idag er han med Hedemann hos v. Bragels [27]. Desuden elsker han Dagmar og vil nødigt forlade den; men naar vi komme over til St. Croix skal han naturligviis faae Lov at gaae derop med Hr. Tiemroth [28]. Det har glædet mig, at Alf er saa afholdt af Alle – selv sine Kammerater. – – – – Du kan tro, at Ma [29] er sød – det er i det Hele en vakker Familie, Gouverneurens; men Aug. er formelig ækel gnaven og tyrannisk imod stakkels Amalie. Jeg er egentlig gal paa ham; thi han generer sig ikke ligeoverfor Fremmede, og det skulde han dog her i St. Thomas især – jeg begriber ikke, at hun holder det ud. – – – – 10. Januar – August har lidt et Nederlag i Colonialraadet [30] og har dertil heftig Ørepine, hvilket har givet Folk Anledning til den Witz, at den nye Gouv. har nok om Ørerne. Han kom derfor ikke til Frokost igaar, og hverken han eller Amalie igaarftes – der var forresten

Alverdens Mennesker; men sagtens ikke nok, da det opdagedes bag-
 efter, at der var Krebs [31] – Prætorius [32] – Dr. Brøndsted [33] –
 Heiberg (Byfoged) [34] – Willerups [35] – Mouriers [36] og Ltnt.
 Kaltoft [37], som vare glemte eller hvem jeg ikke anede vare her.
 Prætorius og Krebs undlod jeg med Villie, da de aldrig har vist mig
 eller Nogen, jeg kjender, den allermindste Opmærksomhed, — — —
 Først havde vi Comedie og Musik – dernæst Is og Kager med lemo-
 nade – Brandy and Water – saa lidt Dands, og endelig Kl. 11, da
 Folk tog hjem, fik de Blaalyt og »Modersmaal er den deilig Lyd»
 at drage bort med. De morede dem vel ganske godt – men, som Du
 skrev om Majors [38] Bal – der er noget trykkende, noget stivt ved
 Ungdommen. August bliver aldrig tilfreds herude, han er allerede
 paa gode Veie og skjælder lysteligt med de velbekjendte Udtryk, just
 ikke udvalgte; endnu er det vel kun nogle enkelte Udvalgte, der faae
 disse Hjerteudgydelser at høre; men han maa vare sig; thi for det
 Første kan de Udvalgte godt løbe videre med det og mere, og der-
 næst er her temmelig aabent overalt, som Du veed, og man maa tale
 meget sagte for ikke at høres videre. Min Forventning om, hvorledes
 Aug. vil faae det herude er saaledes fuldstændig bekræftet – han er
 bleven modtaget godt – har gjort et godt Indtryk paa Alle, har seet
 endeel Mennesker i sit Huus, og Ingen har seet det ret meget før,
 derfor ere de henrykte; men naar han faaer Modgangen og bliver
 sær, og naar Gilderne blive rebede, og det *maa* de, saa er jeg bange, at
 Populariteten ogsaa daler. Amalie elsker de – og hun fortjener det
 virkelig ogsaa. — — —

Dagmar – Basinet – 20. Januar.

— — — Som Du seer af Overskriften ere vi lykkelige og vel komne
 ind til vor unge Kjærlighedshjem, og endskjøndt jeg stadigt maa
 udbryde »ak hvor forandret», saa har jeg det dog kjært »for auld lang
 syne» Skyld, og meget af det Forandrede ligger vel i de ældre Øine.
 Vi bragte Aug., Amalie, Hanne [39], Fru Thulstrup med Gemal [40],
 Fru Hattensen [41], Miss van Bragel [42] og et Par andre Herrer over
 i Lørdags – Gouv. modtoges med 15 Skud og »Vift stolt paa Kodans
 Bølge», Alt gik deiligt i Begyndelsen; men efterhaanden som vi kom

ud fra Land, reiste Søen sig, det ene Ansigt efter det andet blegnede, og til Slutning maatte der redes en stor Søsterseng paa Skandsen for Damerne, medens Herrerne een efter een forsvandt i Køierne. August var naturligviis henrykt, og det var virkelig en Fornøielse at see hans Glæde over atter at være ombord. Jeg gav en lunch Kl. 2, der var ret livlig, endskøndt jeg sad i Frygt for, at hele Stellet skulle ligge i Smadder paa Gulvet i en Overhaling; men jeg havde en stærk Bevogtning af Drengene med Abu i Spidsen. August vilde tvinge Mad i de stakkels søsyge Damer; men endskjøndt Amalie gjør meget, hvad han siger – *det vilde hun dog ikke*. Da hun derimod var paa det Allerværste, forærede jeg hende en Fjerblomst, og jeg troer virkelig, at hun for et Øieblik kom sig. Naa, det Hele varede kun kort, og Kl. 4 sendte jeg dem iland her i Basend. Igaar, Søndag, spillede vor Musik i Kirken, der i den Anledning var stopfuld, og efter Kirke strømmede alle Øens Damer til Gouvernementshuset for at hilse paa Gouverneurinden. – – – – W. [43] og jeg kørte op paa Bakken igaar – da vi kjørte hjem, vare vi inde paa Kirkegaarden at see Schmidts Grav [44], der er een af de smukkeste. – – – – Jeg besøgte gamle Fru Lang [45] og Capitain Jacobsen [46] igaar. Du veed den Sidste boer paa Hospitalets Farm. Naturligviis ere Alle henrykte ved Dagmars Komme, og jeg haaber, at den kan opretholde sit gamle gode Rygte. Aug. havde taget Musikken bort fra Øen for 1 Maaned, men da han nu skulde derover, lod han spørge, om de vilde have deres Musik igjen, hvortil Stakemann meget naivt svarede, at saalænge Dagmar laae her, saa brød han sig ikke om anden Musik end den, som Skibet bragte. Paa Onsdag skal han have Bal – idag Middag, paa Fredag stort Maroonparty, saa det gaaer jo lystigt; men det er nok kun ved saadanne høitidelige Leiligheder, som naar de have Gouverneur og Orlogsmand; jeg troer forresten, at vi give dem saamegen Smag for at have et saadant Skib her, at de gjerne vilde bytte deres Hærstyrke med et Krigsskib. – – – – Jeg skal hilse dig fra Amalie – hun finder St. Croix fortryllende og havde igaar været oppe paa Bülowsminde, som hun naturligviis fandt henrivende. – – – – Igaar var der Dands hos Politimesteren Hr. Jürs [47], jeg lader Musikken gjerne spille; men kun til Kl. 11, og man er derfor, som jeg troer til de Flestes Tilfredshed, tvungen til early hours; jeg morer mig naturligviis meget ved

at komme rundt her i Basend, hvor jeg næsten kjender hvert Menneske. — — — Fru Thulstrup betroede mig igaar, at hun havde glædet sig til at være aandrig paa Touren over med Dagmar og «er det saa ikke rædsomt at blive søsyg istedetfor?» Igaar var jeg ovre at romantisere paa Pyntbatteriet, og jeg var nær for 2. Gang bleven skudt der — sidst rigtignok paa en mindre behagelig Maade end for 20 Aar siden. — Folkene skjød nemlig til Skive nedenfor Bakken og som jeg gik og tænkte paa de gamle kjære Tider og plukkede en Bouket til Minde — peb en Spidskugle lige forbi mine Øren, hvorpaa jeg trak mig tilbage, da det dog ikke var min Agt at lade mig skyde af mine egne Folk; tænk forresten hvor romantisk, om jeg var faldet paa det Sted af bare Glemsomhed af Omverdenen; jeg sender Dig en Blomst her inden i. Der laae længe Magen til denne Blomst — ogsaa fra Pyntbatteriet — inden i Dit Portrait — nu maa denne afløse hiin. 22. Januar. Det var en meget hyggelig lille Middag igaar, endskjøndt Ader styrtede afsted strax efter Bordet; Miss Darcy Lang [48] var med — man siger rigtignok, at hun har været forlovet lovlige ofte; men det kommer jo ikke mig ved — Gamle Major og hans Kone have altid betragtet mig som een af deres bedste Venner, og jeg kommer nok til at bevise dette Venskab ved at tage alle den Gamles astronomiske Instrumenter hjem med og see at faae dem solgte; herude finde de neppe Kjøbere. — — — Veed Du hvad, Kone, jeg er egentlig glad over, at Touren drager mod Slutning; jeg er rigtignok overmaade tilfreds med Off., Mandskab, Skib — Alt er nu i Orden, og her er Harmonie og god Tone omb.; men det er Hjemmet, der drager mig til sig; jeg længes efter Dig og Børnene, og naar jeg saa har været hjemme 2 Maaneder, længes jeg sagtens efter Søen igjen — Et Menneskesind er en underlig Ting, og godt er det, at vi ikke selv raade for vor Skjæbne; thi saa blev den vist kummerlig. 23. Januar. God Morgen, kjære Kone. Igaaraftes var der jo stort Bal i Gouvernementshuset, der varede til 3 ½, men hvorfra jeg klogelig forsvandt Kl. 1. Alfred og 5 Kammerater vare med — dandsede nydeligt til Alles Be- og Forundring — kort opførte dem som smaae Kavalierer; men Alf. naturligviis complet som Barn alligevel — de ere endnu ufordærvede; men saadanne Baller og den megen Roes har fordærvet mangt et ungt Menneske, og derfor holder jeg igjen saameget jeg kan; men for Alfr. Vedkommende er

det vanskeligt, da han jo som Skæfens Søn og en rar Dreng er paa Mode. --- Det morede mig at træffe gamle Bekjendte og Christine Rouen [49] og jeg bleve enige om, at vi 20 yeats ago mindst drømte om at see vore Børn dandse sammen herude, og dernæst, at vi egentlig talt dandsede og morede os bedre da end nu. Hun har holdt sig udmærket. Idag skal jeg med Doctor paa Landet; han har nu bestemt *ikke* at gaae hjem med Dagmar, og jeg maa fuldkomment billige hans Beslutning. Galilæi [49a] er nemlig endnu ikke kommen: Neumann maa sættes ind i Forretningerne - ellers er han for ubekjendt med de vestindiske Sygdomme, taber Terrain, og Calmar [50] vinder derved Din Faders Praxis, som han jo nu meer end nogensinde maa holde paa. Til at kjøre rundt med Neumann, etablere ham og forklare ham de mest forefaldende Tilfælde behøves mindst 1 Maaned, og der er jo ikke stort mere end 3 Uger tilbage af Dagsmars Ophold her, saa at det bliver for sent, selv om Galilæi kom idag; --- 24. *Januar*. Idag skal dette Brev sluttes, da det gaaer over Bremen. Igaar var jeg paa Nordsiden med Din Fader; Husker Du Egnen der? Den er jo udmærket smuk - jeg saae den vel nu for sidste Gang. Første Gang jeg var der, besøgte jeg Knudsens paa Belvedere [51] - Bring dem en Hilsen fra deres gamle Huus - det er nu en complet Ruin - Gulvet opbrudt og Væggene nedfaldne; men smukt er der. Jeg called igaaftes en ny Familie her, Rybner Petersen, gift med Miss Miny Simmelkjær [52]; hun er saa kjøn nu, men 2 Barsler i eet Aar har taget paa hende. --- Programmet for Ugen er saaledes bestemt: Lørdag Maronparty i Casernehaven Kl. 4. Søndag Formiddag lade vi Fartøier afhente hvem der have Lyst at see Dagmar - give Damerne en Kop Chocolate, Herrerne et Glas Viin og begge Parter lidt Musik. Til Middag paa Bakken hos Peter og Charlotte, og Mandag seile vi med Gouverneur og Følge. Efter mit Ønske skulde vi saa atter Tirsdag seile fra St. Thomas og krydse 8 Dage imellem Øerne. ---

---

Dagmar. St. Jan den 29. Januar.

--- Den 24. toge vi da Afsked med St. Croix, efter at vi Søndag Formiddag havde seet Basinet Damer og Herrer omb. Du veed, at

der skulde være Maroonparty i Kasernehaven om Lørdagen; det skete da ogsaa; Commiteen, som stod for Festen, var Major Magens, Fru Anton [53] og Fru Hattensen. Kl. 4 indtoges en fortrinlig lunch; Majoren glimrede længe, holdt svulstige Prædikener fulde af Salvelse og Vrøvl, indtil han lod en Negerbande komme ind ved Maaltidets Slutning og holdt en halv Formaningstale til den nye Gouvernør om at lægge mere Mærke til den naturlige Naturlighed (Negerbanden, der dandsede Gombey) end til cultiveret Smigreri – Aug. blev gal i Hovedet, svarede at hverken han eller nogen anden af de Embedsmænd, som kom herud, behøvede Formaninger, navnlig fandt han Sted og Tid uheldigt valgte; men han antog, at Majoren egentlig talt havde sagt Noget, som ikke ret var overtænkt; men at Meningen vistnok var den, at han ønskede et fast Baand imellem Danmark og de vestindiske Øer – det vilde han drikke paa og dermed takke for Mad; saaledes endte det – Om Aftenen var der Dands i Eders gamle Bolig [54] og Fyrværkeri i Haven, der ogsaa faldt lidt uheldigt af, da en Raketstok foer hen i Brystet paa Baronesse Rosenkrants [55], dog uden at tilføie hende anden Skade end lidt Nerverystelse. Søndagen ombord hos os var vellykket; Damerne fik Chokolade og Iis-lemonade, Herrerne lunch. Musik og Dands for begge Parter til Kl. 5, saa gik de iland. Mandag Morgen gjorde jeg Besøg hos Snedker Petersen [56] og Laurentius Søbøtke [57], der er ligesaa ubehagelig og løgnagtig som Konen er sød og elskværdig. De ere for Tiden uklare med Din Familie og sees ikke. Mandag Middag fik vi vore Passagerer ombord og forlode Christiansted – for mit Vedkommende upaatvivlelig for sidste Gang. Den samme Historie foregik paa Overreisen som paa Henreisen – Damerne vare meget søsyge, undtagen Hanne, der er en heel Helt. Schoustrup er hendes Ridder, og jeg troer at det hjalp paa Søsygen, da jeg sagde, at en Sømands Hustrue altid burde være søstærk; hun mødte til lunch og holdt sig udmærket. Majoren var over med, var meget spag, tog mig afsides og bad mig om at faae Gouverneuren god igjen – »for jeg veed paa min Ære ikke rigtig, hvad jeg sagde». Miss Jacobsen stirrede fortvivlet ned i en Pøs, og Fru Hattensen og Miss van Bragel lod, som om de sov. Amalie lovede ikke mere at blive fanget paa Søen, og August var omtrent den eneste af Passagererne, som befandt sig vel; men han syntes saa

godt om Dagmar, at han formodentlig gjør en Tour med os først i næste Uge omkring St. Jan og tager Viggo med. Ovenpaa alle disse Fester i Basend fandt jeg det raadeligst at forsvinde en kort Tid, inden det gik løs i St. Thomas, og jeg gik derfor igaar til St. Jan. Vi ligge jo her næsten som paa Landet, ride og seile lidt, og gaae saa tilbage til St. Thomas Fredag med de 2 Miss Dewhurst [58] – gjøre paa Søndag den omtalte Tour med Aug., vende tilbage den 5te, og blive da i St. Thomas til den 13. Februar, da vi gaae hjemad, ventelig i høi Grad forsvirede. — — —

St. Thomas 4. Februar. Saa – det var den sidste Seilads her i Westindien – Vi have, som sagt, seilet med August fra Lørdag til idag Tirsdag, besøgt Virgin Gorda [59] og St. Jan. Jeg er naturligvis lidt træt af det; thi naar Lokalet er lille, er det dog altid lidt generende at have Gjæster, og skjøndt Aug. er meget elskværdig, saa har han den store Feil at være meget uakkurat og rædsom nuslevaaren, hvilket Du veed jeg ikke holder af. Han synes imidlertid meget fornøiet, og det var jo Hovedsagen – Viggo er en sød Dreng og vistnok et udmærket Hoved. Det bliver sagtens nok lidt droët for dem at afsee Dagmar, som jo vel har bidraget en heel Deel til at bringe Liv herude, og de begynde allerede at snakke om St. Thomas [60], der jo ventes ud til Efteraaret. Det Navn Dagmar har nu mange faaet kjær, og det gjorde mig ondt at see, at vor Navnesøster – Storfyrstinden [61] – har været alvorlig syg. — — — Galilæi kom da lykkelig og vel ind, og Neumann er allerede i fuld Gang derovre – Rygtet roser ham – navnlig fordi han er ugift og uforlovet. — — — Din Fader kommer — — — nok hjem, og jeg skal ingenlunde blive forundret, om jeg har ham her een af Dagene for at tage hjem med os. Han vil vel have godt af det, endskjøndt jeg egentlig ikke synes at han feiler Noget – han er idetmindste tilsyneladende ligesaa flink og activ som nogen-sinde; men gnaven og ubestemt og søvnløs sidst paa Natten, hvilket egentlig ikke er saa underligt – da han sommetider gaaer iseng Kl. 7–8 og saa naturligviis har sovet ud midt paa Natten. Jeg takker min Skjæbne, at den ikke har tvunget mig til at boe her i Westindien – hverken som Gouverneur eller Havnefoged – thi her er saa smaat som paa Xø [62] næsten og ikke nok at sysselsætte en Mand med, og hvorledes Aug. kan finde Interesse i hans Forretninger her, kan jeg

ikke forstaae. Han er allerede naturligviis i Gjæld hjemme og taler om at indskrænke sig, da Intet vil forslaae; men paa den anden Side er han flot til en foruroligende Grad, og Amalie giver ham Intet efter. --- Det er jo ret storartede Fordringer, man gjør til Rigsdagen med Hensyn til Forsvarsvæsenet; men man faaer naturligviis ikke 1 Rdlr af alle de 17 Millioner. [63] ---

---

Dagmar - St. Thomas 9. Februar.

Min Anna. Saa begynder jeg paa det sidste Brev til Dig herfra Westindien og det er vistnok det næstsidste - det haaber jeg idetmindste - inden vi sees. --- Jeg er meget glad ved at forlade Westindien; thi skulde dette Liv vare ved, bleve vi Alle ødelagte. Enhver føler sig nemlig forpligtet til at gjøre Bal, og derfor er det blevet til temmelig betydelig Svireri baade for Off. og Drengene og Musiken. Torsdag var det i Gouvernementshuset, Lørdag hos Hjarnøs [64], Mandag hos Hattensens - Tirsdag hos Politimesterens [65] og Onsdag maaskee hos Marstrands [66] - muligviis bliver jeg fri der, da det nok skal være en Middag for de Unge - isaafald beder jeg Aug. og Amalie omb. til Afskedsmiddag. Jeg boer i de sidste Dage iland paa Aug. instændige Anmodning. Han er virkelig meget glad ved at have os herude, og »hvor er Georg?» hører jeg stadigt. Han er saa rædsom gnaven - det er hans Orm - men jeg troer meget godhjertet - Vi have haft mangan en Samtale om forskjellige Ting, ogsaa om Mandens og Hustruens Forhold til hinanden i det daglige Liv, hvilket jeg med Villie fremkaldte for at vise ham, at det ikke var ubemærket af Udenforstaaende, naar han og Amalie saae muggent til hinanden, hvad saa omtrent gaar paa hver Dag; Herregud hvor det dog egentlig er dumt; man veed ikke, hvorlænge man faaer Lov at leve sammen, og saa forbittrer man sig det korte Liv ved Smaakjævl. Det er dog en Lykke, at der kun sjældent er Kurrer paa Traaden hjemme hos os, og at de i Almindelighed dog ikke varer ret længe. --- Vi ville gjerne have nogle Fotografier af Dagmar og Grupper omb.; men her er saa skammelig dyrt og ovenikjøbet daarligt, saa vi vente hellere til Kbhvn; husk mig paa, at det bliver een af mine første Vandringer. ---

Det har dog været en Tour, som jeg altid vil mindes med Glæde, og det vil nok blive med lidt Veemod for Adskillige, naar vi hale Flaget ned for sidste Gang; thi jeg troer, at her gjennemgaaende har været en god Tone omb.; - - - - Jeg maa da endelig bringe Dig en Hilsen fra Din gamle Beundrer Baronen - han bad mig derom med det fulde Bæger i Haanden igaarftes, og jeg gjorde da hans Kone rede for Forholdet, saaledes som det var, at han i sin Tid havde staaet paa Listen, hvortil hun svarede - ja, det er nok ikke saa underligt, om Rosenkrants beundrede Deres Frue, der jo skal have været den yndigste Pige paa St. Croix; det havde hun fra Hjarnø; det fandt jeg naturligviis ogsaa, men det kan vel nok siges Dig nu, Du kjære Kone, uden at gjøre Dig forfængelig, som Du dog aldrig var. - - - -

Den 13. Jeg har ikke meget at tilføie. Vi have lidt Roderie omb. her idag, da der sendes Legioner af Smaakasser og Æsker item demi-johner fra forskjellige Mennesker hjem - blot jeg finder Rede i det Alt, naar vi engang skulle aflevere det; - - - - Idag spise Aug., Amalie og Hanne herombord; iaften samles alle vore Venner i Gouvernementshuset og der tage vi Afsked. Imorgen Kl. 2 Emd gaar Saluten, og dermed er det Besøg endt. Det har i mange Henseender været meget behageligt, og jeg troer, at Dagmars gode Navn klinger ligesaagodt herude nu som før. - - - -

---

Dagmar midt imellem Azorerne og W. Indien. 23. Februar.

Kjæreste og elskværdigste lille Kone. Kan Du mærke paa Dit elskende Hjertes Slag, at Gjenstanden hver Dag kommer 50 Miil nærmere. Du kan Pokker; men det kan jeg - thi vor rolige Tilværelse i de forskjellige vestindiske Havne er ombyttet med en høist ubehagelig Omtumlen paa de vilde Bølger, og naar man sætter sig paa en Stol er man vis paa at kunne samle sig selv op i en fjern Krog af Kahytten; men Korvetten siger som saa - nu har I dandset Børn i Westindien - nu er det min Tour. Jeg har i den Anledning ikke kunnet have Off. hos mig til Middag endnu en eneste Gang; thi jeg frygter at sætte det blaae Stels Liv i Fare, og nu har det holdt sig godt saa længe. - - - - Det er forresten kjedeligt, at jeg ikke kan see dem; thi for det

Første morer det mig at have dem her og for det Andet er jeg Eier af 3 Kalkuner, 4 Ænder, 8 Høns og 1 Skildpadde, og det skulde dog spises, skjøndt det er fra St. Croix – den kjære lille Ø, som jeg nu for altid har sagt Farvel. Du kan troe, at jeg var saa blød om Hjertet som Smørret her i Varmen ved at skilles fra Westindien; men jeg troer rigtignok, at de kjære gamle Minder, som knytte sig til disse Øer vare fuldt saa meget Skyld deri som de mange Venner vi denne Gang havde skaffet os herude. Vist er det, at da Dagmar langsomt gled ud af St. Thomas Havn, sendte »Modersmaalet» iland og skjød de 9 til Afsked, var der vist Nogen som følte, at vi havde levet nogle gode og fornøielige Dage med hinanden, og imellem disse ved jeg vist, at August, Amalie og Hanne vare. August var saa bevæget som jeg aldrig har seet ham, og hvad jeg ikke troede at skulle opleve var, at vi kyssede hinanden til Afsked; han er meget blid med al sin Gnavenhed, og i de 6 Uger, vi have været sammen, ere vi komne hinanden nærmere end nogensinde i Livet; det er underligt at man skal reise 1500 Miil for at udrette det. Du veed vel, at jeg i de sidste 8 Dage boede iland hos dem, og jeg kan kun sige, at det var deilige 8 Dage. August blev hjemme fra Contoiret meget tidt, og saa gik Pasiaren, om Alt muligt – Gammelt og Nyt; men altid kom det tilbage enten paa hans Virksomhed herude eller paa Marinens Anliggender, hvad der interesserer ham levende – han er Søofficier med Liv og Sjæl endnu, og i de Dage, jeg havde ham herombord, var det en Fornøielse at see ham nyde Livet – nu var han i høj Grad forelsket i Dagmar, og man kunde være vis paa at man aldrig behøvede at flytte den store Kiggert, som stod stillet op i Salen, thi vilde man see ombord i Skibet, saa stod den altid stillet lige efter Skandsen. Enten Amalie eller Aug., men især Hanne holdt skarpt Udkig med vore Bevægelser, om det nu var een eller Anden af de unge Off., der trak Hannes Øine, skal jeg ikke kunne sige; men vist er det, at Schoustrup var hendes tro Ridder, og at de unge Mennesker morede dem ypperligt – Du kan troe, at det ofte mindede mig om vort Liv herude 20 years ago. Den sidste Aften kunde de slet ikke komme afsted, og da Fru van Brackle [67] sagde – »Herregud troer De ikke, vi kan faae de unge Mennesker til at sige Godnat og Farvel» – saa var jeg af den Mening, at det gjerne kunde ende med 1 à 2 Frierier, da slikt jo

gjerne skeer i det aller aller sidste Øieblik, og det var saa farligt – de stod i Verandaen og saae ud over den maanebelyste Havn. Imidlertid – det blev da ikke til Noget denne Gang. [68] Hanne er en rigtig sød Pige og skjændt ikke smuk, har hun de smukkeste blaae Øine man kan see.

Den 2. Marts – – – – Vi befinde os idag 190 Mile fra Kanalen og har saaledes snart fuldendt vor Route paa Atlanterhavet; det forstaaer sig – de 200 Mile, der adskiller os fra Europa og de 450 der ligger imellem os og Hjemmet, kunne paa denne Aartid være lange nok; men endnu have vi da god Vind og Skibet fuldt af Kul; vi ere idag 17 Dage fra St. Thomas, og det er underligt nok i saa kort Tid at skifte saa aldeles Forhold, fra den yndige tropiske Himmel til den raa Vinter. Jeg haaber da, at I have mild Vinter hjemme, saa at vi ikke behøve at tage ind til Norge; thi nu længes jeg virkelig hjemefter, hvilket ikke er saa underligt; thi der er dog godt at være i det kjære, hyggelige, om end lille, Hjem. Jeg glæder mig uendelig til at see min lille Misa og høre hende pludre, til at faae mig en Leg med min lille og en fornuftig politisk Passiar med min større Dreng og endelig ikke mindst til at føle Dine Arme om min Hals og Dit Hoved paa min Skulder. Ja, det har været en deilig Tour; men deiligst er dog at komme hjem og finde Alt vel. – – – –

Til Brevene 1872-73

1. Alfred Paludan Meldal (1858-82), frivillig Lærling, Premierløjtn. 1880, Søn af Viceadmiral Julius Sophus M.
2. Af den ved Skibsjournalen (i R.A.) beroende Kommandoprotokol ses, at G. havde foreslaet Ministeriet, at der ikke blev medbragt Bageovn, men at der som Følge heraf blev medgivet haardt Brød i Stedet for Mel. Han henviste herved dels til den Plads, Ovnene med Tilbehør optager, dels til at den udbreder en Varme, som i Forening med Varmen fra Maskinrummet, Kabys og Skorstensopgang gør Banjerne til et usundt Opholdssted i et tropisk Klima. Endvidere anførtes det,

at frisk Rugbrød ifølge Overlæge Hornemann er skadeligt i et varmt Klima, hvor Brødet ikke kan faa den tilbørlige Ælde uden at mugne. Ministeriet fandt dog ikke tilstrækkelig Grund til at »unddrage Besætningen det Gode, som Tilstedeværelsen af en Bagerovn i Skibet medfører, ved, naar Forholdene tillade det, at kunne forsyne Besætningen med frisk Brød. Men Captainen bemyndigedes til naar til nogle Tider Varmen fra Ovnen eller Nydelsen af det friske Brød anses skadelig for Mandskabets Sundhed, da at give haardt Brød istedetfor blødt, forsaavidt dette ikke kan erholdes fra Land«.

3. ?
4. Travaille-Challoupen, det største Fartøj ombord, næst Barkassen (Harboe: Dansk Marine-Ordbog).
5. Prinsesse Louise af Sverige (f. 31. Okt. 1851, d. 1926), formælet m. Kronprins Frederik (VIII).
6. Anton Frederik Mazanti Evers (1857-1951), Lærling, senere Vice-admiral.
7. Wulff Henrik Hedemann (1858-85), Prmlnt. 1880, fra 1883 i fransk Tjeneste.
8. Døtrene Agnes og Cathrine, se Indl.
9. Paa Fødselsdagen d. 30. Nov.
10. Fmtl. Carl Emil Garlieb, død i Rio 1884, g. m. Betzy, f. Prytz.
11. Se Afsnit II, Note 23.
12. ?
13. Den aarhundredgamle Øresundstold blev ophævet 1857, og en Række Lande betalte Erstatning i Henhold til særlige Traktater, se »De danske Stræder og Øresundstolden«, udg. af Marinehistorisk Selskab, Kbh. 1958. — D. 30. Nov. 1872 skrev G. iflg. Kommandoprotokollen en Rapport, hvori det bl. a. hed: »Af Generalkonsulen Herr Prytz erfarede jeg, at Spørgsmaalet om Erstatning for Sundtoldens Ophævelse var definitivt afgjort før Corvettens Ankomst, idet den brasilianske Regjering efter at Sagen gentagne Gange er blevet behandlet i Statsraadet, har afslaaet at give Danmark nogensomhelst Erstatning. Under disse Omstændigheder har jeg ikke troet det overensstemmende med Danmarks Værdighed at complimentere den brasilianske Regjering paa nogen særdeles Maade og jeg har derfor ikke søgt Audients hos Udenrigsministeren, saaledes som det var mig paalagt, medens Spørgsmaalet endnu var svævende. Derimod agter jeg at deltage i de sædvanlige Ceremonier som forefalde paa Keiserens Fødselsdag d. 2. December.«

14. Theodor Johan Henrik Langgaard, f. i Kbhvn. 1813, Læge i Brasilien 1843, død der 1883. G. m. Hermantine Noline Christine Nielsen (1818-73). Fik 1854 den danske Fortjenstmedaille i Guld for Hjemsendelse af Bidrag til Zoologisk og Etnografisk Museum i Kbhvn.
15. Frederik Halgrim Theodor Grundtvig, f. 1818 i Kbhvn., Søn af Forvalter v. Frederiks Hospital Georg F.G., udvandrede til Brasilien, Købmand i Rio, død 1877 i Lissabon, g. m. Isabella Elisabeth Witcomb (1827-1905). (Patric. Slægter II, 1911).
16. Skruedorvetten Thor var i Sommeren og Efteraaret 1855 paa Togt til Færøerne og Island m. Kapt. M.E. Raffenberg som Chef.
17. Uldall blev d. 18. Dec. 1866 (ikke 1865) g. m. Anna Elisabeth Helene Caroline Bilsted (1841-1928).
18. Se Indl.
19. Lærling Flemming Chr. Lassen Krieger, f. 10. Aug. 1858.
20. Fmtl. en af de 5 Lærlinge, som af Orlogsværftet var beordret ombord i Korvetten (Kommandoprotokollen) foruden de 10 Lærlinge, der var med som vordende Søofficerer.
21. I sin Indberetning til Ministeriet af 4. Jan. 1873 var G. knap saa streng, idet han efter i nogen Grad at have forsøgt at undskylde Forholdet slutter: *--- Ihvorvel der ved Indkjøb af Brød i Rio saaledes er begaaet en Feil, haaber jeg at Forvalter Aamodts iøvrigt gode og paa-lidelige Opførsel maa tjene ham til Undskyldning ved denne Leilighed.
22. Peter og Charlotte Knudsens ældste Søn, William Benoni K., f. 21. Dec. 1871, død 1872.
23. P. Gr. af Rev var Indsejlingen ret vanskelig for større Skibe, jfr. S. 75-76.
24. Lauritz Neumann (1846-1923) kom til St. Croix 1873 som Amanuensis hos Dr. B. Knudsen. Offentlig Læge i Christiansted og Læge ved Sygehuset p. Richmond 1878-95, derefter Stadslæge p. Frederiksberg og Overlæge v. Frederiksberg Hospitals Epidemifåd.
25. Fmtl. den tidl. nævnte Guvernementssekr. Hattensens Søn Christian Henrik Friis H. (1863-1945), den senere Civildommer i Københavns Amts nordre Birk.
26. Guvernør G.s Søn Viggo Christian (1864-1936), senere Overretssagf. i Kbhvn.
27. Justitsraad Samuel William van Brakle (1821-1900), Præsidentskabssekr. p. St. Thomas, fra 1873 p. St. Croix, Kammerherre.
28. ? Blandt Lærlingene var Adolph Frederik Tiemroth, Søn af Tømmerhandler Tiemroth, Emilievej, Charlottenlund (Kommandoprotokol).

29. Guvernør G.s Datter Amalia (1869-1944), Klosterfrøken i Vemmetofte, g. 1897 m. Købmd. Poul Richard Blesky (1854-1919).
30. I St. Thomæ Tidende 11. Jan. og 15. Jan. 1873 refereres Forløbet af Mødet d. 8. Jan. i Kolonialraadet for St. Thomas og St. Jan, hvor Pkt. 2 paa Dagsordenen var et tilsyneladende af Guvernementet fremsat Forslag om Etablering af en Dampskibsforbindelse mellem de danske vestindiske Øer. Guvernøren fremlagde en Del Talmateriale vedr. Handelen mellem Søsterøerne St. Thomas og St. Croix, udvisende en stadig øget Trafik, som det vel var værd at søge lettet. Mod Forslaget fremsattes en Række Indvendinger, saaledes af 6. Medlem for St. Thomas, der bl. a. udtalte, at man ikke kunde se bort fra, at hele Fordelen ved en Dampskibsforbindelse vilde være paa St. Croix' Side. Ved Afstemningen stod Stemmerne 7 mod 7, hvorfor Formandens Stemme, der var imod Forslaget, blev afgørende; Forslaget blev herefter forkastet.
31. Henrik Johannes Krebs (1821-1907), Købmd. p. St. Thomas, svensk og norsk Konsul.
32. Carl Stephan Heinrich Prætorius (1822-1907), Købmd. p. St. Thomas, Medl. af Kolonialraadet, gift 2. Gang 1861 m. Thora Jørgenine Wilhelmine Sophie Schou.
33. Christian Andreas Brøndsted (1842-1922), Kommunelæge p. St. Thomas 1872-79, vendte tilbage til Danmark 1883.
34. Axel Theodor Holger Heiberg (1842-76), Overretsprokurator paa St. Thomas, 1872-73 kst. Byfoged og Skifteforvalter.
35. William Theodor Willerup, kgl. Bogholder p. St. Thomas, død 1881, 63 Aar, gift m. O. W. Drewsen.
36. Indgjald Katrik Jørgen Mourier (1807-84), Planter p. St. Jan, 1867 kgl. Kasserer p. St. Thomas, g. m. Cathrine Anna Marie de Wint (1810-80). (Patric. Slægter I, 1891).
37. Ernst Vilhelm Kolthoff, Secondløjtnant, død 1882.
38. Maskinmesteren p. Dagens Togt 1867-68, William Major, jfr. Afsnit II, Note 8 og Note 147.
39. Guvernør G.s ældste Datter Doris Johanne (1856-1928), g. 1890 m. D. G. Monrads Søn, Løjtnant, Trafikassistent, tidl. Fredsdommer i New Zealand, Viggo Monrad (1842-1923).
40. W. A. v. Thulstrup (1820-98), Stabschef i Ingeniørkorpset, 1872 Afsked som Oberst, Civilingeniør for St. Thomas og St. Jan, g. m. Louise Marie Gandil, død 1909, 79 Aar.

41. Annie Elizabeth Hattensen, f. Stakemann (1838–1910), Dt. af den Afsnit II, Note 51 nævnte J. A. S., g. 1859 m. den Afsnit II, Note 97 nævnte Guvernementssekr. C. A. F. Hattensen.
42. Mathilde van Brakle, Dt. af den i Note 27 nævnte S. W. van B., død 1877 af Brystsygge, 22 Aar gl.
43. Svigerinden Willa, se Indl.
44. Jfr. Afsnit II, Note 12. Kapt. Schmidt døde 14. Nov. 1869 paa Bülowsminde af gul Feber som Chef for Korvetten Thor, jfr. Kontreadmiral Victor Hansens Minder, Memoirer og Breve, Bind I, 1927, S. 163–65.
45. Mrs. E. B. Lang, f. Gray, f. ca. 1795, Enke efter den Afsnit I, Note 73 nævnte Major A. Lang.
46. Jfr. Afsnit II, Note 82.
47. Herman August Jürs (1838–1918), Politimester i Christiansted, senere Overdommer.
48. D'arcy Lang, f. ca. 1842 i Scotland, se Afsnit I, Note 73 og 74.
49. Fmtl. en Datter af Læge p. St. Croix William Heyliger Ruan (1797–1857), der ved sin Død foruden Enke, Christiane, f. Dumbreck, efterlod sig 8 Døtre, hvoriblandt Christine Josephine, f. ca. 1832, gift m. I. C. Dubois.
- 49a. Barkskib, tilh. Moses & Søn G. Melchior.
50. Paul Emil Kalmer (1845–1915), Landfysikus p. St. Croix 1878–1915, Garnisonslæge 4. Jan. 1879 efter A. B. B. Knudsen.
51. Den Afsnit II, Note 19, nævnte Planter H. C. Knudsen ejede i en lang Aarrække Plantagen Belvedere paa Nordsiden af St. Croix.
52. Thomas Severin Rübner Petersen (1835–1919), kgl. Fuldmægtig, senere Byfoged og Politimester i Frederiksted og kongevalgt Medl. af Kolonialraadet, gift 1870 m. Emilie Eleonora Simmelkjær (f. 1850, død i Barselseng 1873), Dt. af Forvalter p. Constitution Hill Niels Chr. S. og Hustru Antoinette, f. Wallich.
53. Se Afsnit II, Note 112.
54. I Kasernen i Hospitalsgade i Christiansted.
55. Se Afsnit II, Note 65.
56. Se Afsnit I, Note 88.
57. Laurentius Johannes Søbøtke (f. p. St. Croix 1827), Halvbroder til Anna G. s Moder, g. m. Anna Murray Hansen (f. p. St. Croix 1845), Dt. af Overkrigskommissær, Toldkasserer i Christiansted Peter Hansen og Hustru Louise, f. Battelle.
58. Se Afsnit II, Note 105.
59. En af de engelske Antiller.

60. Skruekorvetten »St. Thomas«, bygget 1871; kom ikke paa Vestindietogt 1873-74.
61. Kong Christian IX.s Datter Dagmar (1847-1928), formælet 1866 m. den russiske Tronfølger, den senere Alexander III.
62. Se Afsnit II, Note 17.
63. Ved Forslag til Lov om en overordentlig Bevilling til Forsvarsvæsenet, der fremsattes i Folketinget d. 8. Januar 1873 sammen med en Række andre Lovforslag vedr. Hæren og Søværnet, blev det foreslaaet at stille 17.350.000 Rd. til Krigsministerens og Marineministerens Raadighed, heraf 3.180.000 Rd. til Udvidelse og Bestyrkning af Københavns Befæstning mod Søsidens, 6.900.000 Rd. til Anlæg og Bestyrkning af en Befæstning om København mod Landsiden, 5.100.000 Rd. til Udvidelse af Flaadens Materiel, 1 Mill. Rd. til Anlæg af et befæstet Støttepunkt for Flaaden ved Store Bælt og Resten til forskellige andre Anlæg. Lovforslagene gik i Udvalg og naaede ikke til 2. Behandling. I Rigsdagssamlingen 1874-75 fremsattes et lign. Forslag, men blev heller ikke da vedtaget af Rigsdagen. Københavns Befæstning gennemførtes først i Aarene omkring 1890 ved Bevillinger paa de provisoriske Finanslove.
64. Herman Meyer Hjermøe (1823-77), Prokurator p. St. Thomas, Medl. af Kolonialraadet, g. m. Petrine Wilhelmine Marie Schousboe (1837-1911), Dt. af den Afsnit II, Note 52 nævnte P. W. S.
65. Hans Michael Wissing Fischer (1831-1910), g. m. Nathalie Sophie Amalie Nielsen (1839-1908).
66. Otto Jacob Marstrand (1809-91), Købmd. p. St. Thomas, kst. Vicebrandmajor, svensk-norsk Konsul, Broder til Maleren Vilhelm M., gift med Annie Dorothea Nissen (1818-86). (Jacob Marstrand: Slægten Marstrand, Kbh. 1915).
67. Den Note 27 nævnte S. van Brakle's 2. Hustru Caroline, f. Jensen (1825-93).
68. Doris Johanne Garde blev som nævnt Note 39 g. 1890 med Løjtnant Viggo Monrad. Løjtnant Schoustrup ægtede 28. April 1881 Eva Sophie Elisabeth Sjøren (1855-1925), Dt. af Regimentspastor N. A. Sjøren.

Personregister

(med Henvisning til Brevene, ikke til Noterne; Brevskriveren og hans Hustru er ikke medtaget).

- Aagaard, Andreas Jacobi Crucau 91
Aamodt, W. 11, 123-24
- Ackers, W. 22
Andersen, Emmy, f. Bahneberg 72
Anthon, Hugo Rudolph 82
- Olivia Albertine, f. Eskildsen 82, 130
Aranda, Udenrigsminister 22
Arboe, Johanna (Hanne) Barbara 15, 27
Ariens, Admiral 88
- Bagger, Louise Cecilie Elisabeth, f. Andrea 67 f
Bardenfleth, Frederik Carl Christian 10, 60, 63 f, 71
Beichmann, Carl Frederik Ludvig 20, 52
- Valdemar Nicolai Bryggemann 20
Behagen, William G. 78, 81
Bentzon, Adrian Benoni 7
- Charlotte 7, 66 f, 74, 78, 93, 95
- F. W. 7, 43
- Julie Helene Therese, f. Peneke 7, 67, 89, 95
Bie, S. J. 82
Birch, Vilhelm Ludvig 65, 71, 76, 78 ff, 82, 86 f, 91, 95 f, 100, 102 f
Bjørneboe, Christian 101
Bodi, Chr. 90
Bojesen, Sigurd 10, 122
- Bolivar, Simon 23
Bondesen, Johan Henrik Tauber 86, 98
Borch, Gerhard Frederik 43
- Peter Frederik Keutsch 72
Borries, Augusta Georgine Benjamine, f. Steenberg 51
Boye, Adolf Jonas 65, 67, 70, 78
- Hulda Nathalie Franciska Davidsne, f. Rahr 66 ff, 76, 78, 82
Braag, Laurentius Christian 55, 61, 79, 83, 96, 102
Braëm, Peter Holger 9, 25, 41, 43, 88
van Brakle, Caroline, f. Jensen 134
- Mathilde 126, 130
- Samuel William 125
Brandt, Jens Carl 70
Brøndsted, Christian Andreas 126
- Caroc, Gustav Adolf 10, 75, 91, 96
Carstens, Christina 43
Carstensen, Edv. J. A. 67, 98
- Georg 17
Christensen, Fritz Carl (= Carl Dreyer) 61
Christmas, John 78
Christoffersen, Alexander Thorvald 52, 54 f
Claessen, Hans Jacob 9, 21
Colberg, Johan Frederik 70
de Coninck, Waldemar 36
Cuzio, Greve 121

- Dagmar, senere Kejserinde 131
 Daguilard, Miss 75
 Dam, A. M. 95
 – Margrethe Sophia Frederikke, f.
 Didrichsen 69, 83
 – Thor Petersen 69
 Danielsen, Josephine Eliza 68
 Danner, Louise Lensgrevinde 24, 27
 Davis, Kaptajn 31
 Dewhurst, Ferdinand Augustus 81
 – 2 Miss 81, 131
 van Dockum, Carl Edvard 60, 92
 – Jost Ferdinand Guillaume 9, 14,
 18, 20ff, 24, 26, 101
 Dreyer, Adelgunde Wilhelmine, f.
 Bentzon 72, 89, 93
 – Carl 61
 – Frederik 93
 Dubois, Christine Josephine, f. Ruan
 129
 Duntzfelt, Eduard 36
- Eckersberg, Frk. 86
 Ellbrecht, Anton Günther 24
 Evers, Anton Frederik Mazanti 119
- Faber, Lorenz Jacob Benzon 69,
 102f
 Feddersen, Hans Ditmar Frederik 8,
 15, 17, 29f
 Feilberg, Jens Frederik 43
 Ferral 41
 Fischer, Hans Michael Wissing 132
 Frederik VII 13, 19, 24f
 Friedrichsen, Friedrich 30
- Gad, Henriette Louise 94
 – Peter Adolph Rostgaard Brun 54
 Garde, Agnes (1863–64) 8
 Garde, Agnes (f. 1876) 8
 – Alfred 7, 55, 71f, 85f, 95, 98,
 116ff
 – Amalie, f. Rothe 64, 124ff
 – Amalie 125
 – Anna Elisabeth 8, 118, 135
 – Carl Adolph 99
 – Cathrine, f. Qvistgaard 6, 19, 26f,
 32, 38, 40
 – Cathrine 7, 51, 55, 69, 72, 79, 83,
 99, 101, 120
 – Doris Johanne 126, 130, 133ff
 – Hans Georg 6, 25, 34, 39
 – Janus Andreas 6, 19, 26, 32, 51,
 57, 64
 – Janus August 7, 26, 99, 124ff
 – Kathinka 6, 19, 26, 32, 96
 – Peter Svane 8, 51, 53, 55, 61, 74,
 97, 104, 118, 135
 – Søren Georg 24
 – Thomas Vilhelm (Villy) 7, 54, 69,
 86, 98, 102, 118, 135
 – Thora 6, 12, 19, 26
 – Viggo Christian 125, 131
 Garlieb, Betzey, f. Prytz 121
 – Carl Emil 121
 Giødesen, Peter Ferdinand 10, 51,
 53, 56f, 59f, 63f, 70f, 79f, 82,
 87f, 92, 96, 100f, 103
 Gjellerup, Carl Ludvig 69
 Gordon, Mrs. 13
 Gorm, Anna 14, 19
 Grinell, Miss 77, 82
 Grove, Hans Herman Stephen 24,
 26, 28
 – Samuel Frederik 24
 Grundtvig, Frederik Halgrim Theo-
 dor 122
 – Isabella Elisabeth, f. Witcomb 122

- Güllich, Geert Franz Keutsch 65
 – May 65, 73, 89
- Hagen, Christian August 10, 56,
 63f, 79, 82, 90f, 98, 101
 Hamilton, Kaptajn 118
 Hansen, Hans Henrik 72, 89f
 – Victor 9
 Harboe, Kaptajn 83
 – Margereth Elizabeth, f. Johnson
 102
 Hattensen, Annie Elizabeth, f. Sta-
 kemann 126, 130, 132
 – Carl Anton Frederik 78, 132
 – Christian Henrik Friis 125
 Hedemann, Wulff Henrik 120f, 125
 Heegaard, Anna 7
 Heiberg, Axel Theodor Holger 126
 Heide, Christian Rudolph Anker 23
 Hein, Johan Jacob 70
 Hjernøe, Herman Meyer 132f
 – Petrine Wilhelmine Marie, f.
 Schousboe 132
 Holm, Carl Emil 94
 – Hans Lauritz Magdalous 9, 13, 24,
 31, 34f, 40f, 43
 – Hans Peter 10, 64, 75, 80
- Isabella II 53
- Jacobsen, Emma Dorthea 75, 130
 – H. C. 78, 94, 127
 Jacobson, Georges Johan Jakob Pre-
 ben 10, 51, 61, 63f, 71, 76, 79, 96,
 100, 103
 Jensen, Theobaldus 90
 Johnson, Maren (Manna) Kristine 28
 Johnson, Andrew Præsident 80, 95
- Jordening, B. W. 10, 64, 86
 Just, Claudine 75
 Jürs, Herman August 127
- Kaalund, Agnete 43
 – Carl Alexander 43, 70
 Kalmer, Paul Emil 129
 Kastrop, Grosserer 80
 Knudsen, Adrian Benoni Bentzon
 6f, 37f, 41, 58, 61, 65ff, 70f, 74ff,
 81ff, 85, 91, 94f, 98, 100ff, 125,
 128f, 131.
 – Agnes 7, 37
 – Charlotte, f. Bentzon 129
 – H. C. 129
 – Mathilde, f. Reimer 56, 129
 – Peter 7, 37, 65ff, 69f, 74, 76, 78f,
 93, 95, 102f, 124, 129
 – Peter Adolph Christian Julius Eli-
 sa 97
 – Susanne Elizabeth, f. Miller 6f,
 37f, 61, 65, 67, 76ff, 81, 83, 86,
 89, 95, 97, 103
 – Tomine 56
 – William Benoni 124
 Knuthson, Ann Jane, f. Behagen 78,
 80
 – F. 78, 80f
 – Hans Julius 78, 80
 – Louise Emilie, f. Oxholm 78
 Koefoed, Vilhelm Ferdinand 10,
 63f, 71, 74, 79f, 87, 101, 103
 Kofoed, Chr. 28
 Kolthoff, Ernst Vilhelm 126
 Krebs, Henrik Johannes 126
 – Marie Juliane, f. Wellmann 67f,
 82, 101
 – Peter Ludvig 65, 83, 101
 Krieger, Antonius 101

- Krieger, Emil Francois 9, 53, 56ff,
70ff, 75f, 78f, 81f, 87f, 92f, 95ff,
102f, 120
- Flemming Chr. Lassen 122
- Sarah Tornine Marie Fanny Afri-
cana, f. Knudsen 53, 55, 57, 77,
80, 87, 93, 120
- Lamb, Emilia 77, 82, 87
- James D. 77, 82, 87
- Lang, Andrew 35, 71, 128
- Andrew, jun. 75
- D'arcy 35, 128
- Eliza, f. Gray 35, 127f.
- Ellen 35
- Josephine, f. Daguilard 75
- Langaard, Hermantine Nicoline
Christine, f. Nielsen 122
- Teodor Johan Henrik 122
- Larsen, C. F. 11, 122
- Niels 90
- Lemming, Madsine Jacobine Elise
Marie, f. Petersen 70, 74, 82
- Lerche, Henrik Georg Flemming 24,
66
- Lobo, David 87
- Lorentz, Carl Didrik 7, 85
- Villa, f. Knudsen 7, 37, 65ff, 74,
76, 78, 85, 89, 95, 127
- Lund, Friedrich 15
- Magens, Carl Rohde 76, 130
- Major, Emma Ann 99
- Pauline, f. Jørgensen 53
- William 10, 53, 63, 79, 99, 126
- Marstrand, Annie Dorothea, f. Nis-
sen 132
- Otto Jacob 132
- Mc Clinzey 65, 73, 89
- Meincke, A. J. W 72
- Melbye, Fritz 74
- Melchior, Moses 87
- Michelsen, Kvartermester 90
- Middelboe, Christian Gjørtz 10
- Moore, Sophia 75, 77
- Mourier, Ingjald Katrik Jørgen 126
- Cathrine Anna Maria, f. de Wint
126
- Møller, Niels Christian Randbøll 10
- Neve, Jens Christian Sigismund 71f,
85, 116
- Nielsen, Anna, f. Brenøe 24
- L. C. 9
- Madam, Jordemoder 53
- Neumann, Lauritz 125, 129, 131
- Oscar, Oppasser 62, 70, 86, 99
- Pedersen, Thomas Vilhelm 9, 13,
14, 22, 43
- Pedro II 59, 121
- Petersen, Agnes, f. Miller 70
- Benoni James 54
- Christine Amalie 70
- Hans Peter Wilhelm 54
- Johan Erik Christian 74
- Peter Andreas Carl 41, 130
- Rasmus 90
- Phelps, Familien 13
- Plasket, Max 102
- William 89, 102
- Pontoppidan, Erik Jansen 10
- Prytz, Ludvig Adolph 52, 58, 80,
120ff
- Mariane, f. Ten-Brinck 59, 120ff
- Prætorius, Carl Stephan Heinrich
126

- Rahr, Christian Emil 41, 103
 Raphael, Jacob Olivius 89, 103
 Reimer, Alfred Victor 89
 - Louisa 89
 - Mary Louise 89
 Riise, A. H. 78, 94
 - Henriette, f. Worm 94
 Ripperger, Johan Georg 69
 Rohde, Levin Jürgen 16
 Rohlsen, Hedevig Frederikke Emi-
 lie, f. Næser 70, 75
 Rosenbek 61
 Rosenkrantz, Anton Verner Baron
 70, 133
 - Jane Marie Antoinette Baronesse,
 f. Scott 130, 133
 Rosenstand, Adolph 78
 - Olivia Marie Frederikke, f. Ra-
 phael 68
 - Philip Peder 68
 Rothe, Clara Johanne Angelique, f.
 Falbe 101
 - Louis 72f, 101
 Rübner Petersen, Emilie Eleonora,
 f. Simmelkjær 129
 - Thomas Severin 129
- Schmidt, Ludvig Frederik 66, 79,
 92, 102, 127
 - Susanne Henriette, f. Suhr 54
 Schmiegelow, Fritz Adolph 15
 Scholten, Peter von 7f
 Schousboe, Otto Hermann 69, 102
 - P. W. 69, 76, 102
 Schoustrup, Victor Julius 10, 121f,
 130, 134
 Schröder, Kok 119
 Selbye, Frkn. 12
 - James Wilhelm 12f, 15
- Shaw, Henry Norton 77, 87
 Silva, Henry M. Francis de 81
 Simmelkjær, Johan Carl Wilh. 25,
 65, 78, 94
 - Louise Christiane, f. Wallich 25
 Skibsted, Ulrik Anton de Fine 10
 Smith, Mrs. 69
 - Richard Forster 41
 Stakemann, Johannes August 69, 127
 Steenberg, Frederik Laurentius 67
 Stenersen, Adolph Casper Albert 16
 Stürup, Julius Peter Adam 88
 - Wilhelm Lauritz Theodor 23
 Suenson, Otto Frederik 60, 101
 - Otto Valdemar 102
 Søbøtke, Laurentius Johannes 130
 - Anna Murray f. 130
- Taylor, Mr. 13
 Tetens, Anna Emma Elisabeth, f.
 Wittrog 81
 - Emma 81
 - Gerhard 81f
 - Peter 81
 Thorsen, Thora Magdalene Elisa-
 beth, f. Wright 70, 80, 82
 - Thorvald 70
 Thulstrup, Louise Marie, f. Gandil
 126, 128
 - W. A. 126
 Tiemroth, Hr. 125
 Tuxen, Jens Charles 10
- Uldall, Fritz Peter Adolph 10, 117,
 119, 121f
- Vöhtz, Edvard Theodor 9, 21, 28
- Wegener, Julius Henrik 24

- Willemoes, Agnes, f. Forsberg 68
- Joachim Godske (1828-1901) 68,
81
- Joachim Godske (f. 1867) 68
Willerup, O. W., f. Drewsen 126
- William Theodor 126
Wittrog, Johannes Ludvig 81f
Wittrog, Peter Carl Frederik 102
Worm, Rasmus Petersen 41
Wrisberg, Gerhard Frederik Wil-
helm 9, 13
Wulff, Henriette 17
Zahrtmann, Christian Christopher
39